

# الفونت سینما

آپک  
بی‌نیا

۱۵

سال سوم

۱۳۸۰

۵۷۶۲

۲۰۰۲ - ۲۰۰۱

آبان - دی

حسوان - طبت

نوامبر - زانویه

فرهنگی ، اجتماعی ، خبری  
ارگان انجمن کلیمیان تهران

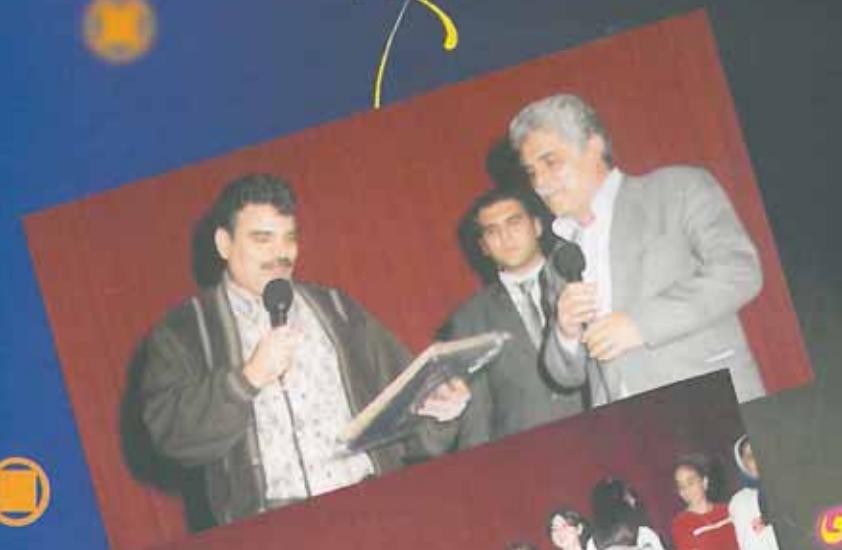
- جامعه کلیمیان ایران ... میراث مشترک
- دینداران و بحران معنویت در جهان معاصر
- صهیونیسم در تئوری و عمل
- زندگی نامه حضرت داود
- عشق در عرفان یهود
- کلیمیان همدان
- یهودیان عراق
- آموزش زبان عبری



کنیسای  
ملا آقا بابا یزد  
اثر ملی شناخته شد

مراسم تشویق دانشآموزان ممتازکاری

تالار محجان • پاسار ۱۳۸۰



# سافت نا

## آفک بینا

سرمقاله: جامعه کلیمیان ایران... میراثی مشترک: هارون یشاپایی ۲  
سخنران مهندس موریس معتمد نماینده ایرانیان کلیمی در مجلس ۳  
خبر و رویدادها ۴

### تبریک دهه فجر

هیئت مدیره انجمن کلیمیان  
تهران فرارسیدن سالگرد پیروزی  
انقلاب اسلامی ایران را به  
مسئولین نظام و ملت شریف  
ایران تبریک گفته و برای تمام  
ایرانیان آرزوی بهروزی دارد.



کیسای «ملاقابایا» پر زد



دیندرن و بحران ممیوت (۱۲)



شعبان شهری شاعر معاصر کلیمی (۲۲)



نلاش برای هدف بزرگ:  
بوشا رادبورو (۳۷)

- ◊ فرهنگی، دینی
- ◊ حنوکا، قیام صالحان: شهرام سبلیان ۱۲
- ◊ حضرت داوود: رحمن دلرجم ۱۳
- ◊ دینداران و بحران معنویت در جهان معاصر: ارش آبانی ۱۴
- ◊ اعلامیه امحای تمام اشکال تابرجباری و تبعیض مذهبی ۱۷
- ◊ کمیسیون حقوق بشر اسلامی و اقلیت‌های دینی ۱۹
- ◊ صهیونیسم در تئوری و عمل: هارون یشاپایی ۲۱
- ◊ عشق در عرفان یهود: شیوا کاویانی ۲۵
- ◊ گاهشمار شخصیت‌ها و وقایع تاریخ یهود (۱): دکتر یونس حمامی لامزار ۳۰

- ◊ ادبی، هنری
- ◊ حییم سوین (نقاش یهودی): مارینا ماهگرفته ۳۳
- ◊ ده فرمان، فیلمی که دنیا را تکان داد ۳۴
- ◊ انتخاب من (دانستان): سارا طوطیان ۳۸
- ◊ بخش شعر- زندگینامه شعبان شهری ۴۲

- ◊ اجتماعی
- ◊ کلیمیان همدان: بین آسف ۷۷
- ◊ یهودیان عراق: دکتر مریم عربزاده ۲۵
- ◊ آمده ایم ... (صفحه دانشجو): ماهیار کهنه باش ۴۶
- ◊ مصاحبه با یوشما رادبورو: دالا دنیالی - نعمه عربزاده ۴۷
- ◊ ما فرزندان ایرانیم: نشریه آرکس (ازمنه) ۴۹
- ◊ اتفعال جوانان و علل آن ۵۰
- ◊ پشت دیوار دنیایی ...: سارا حی ۵۱
- ◊ جوانان افتخار آفرین ۸۰ ۵۲
- ◊ گوناگون

- ◊ چنون دزدی: لیورا سعید ۴۰
- ◊ مقدمه‌ای بر فواید گیاهخواری: زیلا کهن کبریت ۵۳
- ◊ سالمندی و سلامت ۵۵
- ◊ مسئولیت بازماندگان مشاهیر: سیما مقتدر ۵۶
- ◊ با مخاطبان آشنا ۵۷
- ◊ عبری بیاموزیم (۱۵) ۵۸
- ◊ بخش نوجوان ۵۳
- ◊ بخش کودکان ۶۰
- ◊ جدول: شیرین آذربایجانی - فرم استراک ۶۲
- ◊ بخش انگلیسی (چکیده مقالات): فرید گراوری ۶۳

### افق بینا

فرهنگی- اجتماعی- خبری  
ارگان انجمن کلیمیان تهران  
سال سوم - شماره ۱۵  
آبان - ۵۹۱۳۸۰ شمسی  
حسوان - طبت ۵۷۶۲ عبری  
نومبر ۲۰۰۱ - ژانویه ۲۰۰۲ میلادی  
مدیر مسئول: هارون یشاپایی  
سردیب: ارش آبانی  
همکاران این شماره:  
دکتر یونس حمامی لامزار (بخش اخبار)  
فرهاد افراشیان (بخش دینی)  
سیما مقتدر (بخش فرهنگی)  
ماهار کهنه باش (بخش ادب و هنر)  
مرجان ابراهیمی (بخش اجتماعی)  
لیورا سعید و مارینا ماهگرفته (بخش گوناگون)  
سارا حی (بخش کودکان، نوجوان)  
فرید گراوری (بخش انگلیسی)  
نظارت و کنترل صفحه‌آرایی:  
فرید طوبیان

حروفچیان و صفحه‌آرایی: رزیتا شمسیان  
(مرکز کامپیوتر انجمن کلیمیان تهران)  
طراحی جلد: گوهرنگار  
لیتوگرافی: رامین  
چاپ: ابلاغ  
نشانی نشریه: خیابان شیخ هادی -  
شارع ۲۸۵ - طبقه سوم -  
کد پستی ۱۱۳۹۷-۳-۳۳۱۷  
تلفن: ۰۶۷۰۲۵۵۶ - نمابر: ۰۶۷۱۶۴۲۹  
نشانی الکترونیکی:  
ofegh\_bina@hotmail.com

♦ نشریه در ویرایش و کوتاه کردن مطالب ازدایست  
♦ نقل مطالب از نشریه با ذکر منبع و  
نویسنده پلامانع است  
♦ بینا ۰۶۷۰-در عبری به معنای  
اکاگی و پسیرت است

سر مقاله:

## جامعه کلیمیان ایران ...

### میراثی مشترک

جدا کردن جامعه کلیمیان ایران در داخل با خارج از کشور از سایر هموطنان حود با هیچ یک از واقعیت‌های تاریخی و اجتماعی سازگار نیست

هارون یشاپایی



تبیض‌ها و بی‌عدالتی‌هایی که در شرایط گوناگون از طرف افراد تنگ نظر و ناآگاه بر آنها روا می‌شد و مورد توهین و تحقیر قرار می‌گرفتند، زندگی در کشور خود را به مهاجرت به کشور دیگری ترجیح داده‌اند.

**حضور چشمگیر و فعالیت قابل تحسین نماینده کلیمیان ایران در مجلس شورای اسلامی، برگزاری انتخابات هیئت مدیره انجمن کلیمیان تهران و انجمن کلیمیان شیراز و شکل‌گیری نهادهای جنبی آنها و ادامه فعالیت‌های جاری جامعه، نشانه‌ای از علاقمندی همکیشان ما به سرنوشت خود و هموطنانشان است**

می‌توان گفت شمار عددی کلیمیان ایران طی سال‌های اخیر بسیار کم شده‌است، ولی با این که جمعیت کلیمیان ایران در حال حاضر کمتر از نصف سال‌های قبل از انقلاب و حدود سی هزار نفر است، تشکیلات دینی و سازمان‌های اجتماعی آنها به مرتب سازمان یافته‌تر از دوره‌های گذشته عمل می‌کنند و این حضور و عملکرد جامعه کلیمیان ایران، میراث مشترک فرهنگ و تمدن دیربا و بالنده ملت ایران و توجه و عنايت مستولین جمهوری اسلامی ایران و مخصوصاً حضرت امام خمینی (ره) و همچنین توانایی‌های قابل تحسین جامعه کلیمیان ایران و نظام ارزش‌های دینی و فکری یهودیت پاک نبوی می‌باشد.

حضور فعال کلیمیان و سایر اقلیت‌های دینی در ایران پشتوانه گرانهایی برای رشد و پیشرفت ملت و کشور عزیزمان ایران است، البته نه فقط به این جهت که بخشی از نیروهای ملی را برای سازندگی می‌هین‌مان تشکیل می‌دهند. بلکه بیشتر بدان جهت که نشان از فرهنگ پر افتخار ملت ایران است، هیچ نمونه‌ای بهتر از هشت سال دفاع یکپارچه ملت ایران در جنگ تحملی عراق علیه کشور نمی‌تواند گویای این ارزش و افتخار فرهنگی اجتماعی باشد. وقتی که در شروع جنگ تحملی و تداوم هشت ساله‌آن، ایرانیان اعم از عرب، فارس، ترک، بلوج، لر و سایر اقوام ایرانی و از مذاهب و اعتقادات گوناگون چون پیکری واحد، از استقلال و تمامیت و شرف ملت خود دفاع کردد جهانیان دانستند که فکر تجاوز و تسلط بر می‌هین ما کاری غیر ممکن است و باید آن را به فراموشی بسپارند.

کلیمیان ایران در شرایط حساس کوتی با موقعيت و شرایط کاملاً استثنایی راه خود را در وفاداری به خواسته‌های ملت ایران پیدا کرده‌اند.

کلیمیان با تشكل و سازماندهی نهادهای مذهبی، فرهنگی، رفاهی و ورزشی شرایطی را بوجود می‌آورند تا نسل جوان آنها بتواند همراه با سایر هموطنان در راه پیشرفت و سریلنگی ملت و کشور ایران تلاش نماید.

حضور چشمگیر و فعالیت قابل تحسین نماینده کلیمیان ایران در مجلس شورای اسلامی، برگزاری انتخابات هیئت مدیره انجمن کلیمیان تهران و انجمن کلیمیان شیراز و شکل‌گیری نهادهای جنبی آنها و ادامه فعالیت‌های جاری جامعه، نشانه‌ای از علاقمندی همکیشان ما به سرنوشت خود و هموطنانشان است.

با امید موفقیت برای فعالان جامعه کلیمی ایران، روزهای بهتری را برای همکیشان عزیز و هموطنان بزرگوار خود آرزو می‌کنیم.

تحولات جوامع یهودی در کشورهای مختلف مخصوصاً در جریان و بعد از جنگ جهانی دوم توجه اهل تحقیق را در سال‌های اخیر به خود معطوف داشته است.

آنچه بر جوامع یهودی اروپا مخصوصاً در آلمان و اروپای شرقی در جریان جنگ دوم جهانی گذشت تحولاتی بنیادین در این جوامع بوجود آورد تا آنجا که بعضی تحلیل‌گران اجتماعی و سیاسی عقیده دارند، کشتار یهودیان بوسیله نازی‌های هیتلری مخصوصاً در آلمان و لهستان و روسیه یکی از دلایل تشکیل کشور اسرائیل بوده است.

پس از آن نیز چابچایی جمعیت یهودی در جهان، تحت تأثیر تشکیل دولت صهیونیستی و نتایج آن در سطح منطقه و جهان قرار گرفته است. مهاجرت دست‌جمعی یهودیان از یمن، مراکش، لیبی، مصر، عراق در خاورمیانه و مهاجرت یهودیان لهستان، روسیه، رومانی، یوگسلاوی و کشورهای اروپای غربی چون ایتالیا، آلمان و حتی کشورهای نظیر انگلستان، بلژیک و غیره به امریکا و اسرائیل، یا بطور کلی موجب متلاشی شدن جمعیت یهودیان این کشورها شده و یا در ترکیب اجتماعی و سازمانی آنها تغییرات فراوان بوجود آورده است.

می‌توان گفت ساختار جوامع یهودی در جهان، صرف نظر از تعداد جمعیت و یا وجود امکانات مختلف بر اساس تجمع در کنیساها و استفاده از امکاناتی که رعایت فرایض شرعی را ممکن می‌سازد همچون برگزاری مراسم مذهبی و رعایت اصول کاشر (ذبح شرعی) از یک طرف و سازماندهی امکانات فرهنگی- اجتماعی و رفاهی حول محور انجمن‌های کلیمیان از طرف دیگر شکل می‌گیرد.

انجمن‌های کلیمیان در شکل‌های مختلف و بر اساس سنت‌های جاری جوامع یهودی به وجود می‌آیند ولی مسئولیت مشترک همه آنها ایجاد امکانات و شرایطی است که جمعیت یهودی هر شهر یا کشور بتوانند به اصول اعتقادات دینی و اجرای آن و فرهنگ و تاریخ یهود آشنا شوند و در تعیین سرنوشت ملت‌هایی که در میان آنها زندگی می‌کنند شرکت نمایند. جوامع یهودی هنگامی از اعتبار و احترام برخوردار هستند که در پیشرفت و سعادت و سریندی کشورهایی که به آن تعلق دارند تلاش و مبارزه نمایند. هیچ یک از جوامع یهودی جهان را جدا از شرایطی که در آن رشد یافته و زندگی کرده است نمی‌توان مورد مطالعه قرار داد.

در مورد جامعه کلیمیان ایران نیز این اصل انکارناپذیر است، خصوصیت جامعه کلیمیان ایران را همراه با فرهنگ و خصوصیات اخلاقی و اجتماعی ملت ایران می‌توان شناخت.

جدا کردن جامعه کلیمیان ایران در داخل با خارج از کشور از سایر هموطنان خود (کاری که اخیراً بعضی‌ها می‌پسندند) با هیچ یک از واقعیت‌های تاریخی و اجتماعی سازگار نیست.

به یاد داشته باشیم جوامع یهودی در کشورهای مختلف مخصوصاً در قلمرو کشورهای اسلامی با دگرگونی‌هایی به مراتب کمتر از تأثیرات انقلاب اسلامی ایران به سرعت متلاشی شده‌اند، ولی جامعه کلیمیان ایران علی‌غم تحمل فشار طاقت فرسای تشکیلات صهیونیستی از خارج از ایران برای کوچاندن دست‌جمعی آنها مثل مواردی که ذکر شد و همچنین



# سخنان پیش از دستور

## مهندس موریس معتمد

نماینده ایرانیان کلیمی در مجلس شورای اسلامی  
(۲۱ آذرماه ۸۰)

صفات بارز آن امام بزرگوار است بیش از پیش در میهن ما سایه گستر گردد. اینجانب به نمایندگی از طرف موکلان خود و با توجه به عنایت مسئولان قوه قضائیه در استان فارس و سایر مسئولان نظام جسارتا از تربیون مقدس مجلس شورای اسلامی از پیشگاه معظم رهبر انقلاب تقاضا می‌نمایم که به درخواست عفو و بخشودگی که از طرف زندانیان شیراز و خانواده‌های آنان و خود اینجانب که تقدیم ایشان گردیده عطف توجه نموده و با آزادی آنان دعای خیر خانواده‌های مستاصل و جامعه کلیمیان ایران را پذیرا باشند. یهودیان ایران امیدوارند این اقدام خیرخواهانه موجب رضایت باری تعالیٰ قرار گرفته و خداوند ما را به خیر و صلاح هدایت فرماید.

شک نیست که یهودیان  
شرافتمند با تکیه بر نظام ارزش‌های توحیدی و انسانی خود همراه با ملت فلسطین آینده سعادتمندی را خواهند ساخت و در کنار یکدیگر زندگی برادرانه‌ای خواهند داشت. ضمانت از طرف خود و جامعه کلیمیان ایران فرارسیدن عید سعید فطر را خدمت خواهان و برادران مسلمان تبریک عرض نموده و آرزو دارم که این عید همراه با برکت و خیر و سلامت برای ملت عزیز ایران باشد و با توجه به اینکه لایه بودجه سال ۱۳۸۱ عنقریب پس از تکمیل، جهت بررسی به مجلس تقدیم خواهد شد، تقاضا دارم که دولت محترم با تخصیص بودجه جهت اقلیت‌های دینی شناخته شده آنها را در حل مسائل و مشکلات یاری نمایند. در خاتمه اینجانب در روز جهانی قدس همراه با خواهان و برادران همکیش خود در راهیمایی این روز همچون سال‌های گذشته به سیل خروشان ملت ایران خواهیم پیوست.

افراطیون هستند که در این آتش خواهند سوت و شک نیست که یهودیان شرافتمند با تکیه بر نظام ارزش‌های توحیدی و انسانی خود همراه با ملت فلسطین آینده سعادتمندی را خواهند ساخت و در کنار یکدیگر زندگی برادرانه‌ای خواهند داشت.

اینک که در آستانه روز جهانی قدس قرار گرفته‌ایم، یکبار دیگر قدس، این مظہر توحید و انسانیت، ذهن همه مردم جهان را به خود مشغول داشته است و قداست قدس و اورشلیم شهر روشنایی و نور عشق به خداوند چون خورشیدی درخشان قلب مردم جهان را روشن می‌سازد.

امام راحل رحمت‌الله‌علیه با ایمان و آگاهی روز جهانی قدس را به روز همبستگی جهانیان علیه سلطه نژادپرستان بر اماکن مقدس اعلام فرمودند و قدس را مکان مورد احترام همه ادیان توحیدی دانستند و پس از آن نیز مسئولین محترم نظام مقدس جمهوری اسلامی تبادل نظر و گفتگوی ادیان و تمدنها را به عنوان اصل رابطه قابل قبول بین مردم جهان، تبلیغ و ترویج نمودند تا آنجا که رئیس جمهور محظوظ ما بعنوان پیام‌آور صلح، تفاهم و گفتگوی ادیان و تمدن‌ها چهره‌های شناخته شده و جهانی گردیده است و سخنرانی ایشان در مجمع عمومی سازمان ملل متحد همچون مانیفستی انسانی توجه خداجویان و متفکران جهان را بخود مشغول می‌سازد و جمهوری اسلامی ایران بنیان‌گذار گفتگوی تمدن‌ها و ادیان شناخته می‌شود و ملت ایران با سابقه میراث فرهنگی غنی و تمدنی کهن‌سال و نسلی جوان و متفکر و پرپوش، خود پرچم نهضت بزرگ گفتگوی ادیان و تمدن‌ها را در جهان آشوب‌زده کنونی بدوش گرفته است و در سال گفتگوی تمدن‌ها و در سالی که مژین بنام بزرگوار علی علیه السلام گردیده است امیدوارم که ندای عدالت و برباری و گذشت، که از

خداآوند را سیاس می‌گوییم که به من توفيق عنایت فرمود تا از جانب خود و جامعه کلیمیان ایران ماه مبارک رمضان را به همه هم‌میهنهان عزیز مسلمان و مسلمانان جهان تبریک بگویم و آرزو نمایم که طاعات و عبادات مسلمانان در این شبها و روزهای ملکوتی در پیشگاه حق تعالیٰ مورد قبول قرار گرفته و خداوند نعمات بی دریغ خود را همچنان بر آدمیان ارزانی فرموده و صلح و سعادت و آرامش خاطر برای جهانیان فراهم گردد.

در این موقعیت حساس و وهم‌انگیز که هر روز گوشاهی از جهان با جهل و جنگ و تجاوز و ادمکشی و ترور و نفرت به آشوب کشیده می‌شود و جان انسانهای بی‌گناه قربانی قدرت‌طلبی زورگویان می‌شود، تنها لطف خداوند و هوشمندی مردمان شریف و بالایمان و خدا جو، انسانها را به زندگی امیدوار می‌سازد.

از پیشگاه معظم رهبر انقلاب تقاضا می‌نمایم که به درخواست عفو و بخشودگی که از طرف زندانیان شیراز و خانواده‌های آنان و خود اینجانب که تقدیم ایشان گردیده عطف توجه نموده و با آزادی آنان دعای خیر خانواده‌های مستاصل و جامعه کلیمیان ایران را پذیرا باشند در افغانستان هم‌اکنون کودکان افغانی در جستجوی نان در کشتزارهای ویران شده بجای گندم، مین درو کرده و دسته دسته کشته و مجرح می‌شوند.

در اسرائیل، آتشی که صهیونیست‌های افراطی به کمک بخش‌های ارتجاعی حکومت آمریکا و لابی سرمایه‌داران برافروخته‌اند، هر روز شعله‌ورتر شده و بی‌تردید این دار و دسته

## اخبار و رویدادهای داخلی

مشکلات بیمارستان دکتر سپیر را مورد بررسی کارشناسانه قرار داده و در جهت حل نهایی آنها اقدام خواهند نمود.

**انتخابات انجمن کلیمیان شیرواز**

مجمع عمومی انجمن خیریه کلیمیان شیرواز در تاریخ ۱۶ آذرماه با حضور ۴۲۹ نفر از اعضای انجمن در کنیسای ربيع زاده شیرواز برگزار شد. در این جلسه آقایان فرج نتیجه هاشم به عنوان ریس، ناصر فرازمند به سمت نایب ریس، منصور یگانه به عنوان منشی و صیون شیلیان به عنوان ناظر برگزیده شدند.

در این مجمع، انتخابات هیئت مدیره انجمن کلیمیان شیرواز برگزار و هیئت مدیره انجمن مذکور برای مدت سه سال انتخاب شدند. در این مجمع آقایان و خانم‌ها: منوچهر بامداد، بیژن شهروان، بهرام گبای، قدرت‌الوی حیم، خسرو حقیقی، هما فاخری، منوچهر آراسته، نجات‌الآنوبیان و کوشما اقبالی، انتخاب شدند. در اولین جلسه این انجمن در تاریخ ۲۵ آذرماه منوچهر بامداد به عنوان ریس و منوچهر آراسته به سمت نایب ریس هیئت مدیره و بهرام گبای و خسرو حقیقی به عنوان بازرس هیئت مدیره انتخاب شدند.

**انتخابات کانون فرهنگی هنری و اجتماعی**

کانون فرهنگی-هنری و اجتماعی کلیمیان تهران عصر روز پنجشنبه ۱۷ آبانماه با حضور خانم فرحتاز توکلی نماینده وزارت کشور و با شرکت اعضای کانون و جمعی از همکیشان در ساختمان انجمن کلیمیان تهران در خیابان سرابندی جهت برگزاری انتخابات هیئت مدیره و بازرس، تشکیل مجمع عمومی داده و انتخابات خود را برگزار نمود. اعضای هیئت مدیره و علی‌البدل هیئت مدیره و بازرس و علی‌البدل بازرس بشرح ذیل انتخاب شدند:

اعضای هیئت مدیره:

دکتر ابراهیم برال- ویکتوریا مروتی- دکتر سعید کامیار- بیژن آصف- ناصر داوودیان

اعضای علی‌البدل هیئت مدیره:

فیض‌الله ساختخو- عبدالله طالع همدانی- ابراهیم داوودیان مقدم (متاسفانه وی در آذرماه درگذشت)

بازرس: چمشید زرنقیان

علی‌البدل بازرس: فرهاد آزادگهر

این کانون از سال ۱۳۶۲ در زمینه‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی فعالیت داشته است.

**ملاقات مستولان جامعه کلیمیان****با اعضای شورای شهر تهران**

به دعوت شورای اسلامی شهر تهران، نمایندگان اقلیت‌های دینی در مجلس شورای اسلامی و روسای انجمن‌های مرکزی اقلیت‌ها، روز سه‌شنبه ۱۸ دیماه با اعضای شورای شهر ملاقات کردند.



در این دیدار، که موریس معتمد نماینده کلیمیان و هارون یشایی‌ی رئیس انجمن کلیمیان نیز در آن حضور داشتند، محمد عطربانفر ریس شورای شهر تهران، ضمن ابراز خوشحالی از تشکیل این جلسه تاکید کرد که شهر تهران، متعلق به تمام شهروندان تهرانی است و در این میان، تفاوتی میان شهروندان مسلمان و غیر مسلمان وجود ندارد و برای رفع مشکلات شهر، همه ساکنان آن صرفنظر از اعتقادات مذهبی باید تلاش مشترکی از خود نشان دهند.

در ادامه این جلسه، نمایندگان اقلیت‌های دینی، مشکلات خاص خود را در حوزه امور شهری تهران طرح کردند و در مشورت با ریس شورای شهر، قرار بر همکاری و پیگیری گذاردۀ شد.

**تصمیم‌گیری درباره مشکلات کنونی و وضعیت آتی بیمارستان دکتر سپیر**

در پی افزایش مشکلات مالی و اداری بیمارستان دکتر سپیر (کانون خیرخواه)، مستولان این نهاد جامعه کلیمی در ادامه چاره‌اندیشی‌های مداوم گذشته، تصمیم بر تشکیل جلسه عمومی گرفتند. بنابر اعلام نظر هیئت مدیره کانون خیرخواه و مدیران بیمارستان، به زودی با حضور هیئت مدیره کانون خیرخواه، و هیئت مدیره انجمن کلیمیان و نیز سایر تخصصان، کارشناسان و معتمدین جامعه در نشستی مشترک

### نمایش‌های جشن حنوکا

اموال مراسم جشن مذهبی حنوکا در فضایی شاد و روحانی توسط جمعی از جوانان، نوجوانان و کودکان جامعه و با سرپرستی سه هنرمند محبوب به شکل نمایشنامه بر روی صحنه آمد.

این نمایشنامه که توسط منوچهر آذربی هنرمند گرانمایه جامعه و کشورمان، ترتیب داده شده بود، در ایام ۲۴ و ۲۵ آذرماه در سه کنیسای گیشا، باغ صبا و پسیان (حکیم) اجرا شد.



در این نمایشنامه گروهی از جوانان و نوجوانان در دروه تئاتر ایغای نقش و گروهی دیگر از کودکان و نوجوانان با گروه سرود همکاری نمودند. پیمان درخشنان به عنوان سرپرست گروه سرود و هوشنج نفیس پور به عنوان سرپرست موزیک این تئاتر حضور داشتند.

حضور کلیه اقسام جامعه اعم از زنان، مردان، پیران و کودکان که در این شبها در کنیساها حضور یافتند و علاقمندی خود را به مراسم مذهبی و دینی خود نشان دادند باعث تشویق و دلگرمی هرچه بیشتر جوانان و کودکان بازیگر شد.

بجههای گروه سرود و نمایش در پایان نمایشنامه حنوکا توسط مسئولین کنیساها مورد تقدیر و تشویق قرار گرفته و هدایایی دریافت داشتند.

بازیگران نمایشنامه: مرجان ابراهیمی- شهاب شهامتی فر- سهیل نیسانی- کیارش دقیقی نیک- ژاکوب مسیح اسرائیلیان- یهودا اسماعیلزاده- فرید مبسر- ادوین ملکان- لیورا سعید- کامیاب بروخیم- کامبیز بروخیم- مشه دونل- ابراهیم لاویان- ایمان مسیح اسرائیلیان.

اعضاي گروه سرود: شادي شهامتی فر- دلارام کاهن- راشل مسیح اسرائیلیان- لیورا لاویان- مرزاده دونل- بهزاد داویدیان- یورام نیکوفر- پیمان مسیح اسرائیلیان- کیارش دقیقی نیک- شهاب شهامتی فر- ایمان مسیح اسرائیلیان- مشه دونل- بابک کوهن- شاهین کوهن.

### مراسم تقدیر از دانش آموزان ممتاز



این مراسم که همه ساله به همت و تلاش انجمن کلیمیان برگزار می‌شود امسال هم در ۲۳ و ۲۴ آبان ماه برگزار شد و پذیرای حدود ۶۰۰ نفر از دانش آموزان برگزیده جامعه بود.



در این مراسم علاوه بر اولیای دانش آموزان، هیئت مدیره انجمن کلیمیان، اعضای انجمن‌ها اویلا و مریان و کادر مدارس اختصاصی کلیمیان به همراه معلمان دینی و نیز نماینده جامعه کلیمیان در مجلس شورای اسلامی حضور داشتند.

در ابتدا اعضای گروه موسیقی با اجرای برنامه به شرکت کنندگان خوش‌آمد گفتند و سپس مجریان برنامه (فرهاد افرامیان و مهرنوش لالهزار) به معرفی اسامی دانش آموزان موفق پرداختند.

در ادامه مراسم، از هارون یشاپایی رئیس هیئت مدیره انجمن کلیمیان به پاس زحمات بی دریغ ایشان در اعتلای فرهنگ جامعه قدردانی شد و لوح یادبودی توسط دکتر عربزاده از طرف نشیره افق بینا، کمیته فرهنگی، کتابخانه مرکزی انجمن کلیمیان و مرکز کامپیوتر تقدیم ایشان گردید.

شایان ذکر است که آقایان و خانم‌ها فرشید مرادیان، جلال یاشار، پریسا اوریل، پرستو حنوکایی و جمعی از جوانان در برپایی مراسم حضور داشتند.

کنیساي «ملا آقابابا»ي يزد،  
اثر ملي شناخته شد



سال ۱۳۶۵ گواهینامه مدیریت را با کسب مقام اول به دست آورد در این کنفرانس گفت: «تجربه آماری در سطح دنیا نشان می دهد که از نظر اقتصادی هر اندازه درجه آزادی اقتصادی بیشتر باشد به نسبت، درآمد سرانه مردم و رفاه اجتماعی نیز بالاتر است.»

وی در ادامه یادآور شد که: «جهانی شدن سیر اجتناب ناپذیر تحول است و به هیچ عنوان نمی توان در برایر آن ایستاد.»



پروفسور کهن که مدرک فوق لیسانس برنامه ریزی انرژی و فوق دکتراي استراتژيک را از کالج سلطنتی لندن دریافت کرده، بیان کرد که: «براساس گزارش سال ۲۰۰۱ برنامه توسعه سازمان ملل متحده، متاسفانه ایران در ردیف صد و پنجاه و سوم از میان ۱۶۰ کشور جهان قرار دارد.»

این استاد برجسته ارتباطات که عضو سندیکای نویسندهای مطبوعات ایران «مدیریت استراتژیک» را به زبان فارسی و انگلیسی به چاپ رسانده است. برای آشنایی بیشتر این خردمند فرزانه می توان به هفته نامه «کتاب هفته» چهارشنبه ۲۳ آبان ۸۰ با عنوان «با دکتر گوئل کهن و کتاب هایش» (صفحات ۱۰ و ۱۱)، مراجعه کرد. همچنین در نشریه بینا شماره ۵، مقاله ای با عنوان «دکتر گوئل کهن» (نوشته حسین شریفی، صفحه ۴۲) درج شده است.

### روز پیوند اولیا و مریبان در مجتمع اتفاق

مراسم روز پیوند اولیا و مریبان در مجتمع آموزشی اتفاق در تاریخ ۳ آبان ماه با حضور بیش از ۱۲۰ نفر از اولیا در سالن اجتماعات مجتمع برگزار شد. در ابتدای مراسم، پس از قرائت سرود جمهوری اسلامی ایران و تورات و نیز اجرای سرود توسط گروه سرود مجتمع اتفاق، هارون یشاپیانی رئیس انجمن کلیمیان تهران درباره نقصان تعداد دانش آموزان مدارس اختصاصی و علل آن صحبت کرد و این مدارس را یکی از مناسب ترین مکان ها برای دانش آموزان کلیمی خواند. وی در ادامه صحبت های خود گفت: «مدارس اختصاصی نشان دهنده هویت جامعه کلیمی ایران است و حفظ و بقای آنها نیازمند همکاری مادی و معنوی هرچه بیشتر خانواده ها با این مدارس

یزد - خبرگزاری جمهوری اسلامی:  
مدیر کل میراث فرهنگی استان یزد گفت: کنیسه تاریخی «ملا آقابابا» در شهر یزد در فهرست آثار ملی به ثبت رسید. وی افزود: این بنا از تاریخ ثبت تحت نظارت این سازمان بوده و هرگونه دخل و تصرف در آن پیگرد قانونی دارد.  
وی قدمت این بنای تاریخی را مربوط به دوران قاجاریه دانست و گفت: این کنیسه مشتمل بر یک حیاط به نام تابستانخانه و یک فضای سرپوشیده با نام زمستانخانه است.  
وی افزود: چهار بدنه حیاط به قرینه سه صفحه با پوشش ضربی بنا شده و ارتفاع دیوارها تا یک متر با آجر پوشیده شده است. (اطلاعات ۸۰/۹/۸)

### پروفسور گوئل کهن

دانشمند ایرانی یهودی در کنفرانس ارتباطات پروفسور گوئل کهن، دانشمند کلیمی، کنفرانسی را با موضوع ارتباطات در جمع اعضای انجمن روابط عمومی ایران در سالن فارابی دانشگاه هنر در تاریخ ۸ آبان ماه برگزار کرد. وی پس از فارغ التحصیل شدن در رشته مهندسی شیمی دانشگاه صنعتی شریف عضو هیئت علمی این دانشگاه شده و فوق لیسانس سیستم ها را از این دانشگاه دریافت کرد.

این پروفسور که پس از گذراندن دوره سه ساله تحصیلی در رشته اقتصاد سیاسی دانشکده علوم سیاسی و اقتصادی در دانشگاه شهید بهشتی و دوره شبانه مدیریت دانشگاه تهران، مطالعات زیادی در زمینه ارتباطات و مدیریت انجام داد. و در

هنری- مذهبی، ورزشی- مسابقات، اردو- گردشگری. از فعالیت‌های چشمگیر این کمیته‌ها می‌توان به اجرای بخشی از مراسم صبحگاهی نماز (تفیلی شحریت) که با موافقت و پشتیبانی مدیر مجتمع خانم رحمانی و همکاری خانم بنفشه، دبیر دینی انجام می‌شود اشاره کرد. برگزاری مسابقات برای هفته کتاب، تزیین مدرسه، مطرح کردن مشکلات و ... از دیگر فعالیت‌های این شورا می‌باشد.

#### گزارش خانه جوانان یهود تهران:



اول آذرماه: نمایش فیلم سینمایی عینک دودی

۸ آذرماه: برگزاری مسابقه تصویری «چقدر همیگر را می‌شناسید؟»

۲۲ آذرماه: فیلم سینمایی سفر قندهار.

۲۱ آذرماه: برنامه‌ای به مناسبت بیست و پنجمین سالگرد تاسیس خانه جوانان یهود تهران، مراسمی با حضور موریس معتمد نماینده جامعه کلیمیان در مجلس شورای اسلامی و هیئت مدیره انجمن کلیمیان و جمعی از همکیشان عزیز در تالار محبان برگزار شد. این مراسم شامل سخترانی، دکلمه نمایشی، موسیقی شاد و تئاتر مذهبی حضرت سلیمان بود.

اول دی ماه: جشن سالگرد خانه نوجوانان در محل خانه جوانان با حضور خانواده‌های اعضاء، خانه جوانان و نوجوانان یهود برگزار شد. این برنامه شامل چند مسابقه متنوع، سخترانی سرگروه‌های خانه نوجوانان و اجرای نمایش طنز بود.

گروه نوجوانان خانه جوانان یهود هر دوشنبه بعد از ظهر پذیرای نوجوانان همکیش می‌باشد.

#### خبر سازمان دانشجویان یهود ایران

برنامه‌های عمومی:

- همکاری با سرای سالمدان یهودی به مناسبت جشن سوکا، ۱۲ مهر

می‌باشد.» وی همچنین به وجود آوردن نشاط را بین دانش آموزان امری بسیار مهم خواند و به برنامه‌های انجمن کلیمیان تهران برای فعالیت‌های فوق برنامه مجتمع اتفاق اشاره کرد.

در ادامه، ابرطالی، نماینده مرکز مشاوره اداره کل آموزش و پرورش در جمع اولیا به صحبت درباره نقش خانواده در تعیین سرنوشت فرزندان و همچنین جهانی بودن علم و معرفت پرداخت.

سپس ویدا رحمانی، مسئول آموزشی اتفاق از موقیت و برگزیده بودن دانش آموزان این مجتمع در آزمون ورودی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، المپیادها و همچنین فعالیت‌های فوق برنامه مانند نمایشگاه‌های علمی، هنری و نیز انتخابات شورای دانش آموزی صحبت کرده و توضیحاتی در مورد شیوه جدید ارزش‌گذاری درسی دانش آموزان بیان کرد. وی همچنین کسب رتبه سوم در رشته والیال منطقه ۶ را توسط کادر مجتمع اتفاق به اولیا و این کادر موفق، تبریک گفت و خانواده‌ها را به برقراری ارتباط هر چه نزدیک‌تر با مدرسه تشویق کرد.

مراسم با صحبت‌های طاهریان، دبیر تربیت بدنی مجتمع و اجرای سرود و دکلمه توسط دانش آموزان ادامه یافت. در پایان، پس از آشنایی اولیا با کاندیداهای انجمن اولیا و مریان، رای گیری انجام شد

#### تشکیل شورای دانش آموزی

#### مجتمع آموزشی اتفاق

همزمان با گسترش نظام دانش آموز محوری و توجه هر چه بیشتر به خواست و تصمیمات آنها، شورای دانش آموزی در مدارس شکل گرفت. شورای دانش آموزی مجتمع اتفاق نیز به قصد شرکت دادن دانش آموزان در حل مشکلات و شکوفا ساختن استعدادهای آنها پایه‌ریزی شد. از آنجا که در این شورا همه چیز بر اساس تصمیمات دانش آموزان است انتخاب مسئولین شورا نیز بر عهده آنها بود که دانش آموزان مجتمع اتفاق ۲۶ مهرماه کاندیداهای منتخب خود را به این شرح برگزیدند.

مقطع دبیرستان: سارا حی، کتابیون یونسی، المیرا مصری، مقطع راهنمایی: لیورا رفوا، دبورا همدانی کهن.

اعضای شورای دانش آموزی که همگام با مدیر مدرسه و کادر آموزشی فعالیت می‌کنند مسئولیت کمیته‌های مختلفی را بر عهده دارند. مهمترین آنها عبارتند از: کمیته فرهنگی -

موریس حکیمیان.

۶ آذر: گیبور ۱۰، خیام ۱.

گلزنان تیم گیبور: فرهاد دانیال مفرد (۴)، فرید دانیال مفرد (۲)، امید شمیان، دیوید ابراهیمی، شهرام پورستاره، و موریس حکیمیان. بازیکنان تیم گیبور: هومن جواهری- ناثان نامدار- شهرام پورستاره- فرید دانیال مفرد (کاپتان)- امید شمیان- موریس حکیمیان- دیوید صونجی- دانیال شمسیان- فرهاد دانیال مفرد- شیمعون دانیالی- دیوید ابراهیمی.

سرمربی تیم: غلامرضا قلی پور.

سرپرست تیم: روبرت شیرازیان. مسئول فنی: فرهاد دانیال مفرد.

#### \* تیم بسکتبال:

تیم بسکتبال گیبور از اوایل سال جاری عده‌ای از جوانان و نوجوانان جامعه را جذب نموده و در دیدار دوستانه داخل سالنی با درخشش پرهام یاشارتل و نوید شمسیان، با نتیجه ۴۲ بر ۱۵ بر تیم حریف غلبه کرد.

\* مسابقات فوتبال بین سازمان‌های جوانان یهودی:

مسابقات فوتبال بین سازمان‌ها به مسئولیت کمیته جوانان و مدیریت سازمان گیشا در شهریور و مهرماه سال جاری در مجتمع فرهنگی ورزشی کوروش برگزار شد. در پایان مسابقات دوستانه، تیم فوتبال سازمان با غصبای، قهرمان این مسابقات شد و تیم مشکل از بازیکنان والیبال گیبور مقام دوم و تیم‌های خانه جوانان و سازمان دانشجویان نیز در مکان‌های سوم و چهارم قرار گرفتند. داوری این مسابقات بر عهده فرهاد دانیال مفرد و مسئول برگزار کننده، شهاب شهامی فر بود.

#### برگزاری امتحانات سراسری تعلیمات دینی

امتحانات نوبت اول تعلیمات دینی دانش آموزان اقلیت کلیمی تهران روز پنجشنبه ۶ دیماه برگزار شد.

در این آزمون که دانش آموزان کلیمی اعم از محصلین مدارس اختصاصی و محصلین که در مدارس دیگر تحصیل می‌کنند در ۳ مقطع دبستان، راهنمایی و دبیرستان و در حوزه امتحانی مجتمع آموزشی موسی بن عمران پسران و مجتمع آموزشی اتفاق دختران شرکت کردند. مسئولیت برگزاری و هماهنگی این آزمون را مهندس روبرت خالدار بر عهده داشت.

#### کلاس آموزش قرائت تورات

عده‌ای از دانش آموزان کلاس‌های دوم ابتدایی تا سوم راهنمایی مجتمع فرهنگی مدرسه روحی شاد در کلاس «قرائت تورات بدون نقطه و اعراب» برای تربیت پیش‌نماز کنساهای

- کنسرت گیtar، ۱۹ مهر

- سخنرانی درباره زندگی و آثار «شیل سیلور استاین»، گروه گزارش، ۲۶ مهر

- سخنرانی پیرامون خشونت در خانواده، خانم دکتر رامین فر، ۲ آبان

- سخنرانی پیرامون ویتمین‌ها و نقش حیاتی آنها، نوید کوهایی، ۱۰ آبان

- جنگ شاد با حضور هنرمند گرامی «بهزاد فراهانی»، ۱۷ آبان

- سخنرانی درباره علم نقشه‌برداری، پیمان طالع، ۲۴ آبان

- سخنرانی پیرامون میگرن، لیورا سعید، ۱ آذر

- سخنرانی پیرامون جنون گاوی با دکتر آرزو کدخدا، ۸ آذر

- گروه فوق برنامه سازمان نیز اخیراً چندین برنامه تئاتر و سینما از جمله تئاتر «رند خلوت نشین» و همچنین برنامه‌های کوهپیمایی را برای اعضا تدارک دیده است.

#### تیم‌های ورزشی گیبور

\* حضور مربی فوتبال برای تیم گیبور کلیمیان: تمرینات تیم فوتبال گیبور از روز سه‌شنبه ۱۵ آبان ماه جاری با حضور غلامرضا قلی پور چهره آشنا و مریسی تیم نوجوانان مقاومت و دارای کارت B (مربی گری) آسیا پی گیری شد.

\* اولین حضور تیم فوتبال گیبور در مسابقات فوتسال جام رمضان:

تیم گیبور برای اولین بار در مسابقات فوتسال که در سالن حجاب برگزار شد، شرکت کرد. حضور تنها تیم اقلیت دینی با



استقبال مسئولان برگزار کننده و داوران قرار گرفت. این تیم با وجود این که در گروه مشکلی قرار گرفت، خوشبختانه نتایج قابل قبولی بدست آورد.

نتایج مسابقات به قرار زیر است:

۲۸ آبان: گیبور ۳، شکوفا فیلم ۷.

گلهای تیم گیبور: فرید دانیال مفرد، موریس حکیمیان و فرهاد دانیال مفرد

۳ آذر: گیبور ۳، تولیدی جهش ۶.

گلهای تیم گیبور: دانیال شمسیان، فرید دانیال مفرد و

### تسهیلات جدید

#### برای ایرانیان مقیم خارج از کشور

دکتر محمد علی هادی، معاون کنسولی و امور مجلس وزیر امور خارجه در گفتگوی اختصاصی با روزنامه اطلاعات بین‌المللی در مورد مسائل گوناگون ایرانیان در خارج از کشور و تسهیلات جدید پاسخ گفت که اهم آن از نظر من گارد: هر ایرانی می‌تواند در خارج از کشور با ارائه شناسنامه معتبر ایرانی تقاضای صدور گذرنامه نماید.

سفارتخانه‌ها نیز مکلفند برای آنها صرفنظر از هر گرایشی، تنها با ارایه شناسنامه معتبر، گذرنامه صادر کنند و خدمات کنسولی ارایه دهند. وی همچنین یادآور شد تعریف خدمات کنسولی و تعویض گذرنامه در داخل و خارج از کشور یکسان است. به این ترتیب برای صدور یا تمدید گذرنامه هر یک دلار از مقاضیان دریافت می‌شود. مشمولینی که مدعی کفالت هستند می‌توانند به شرط نداشتن غیبت، مدارک خود را به سفارتخانه‌ها ارایه دهند و از تسهیلات قانونی استفاده کنند.

اگر فردی شک دارد که به محض ورود به ایران مشکلی برایش پیش آید و در فرودگاه ممکن است توسط مقامات قضایی بازداشت شود، می‌تواند از سفارت استعلام کند. درصورتی که بازداشت شود، مدعی او باشد، ما پس از استعلام از دستگاه‌های مختلف به او پاسخ می‌دهیم. اگر به او پاسخ دادیم که مشکلی ندارد، در واقع امان نامه‌ای برای او صادر کردیم و در برابر آن متعهدیم که درصورت بروز هرگونه مشکل از این ناحیه آن را برطرف کنیم. اما اگر فرد مدعی خصوصی داشته باشد، در این مورد ما کاری نمی‌توانیم انجام دهیم.

در مورد افرادی که دارای تابعیت مضاعف هستند اصولاً در قشر مطرح می‌شود. درصورتی که ترک تابعیت به درخواست فرد ایرانی و تایید مقامات ذی صلاح صورت گرفته باشد، فرد می‌تواند با گذرنامه خارجی تقاضای روادید نماید و به ایران مسافرت نماید. اما ایرانیانی که به واسطه تولد در کشور دیگری یا اقامت دائم بدون درخواست ترک تابعیت، دارای تابعیت دیگری نیز هستند، باید حتماً گذرنامه ایرانی داشته باشند. چون قانون مدنی ایران، دو تابعیتی را پذیرفته و از نظر ما آنها ایرانی هستند.

وی در پایان اعلام نمود ایرانیانی که تا تاریخ ۱۳۷۵/۶/۳۱ به صورت غیر قانونی از کشور خارج شده‌اند مورد بخودگی مالی و قضایی قرار گرفته‌اند و از پرداخت جریمه مالی معاف هستند. کسانی هم که از این تاریخ به بعد به صورت غیرقانونی از کشور خارج شده‌اند با پرداخت جریمه‌ای در حدود دویست دلار از تعقیب قضایی معاف می‌شوند و می‌توانند آزادانه به کشور رفت و آمد کنند ■

تهران به دیری رحمن دلحریم شرکت دارند و در روزهای شببه‌ها و اعیاد نیز در کنیاهای محل خود به قرائت تورات در تنبیلای جماعتی اقدام می‌نمایند.

این عزیزان عبارتند از آقایان: بنیامین، یوسف و نتنیل همدانی کهن، ایمانوئل طوطیان، راموند ملانور، داوید رحمنی، ژاکوب مرادیان (کنیای باغ صبا).

داوید صفا، اسکندر ابراهیمی، موریس کرندیان، فواد رفیع، آرش پور فهیمی، اسحق حاتنیان، سامان قصاب، کامیار لاله‌زاری (کنیای پل چوبی).

پدرام تیشبی، داوید یعقوبی، یوسف ستاره‌شناس، پدرام مرادیان، ابراهیم گلشیرازی، ناتان ماه‌گرفته (کنیای دروازه‌دولت).

اشکان سروریان، رایان لیمودیم (کنیای ملایوسف شرگا).

داوید تراشندگان، کامیز بروخیم (کنیای اتحاد)، ابراهیم محلی، دان یشاریم، کیانوش و کیوان سومخ، مایکل نامیخواه (کنیای گرگان).

زحمات و همیاری مستولین محترم مدرسه روحی شاد آقایان ایوبی و پور محمدی قابل تقدیر است.

هارون یشاپایی، عضو هیئت داوران جشنواره فیلم فجر اعضای هیئت داوران بخش مسابقه سینمای ایران حاضر در بیستمین جشنواره فیلم فجر اعلام شد.

براساس این اعلام هارون یشاپایی (تهیه کننده)، کیمرث پوراحمد (نویسنده و کارگردان)، پرویز پرستویی (بازیگر)، جمشید ارجمند (متقد و مدرس سینما)، مجید مجیدی (نویسنده و کارگردان سینما)، بابک بیات (آهنگساز فیلم) و نعمت حقیقی (فیلمبردار) در هیئت داوران حضور خواهند داشت که داوری ۲۰ فیلم معرفی شده در بخش ویژه را نیز بر عهده دارند.



### سازمان یهودی کمک به گرسنگان

سازمان مازون (MAZON) در سال ۱۹۸۵ در شهر لوس آنجلس کالیفرنیا تأسیس شد و بدون هیچ درآمد کمک دولتی و مرکزی برای کمک، به گرسنگان جهان با هر گونه اعتقاد، ملیت و نژاد می‌باشد. این سازمان غیر انتفاعی یهودی از کلیه خانواده‌های یهودی می‌خواهد که فقط ۳٪ از مخارج مراسم ازدواج و یا سایر جشن‌های مذهبی مانند بت‌میصوا، برمیصوا و غیره را به عنوان یادبود خویشاوندان و دوستان خود، به این کار خیر و خدا پسندانه اختصاص دهد.

### يهودیان و مسیحیان آمریکا

به بازسازی مسجد مسلمانان در اوهايو کمک می‌کنند مسیحیان و یهودیان شهر «کلمبوس» آمریکا پیشنهاد کردند تا مسجد این شهر را بازسازی کنند و کمک‌های مالی و غیر مالی در اختیار مسجد قرار دهدند.

به گزارش ایرنا از واشنگتن، به دنبال آسیب و صدمات واردہ به مسجد شهر کلمبوس در منطقه اوهايو توسط افراد خرابکار، مسیحیان و یهودیان این شهر داوطلب شده‌اند تا به بازسازی آن کمک کنند. این مسجد که قدیمی‌ترین مرکز اسلامی شهر کلمبوس است، اوسط دی ماه توسط خرابکاران به آب بسته شد و صدمات زیادی به ساختمان آن وارد آمد. به گفته محمد شریف ریس بنیاد اسلامی اوهايو، صدمات واردہ به ساختمان سه طبقه این مسجد به اندازه‌ای است که برای مدت‌ها، قابل استفاده نخواهد بود و هزینه بازسازی آن حدود یکصد هزار دلار برآورده شده است.

انجمان یهودیان این شهر، برای بازسازی این مسجد پیشنهادات مالی داده و یک کلیسا این شهر نیز پیشنهاد داده است تا مسلمانان از کلاس‌های این کلیسا استفاده کنند.

(همشهری ۱۰/۱۰/۱۵)

### افتتاح کنیسا در برمراهافن آلمان

با حضور بیش از چهارصد میهمان، ریس انجمان برمراهافن و راو (رهبر مذهبی) ایالت برمن به نام بنیامن بارسلای، کنیسا شهر برمراهافن افتتاح شد.



ساختمان این کنیسا سابقاً متعلق به کلیسای قوای نظامی امریکا بوده و پنج سال است که این ساختمان مرکز انجمن کلیمیان این شهر

### خبر از گوش و کنار دنیا یهود



### زنان نمازگزار یهودی در کنار دیوار غربی بیت المقدس

جنبش برابری حقوق زنان، با اقدام دستجمعی گروهی از زنان یهودی نمازگزار در سال ۱۹۸۹، به پای دیوار ندبه (مقدس‌ترین مکان مذهبی یهودیان جهان در اورشلیم) رسید. این گروه، علیرغم مخالفت‌ها، به تلاش خود برای برگزاری مراسم مذهبی زنان در کنار این دیوار ادامه دادند و همزمان، محدودیت‌های ناشی از تفسیر اصول یهود در اسرائیل را به چالش طلبیدند.



سرانجام، در ماه مه ۲۰۰۱ (اردیبهشت ۸۰)، پس از یازده سال، دادگاه عالی اسرائیل، موافق خواست این گروه رای داد. با این حال، این حکم تنها از نظر قانون به زنان آزادی اجرای مراسم دینی را در این مکان مقدس می‌دهد و بعضی از افرادیون همچنان مخالف این حرکت هستند. (اینترنت)

### موزه یهودی نیویورک

در کنار شهر شلوغ و پر رفت و آمد نیویورک- بزرگترین شهر جهان- موزه فرهنگ و سنت یهودی نیویورک چشم هر جهانگردی را خیره می‌کند. این ساختمان که بیش از ۴۰۰ سال از عمر آن می‌گذرد، در گوشش از کتابخانه شهر و در قسمت «الهیات آمریکا» در سال ۱۹۰۴ تأسیس شد و اکنون بزرگترین و مهم‌ترین مرکز معرفی آداب و رسوم و سنت متفاوت مردم یهودی در چهار گوش جهان می‌باشد. این موزه فعالیت‌های دیگری نیز دارد که از جمله از آنها، معرفی تاریخی زندگی اجتماعی و فرهنگی بزرگان یهودی معروف جهان است.

### اتوبوس کاشر فقط در مناطق مذهبی توقف می کند!

اورشلیم - یهودیان افراطی مذهبی در مسیر اتوبوس‌های اورشلیم موفق به احداث یک خط کاملاً کاشر (موافق با شرع) شده‌اند. به گزارش رادیو اسرائیل، یهودیان بسیار مذهبی می‌توانند از این پس مسیر اورشلیم تا «بنی باراک» در تل آویو را زیر قیمت با این اتوبوس طی کنند، اما اتوبوس فقط باید در ایستگاه‌های مناطق مذهبی توقف نماید. به علت ممانعت از هرگونه تماس احتمالی میان خانم‌ها و آقایان هنگام سوار شدن اتوبوس، خانم‌ها از در عقب و آقایان از در جلو سوار می‌شوند.

به نقل از گزارش دیگری، شرکت هواپیمایی سوئیس ایر هم در جهت رفاه مسافران یهودی و افراطی مذهبی خود اعلام همکاری نموده است. به درخواست یکی از راوه‌های «کوهن»، مسیر پروازهای این شرکت هواپیمایی به تل آویو تغییر کرده است. از آنجایی که در دین یهود «کوهن» (افراد کاهن از نسل حضرت هارون) اجازه ورود و عبور در فضای مقابر و گورستان کلیمیان را ندارند، این تغییر مسیر با همانگی مقامات امور پرواز صورت گرفته است. از آنجایی که در نزدیکی تل آویو قبرستان بزرگ خولن قرار دارد، به همین جهت این شرکت هواپیمایی در مسیر هواپی به سوی تل آویو از یک مسیر فرعی دیگر عبور می‌کند.

### کشف مقام حضرت لوط

باستانشناسان اردنی در یک طرح مشترک با همکاری موزه انگلیس و دولت یونان «مقام حضرت لوط» را در خاک اردن کشف کردند. به گزارش خبرگزاری اردن (پترا)، این اثر تاریخی در منطقه «غور صافی» حوالی شهر «کرک» در ۱۷۰ کیلومتری امان، پایتخت این کشور واقع است.

بر اساس این گزارش در این محل مقام حضرت لوط بر روی نقشه بر جسته شهر «زغر» در منطقه غور صافی نمایان است.

«مقام حضرت لوط» در محوطه‌ای متstellک از بنایهای مستطیلی و در سرایی‌بی‌کوههای اطراف شهر کرک قرار دارد.

در دو طرف این منطقه صخره‌های تیره‌رنگ «بازالتی» و غارهایی که در آن زمان معروف به «النساک» بود، وجود دارد. در میان محوطه معبدهایی به سه محراب با سنگفرش‌های منقوش به نقاشی‌های معروف به «بوقلمون» بنا شده است.

در این سنگفرش‌ها تصاویر اشکال هندسی، نمونه گیاهان، پرندگان، چانوران مربوط به شش قرن قبل از میلاد نقش بسته است. گفته می‌شود غارهای اطراف که در نقشه نیز بصورت بر جسته ظاهر شده همان محل پناهگاه حضرت لوط و دخترش است که در تورات نقل شده است. (جمهوری اسلامی ۸۰/۹/۸)

\*\*\*

برخی از تهیه کنندگان اخبار:

آلبرت شادپور - سیما مقندر - سارا حسی - رحمن دلرجیم - رویا یعقوبزاده - عزیز تاجفام - رویرت شیرازیان - فرهاد روحانی - لیورا سعید - بیژن آصف

با داشتن سی عضو می‌باشد. این شهر که در ایالت «برمن» در شمال آلمان قرار دارد در اوایل سال گذشته میلادی پس از گذشت ۶۲ سال مجدداً صاحب کنیسا شده است. افتتاح این کنیسا با ورود یک تومار تورات، اهدایی از طرف انجمن ایالت برمن صورت گرفت. در حالی که گروه همخوانی انجمن با آوازهای شاد مذهبی خود ریس انجمن را همراهی می‌کردند، وی با تومار توراتی مزین به تاج نقره از زیر جایگاه خاصی به نام «حوپا» که گوشش آن را چهار مرد نگهداشته بودند عبور نمود و وارد کنیسا شد. همزمان، راو بنیامین بارسلای عهده‌دار قرائت متون خاص مذهبی برای این مراسم بود. در این مراسم که فرماندار ایالت برمن نیز حضور داشت طی سخنانی اظهار داشت: «افتتاح این کنیسا نشان دهنده شکست نازی‌ها در اهدافشان می‌باشد». او معتقد است این کنیسا هدیه‌ای است که نه فقط نیروی پلیس بلکه هر یک از اعضای این کنیسا و نیز مردم این شهر موظف به نگهداری و حفظ آن هستند. در خاتمه با حضور راو ایالت برمن به یادبود قربانیان یهودی جنگ جهانی دوم، دعای خاص مذهبی (قدیش) خوانده شد.

**یک گروه یهودی در اسرائیل خواستار محاکمه شارون و همکارانش شد**

جنبش «صلح اکنون» که یک جنبش یهودی در اسرائیل است با انتشار بیانیه‌ای خواستار محاکمه تمام فرماندهان و نظامیانی شد که در تخریب خانه‌های فلسطینی در شهر رفح نقش داشته‌اند.

به گزارش خبرگزاری قدس، این جنبش یهودی فعال در داخل اسرائیل در بیانیه خود که روزنامه الشرق الاوسط آن را منعکس کرد، افزوده است: جنبش «صلح اکنون» این حقیقت را درک می‌کند که جنابنگاران واقعی در اجرای عملیات وحشتناک تخریب منازل فلسطینی‌ها در رفح، آریل شارون نخست وزیر اسرائیل و بنیامین بن العزز وزیر جنگ، او و شاول موفاز ویس سたاد ارتش اسرائیل بوده‌اند. با این حال این مستله نمی‌تواند افسران و سربازانی را که در این عملیات دست داشته‌اند، تبرئه کند، زیرا آنها از نظر اخلاقی و قانونی نباید دستورهای جنابنگارانه را اجرا کنند. (همشهری ۱۰/۱۰/۲۲)

### ارتباط ژنتیک

مدارک ژنتیک درباره ادعاهای یهودیان و این که اکثر آنها از یک جد متوجه گردیده‌اند اطلاعاتی را بدست می‌دهد. علیرغم جدایی ۱۰۰۰ ساله، یهودیان سفارادی که از شمال آفریقا هستند بسیار شبیه برادران خود از مناطقی از عراق می‌باشند. این اطلاعات به همین صورت اعلام می‌دارد که یهودیان سفارادی خیلی به یهودیان کردستانی شباهت و نزدیکی دارند و در حقیقت بین این دو گروه و گروه یهودیان اشکنازی اروپا تفاوت‌های ژنتیکی بسیار اندک و قابل اعماض وجود دارد.

این نتایج توسط ژورنال آمریکایی ژنتیک انسانی آمریکا به قلم پروفسور آریل متشر شده است. (ایترن)

نیرومند آنتیوخوس شروع نمود و به پیروزی‌های چشمگیری هم نایل آمد. پس از مرگ متیا، یکی از فرزندانش به نام یهودا، فرماندهی یهودیان را علیه یونانیان بدست گرفت. وی به علت ضربات مهلك و کربنده‌ای که به دشمنان وارد ساخته بود بعدها به نام یهودای مکابی یعنی «یهودای کربنده» شهرت یافت. او جمله‌ای معروف از تورات را سرلوحة اهداف خویش قرار داد:

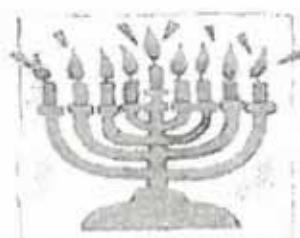
### می‌کمروں بالیم ه

یعنی «چه کسی در حد توانایی توست ای خدا». بالاخره پس از جنگ‌های متالی و دشوار، یهودای مکابی و مکابیان موفق شدند در سال ۱۶۵ قبل از میلاد به اورشلیم وارد شده و با شادی و هلهله به بت‌همیقداش دست یابند. ولی با دیدن آن همه بی‌حرمتی که یونانیان بر معبد بت‌همیقداش انجام داده بودند شادی آنان به حزن و اندوه تبدیل شد؛ کلیه ظروف و مکان‌های مقدس ناپاک گشته بود. ولی آنان به امید و ترکل به خدا کمر همت پستند موفق شدند بت‌همیقداش را پاک و منزه کنند و ظروف تازه‌ای جهت بت‌همیقداش بسازند و هنگام آن فرا رسید که «منور» یعنی شمعدان هفت شاخه طلا را که باید شب و روز در آنجا روشن باشد بیفروزند. آنها فقط یک ظرف کوچک روغن زیتون که معهور به مهر کهن گادول (کاهن اعظم) بود و از دسترس یونانیان دور مانده بود پیدا کردند و به خیال این که این روغن پاک به سختی ممکن است تا پایان شب دوام بیاورد، منواری بزرگ را روشن نمودند ولی بر اثر معجزه‌اللهی آن مقدار کم روغن پاک به مدت هشت شبانه روز دوام یافت تا زمانی که آنها مجدداً موفق به تهیه روغن مطهر شدند.

در روز ۲۵ کیسلو تقریباً در همان ایامی که آنتیوخوس ستمگری علیه یهودیان را آغاز کرده بود معبد بت‌همیقداش بدست مکابیان مونم مجدداً افتتاح شد.

امروز ما کلیمیان، «حنوکا» را به مناسبت افتتاح مجدد معبد بت‌همیقداش به دست مکابیان در سال ۱۶۵ پیش از میلاد جشن می‌گیریم.

### אַהוֹלִים לְחֻנּוֹכָה



# حنوكا قیام صالحان

بنی‌امر (شهرام) سنبلیان

پس از آبادی بت‌همیقداش (معبد) دوم، حدود سال ۳۰۰ قبل از میلاد قدرت جدیدی از اروپا کم کم پا گرفت که کلیه امپراتوری زمان خویش را به چالش می‌کشید و این پدیده جدید قدرتی نیود به جز قدرت فاتحان یونانی و تمدنی که به عنوان هلنیسم نامیده شد.

در مقابل افکار و اعتقادات «هلنیست»‌ها، گروهی از یهودیان به مبارزه برخاستند که مشهور به «حسیدیم» می‌باشند و به تورات و حفظ و اجرای فرامین آن ایمان کامل داشتند. حسیدیم به معنی پارسایان و پرهیزکاران است.

در زمانی که کشور کوچک یهود تحت سلطه سلوکیان سوریه قرار داشت، پادشاهی یونانی به نام آنتیوخوس به پادشاهی رسید و زمام امور کشور را بدست گرفته و سعی داشت یهودیت را بطور کامل از ریشه قطع نماید و به جای آن فرهنگ و آداب و رسوم یونانی را جایگزین نماید. در این راستا اولین و رشت ترین عملی که انجام داد حد دور فرمانی بسود که به موجب آن معبد بت‌همیقداش به معبد زنوس، خدا، ای یونانیان، تبدیل می‌شد. سربازان آنتیوخوس مجسمه زنوس را به درون معبد بردند و به افتخار خدای خود قربانگاهی در آنجا بنا نموده و کلیه یهودیان را مجبور به پیروی از مراسم و رسوم خود کردند. ولی گروه کثیری از یهودیان با فرار به اطراف اورشلیم و پنهان شدن در کوهها و غارها تصمیم گرفتند در حفظ ایمان خویش بکوشند و از فرمان‌ها و قوانین یونانیان سرباز زنند. در این راه جهت «قیدوش هشتم» (مقدس نمودن نام خدا)، بسیاری از یهودیان با فوجیع ترین وضعی به شهادت رسیدند که معروفترین آنها، زنی یهودی به نام «حننا» و هفت پسرانش می‌باشد.

زمانی که معبد بت‌همیقداش به عبادتگاه زنوس تبدیل شده بود، یکی از روحانیون بزرگ یهود (کهن گادول) به نام «متیا حشمونایی» به همراه پنج پسرانش از اورشلیم گریخت و در روستایی در شمال به نام «مودیعین» سکونت یافت. وی در آنجا پس از جمع نمودن گروهی از یهودیان، اولین شورش خویش را علیه امپراتوری قدرتمند و

در روز ۲۵ کیسلو تقریباً در همان ایامی که آنتیوخوس ستمگری علیه یهودیان را آغاز کرده بود معبد بت‌همیقداش به دست مکابیان مونم مجدداً افتتاح شد

این قدرت جدید برای اولین بار قسمت بزرگی از آسیا را تسخیر نمود که از آن جمله حکومت یهودا در سرزمین مقدس بود.

پس از حکمرانی یونانیان بر سرزمین یهودا، حاکمیت آنان تاثیرات متفاوتی بر یهودیان گذاشت. فرهنگ و تمدن یونان به خاطر ظرافت و زیبایی ظاهری خود فکر گروهی از یهودیان را به خود معطوف داشت. تهاجم یونانیان به کشور یهودا یک تهاجم نظامی و جنگ کلاسیک نبود بلکه تهاجم به فرهنگ و آداب و رسوم و اعتقادات دینی و مذهبی یک قوم بود.

یونانیان به وجود خدای حقیقی و یکتا اعتقادی نداشتند و برای هر پدیده‌ای، یک خدا و الهه خاصی را می‌پرستیدند. ولی در زمینه‌های مختلف مانند هنرهای زیبا، فلسفه، ادبیات و علوم دیگر پیشرفت‌های شایان توجهی کرده بودند که متأسفانه گروهی از یهودیان آن زمان تحت تأثیر فرهنگ و آداب و رسوم یونانیان قرار گرفتند و کلیه کارهای آنان را الکو و نمونه کارهای خویش قرار دادند و از فرهنگ و رسوم خویش دست برداشتند که تاریخ به این دسته، لقب هلنیست (پیروان فرهنگ و تمدن یونان) داده است.

## Mizmor L'Dod

سرودی از آن داوید (داوود)،  
خداآوند شبان من است، محتاج به  
هیچ چیز نخواهم بود.  
در مراتع سبز مرا می خواباند، نزد  
آب های آرام مرا رهبری می کند.  
جانم را برمی گرداند و بخاطر نام  
خود به راههای عدالت هدایت  
می نماید.  
حتی اگر در وادی ظلمات راه  
روم، از هجوم بدی نخواهم  
ترسید زیرا تو با من هستی،  
چوبدستی و عصای تو (عتاب و  
تنبیه تو) مرا تسلی خواهد داد.  
سفرهای برای من به حضور  
دشمنانم می گسترانی، سر مرا با  
روغن تدهین نمودی و کاسه ام پر  
و لبریز است.  
تنها نیکویی و رحمت تمام ایام  
عمرم در پی من خواهد بود و در  
خانه خداوند با طول عمر ساکن  
خواهم بود.

(مزامیر داود- فصل ۲۲)

خانواده شانول ضعیف می گشت. پس از  
مرگ «ایش بوشت» و اوzer، بنی اسرائیل  
بدون رهبر ماندند و تنها کسی که  
می توانست آنها را از حمله کافران مصون  
نگاه دارد، داود بود. پیران قوم به حورون  
رفتند و در آنجا داود با آنها پیمان بست.  
در مزامیر داود آمده است که حضرت  
داود کوشش کرد عدالت و انصاف را در  
بین مردم برقرار سازد.  
از مهمترین اقدامات داود، تبدیل  
اتحاد ضعیف اسپاط یهودی به جای مانده  
از دوران قدیم، به یک سیستم یکپارچه  
سیاسی و ملی بود.

(ادمه در صفحه ۴۴)



خلاصه ای از زندگانی

## حضرت داود

رحمن دلرجیم

توانست با گلیات بجنگد، نظر شانول را  
به خود جلب کرد و نیز نظر به این که او  
در جنگ با کفار موقوفیتی بدلست آورد،  
مورد لطف پادشاه واقع شد و داماد وی  
شد. علاوه بر این، او با یونانیان پسر  
شانول دوست صمیمی بود. شانول به  
داود مشکوک می شود و تصور می کند  
که او در این فکر است که سلطنت را از  
جانشینانش برپاید. هنگامی که داود  
می فهمد که شانول قصد کشتنش را دارد  
از او می گریزد. در این زمان بود که  
چهارصد نفر از اشخاصی که در تنگنا  
بودند و زندگی تلخی داشتند گرد او  
جمع شدند.

شانول در جنگ با کفار شکست  
خورد و کشته شد. این واقعه در زندگی  
حضرت داود نقطعه عطفی بود. داود با  
طرفذاران و خانواده خود به شهر حورون  
رفت. اهالی یهودا به خاطر خدماتی که  
حضرت داود به آنها کرده بود پس از  
مرگ شانول از حمایت خانواده او دست  
برداشتند و از داود پشتیبانی نمودند.  
از طرف دیگر «اوین بن نر» سرلشگر  
شانول با شتاب پس از مرگ شانول،  
«ایش بوشت» پسر شانول را پادشاه کرد  
در حالی که حضرت داود بر حورون و  
سبط یهودا حکومت می کرد. بین او و  
خانواده شانول کشمکش وجود داشت.  
داود هر روز قوی تر می شد در حالی که

حضرت داود کوچکترین پسر  
«یشای» از سبط یهودا بود که در منطقه  
افرات در شهر بت لحم زندگی می کردند.  
بنابر آنچه در کتاب مقدس آمده، حضرت  
داود از اولاد «روت موآوی»، همسر  
«بوغز» بوده است و ۴۰ سال بر بنی  
اسرائیل سلطنت کرد (۸۳۶ تا ۷۷۶ قبل از  
میلاد). از چهل سال پادشاهی، هفت سال  
و ۶ ماه آن، حکومت بر یهودا در حبرون  
بود و ۳۳ سال بر کل اسرائیل و یهودا در  
اورشلیم (شمونیل ۵: ۵-۶).

حضرت داود در دوره حکومت  
شانول (اولین پادشاه بنی اسرائیل) به  
دریار او راه یافت، در جلد اول کتاب  
شمونیل (شمونیل فصل ۶) می خوانیم که  
به دو علت حضرت داود نزد شانول  
پادشاه ارزش یافت. «یکی از خادمین در  
جواب وی گفت اینکه پسر یشای بت  
لحی را دیدم که به نواختن، ماهر و  
صاحب شجاعت و مرد جنگ آزموده و  
فصیح زیان و نیک منظر است و خداوند  
با او می باشد». در فصل ۱۷ همان کتاب  
می خوانیم که شانول پادشاه، داود را با  
کلاه، زره و شمشیر خود مسلح نمود  
ولیکن داود نتوانست با آنها راه ببرود  
زیرا با آن وسائل عادت نکرده بود. داود  
به شانول گفت با این سلاح‌ها نمی توانم  
برو姆 زیرا در استعمال آنها مهارت ندارم.  
پس از آن چون حضرت داود



## دینداران

### و بحران معنویت در جهان معاصر

حوالشی و نفاسیر و احکام آن را بخوانند و بیاموزند و بیاموزانند، که این تفکر و بحث را به دنبال داشت. به همین دلیل گروه روحانیون و طبقه دیندار، مرکز ثقل تفکر و اندیشه و یافتن راهکار برای مسائل اجتماعی بودند.

**مخاطب امروزی دین، انسانی است «بسیار آگاه تر از گذشته» که به راحتی به واقعی، دانش‌ها و فرهنگ‌های متنوع محلی و جهانی دسترسی دارد**

عموم کارها با زحمت و تلاش نیروی انسانی میسر می‌شد، لذا باز هم این گروه‌های خاص مانند روحانیون بودند که به لحاظ شغل روحانی یا التزام دینی فرصت مطالعه و کسب علم - با تاکید بر علوم دینی - و ترویج آن را می‌یافتدند.

در آن دوران برخورداری از اکثر علوم زمانه - که در مراحل اولیه قرار داشتند - برای یک فرد خاص امکان پذیر بود که معمولاً فرصت برخورداری از آن نیز نصیب عالمان دینی شده و دینداران نیز بر حسب توان خود از آن بهره‌مند می‌شده‌اند.

سرعت تغییرات اجتماعی در آن زمان بسیار بطيئی و کند با مقیاس سده و بلکه هزاره بوده است و در چنین شرایطی، متولیان دینی با آرامش خیال قادر به بررسی جوانب امر و اعمال اصلاحات و تغییرات لازم بودند. با چنین وضعیتی، فرد دیندار، الگوی ایده‌آل هر فرد سعادت‌جوی جامعه بود، زیرا او به منبع علم و آگاهی و اخلاق و تفکر زمانه - که همان عالمان

بررسی ابعاد شخصیتی حضرت فاطمه (س) به صورت کاربردی.

۵- بررسی ابعاد شخصیتی حضرت مریم (س) به صورت کاربردی. به نمایندگی جناب حاخام یوسف همدانی کهن و به عنوان هیئت رئیسه بخش دوم کنگره، آرش آبانی مقاله زیر را ارائه و قرأت کرد.

\*\*\*

علل شلشہ دربریم العولم عوّد  
علل الترّه وعلل العبوده وعلل نمیله وحدیه  
دنیا بر سه پایه استوار است: دین و دانش، عبادت و اعمال نیک (تلמוד- میشناي آورت)

۱- برای بررسی دینداری و معنویت در جهان معاصر، جهان را از نظر زمانی به دو بخش قدیم، یعنی دنیابی که دینداری و معنویت بطور مستقیم در آن حاکم بود، و جهان معاصر که دچار بحران معنویت شده است، تقسیم می‌کنیم و پس از تشریح تفاوت‌های این دو جهان، چکیده‌ای از شرایط لازم برای حاکمیت دینداری در جهان کوتني را بیان خواهیم نمود.

۲- در جهان قدیم، دینداری به طور کلی سمبول فرهنگ‌گری و برخورداری از یک نظام فکری مترقی بوده‌است. زیرا در آن جهان، اکثریت جامعه، حتی مختص‌صان آن مانند طبیبان و صنعتگران و هنرمندان، لزوماً باساد و متفکر نبودند و شاید نیازمند آن هم نبودند. سواد و مطالعه عموماً به طبقات خاص و به ویژه به گروه دیندار جامعه تعلق داشت که به لحاظ فرایض دینی ملزم بودند کتاب آسمانی خود و

شاره: همانگونه که در بخش اخبار شماره گذشته نشریه ذکر شد، نشست علمی تحت عنوان «نشست مقدماتی کنگره بین المللی دو بانوی مقدس» با همت سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در روزهای ۲۵ و ۲۶ شهریورماه برگزار شد. یک هیئت از جامعه کلیمیان مشکل از هارون یشاپایی (رئیس انجمن کلیمیان)، دکتر یونس حمامی لاله‌زار، مهندس آرش آبانی و النا لاویان در این نشست شرکت کردند.

علاوه بر اندیشمندان و نمایندگان روحانیون اقلیت‌های دینی ایران، میهمانانی از ادیان مختلف از سراسر جهان در این کنگره حضور داشتند. دیری کنگره بر عهده دکتر طوبی کرمانی بود و شخصیت‌هایی برجسته از جمله دکتر زهراء مصطفوی (دختر حضرت امام(ره)), آیتا... تسعیری، دکتر موبید اوشیدری، اسفاف سرکیسان و پدر باوا جین به بیان نظرات خود پرداختند.

موضوع اصلی کنگره «چگونگی پیوند نسل حاضر با الگوهای دینی» بود و سخنرانی‌ها و مقالات حول ۵ محور زیر ارایه شدند:

- ۱- چگونه شخصیت‌های دینی می‌توانند الگوی انسان معاصر باشند.
- ۲- نقش انسان‌های مقدس در زندگی اجتماعی پیروان آنها.
- ۳- نقش دینداران در چالش و رویارویی با بحران معنویت در جهان معاصر.

که چه تفاوتی در الگوهای رفتاری مومینین باید ایجاد شود تا آنها به نوبه خود، سهمی در بازگرداندن ارزش‌های معنوی در زندگی انسان معاصر داشته باشند؟ در ادامه نکاتی فهرست وار ذکر می‌شود، چرا که انطباق رفتارهای موثر دینداری با شرایط جهان معاصر، بخشی بسیار گسترده است و همچنان ذهن اندیشه‌مندان و مصلحان اجتماعی را به خود مشغول داشته است.

۱-۵ این واقعیت باید پذیرفته شود که مخاطب امروزی دین، انسانی است «بسیار آگاه‌تر از گذشته» که به راحتی به وقایع، داشتها و فرهنگهای متنوع محلی و جهانی دسترسی دارد.

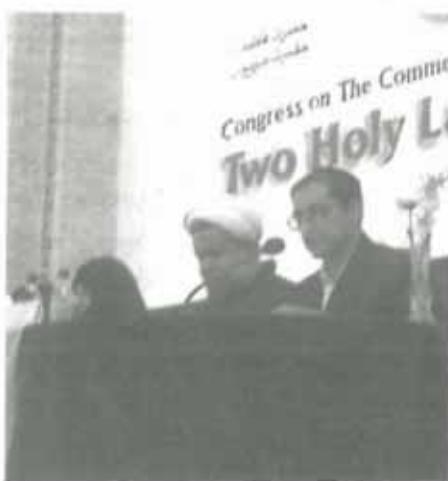
۲-۵ برخی از مفاهیم دینی مانند کافر، لامذهب، خارج از دین و نیز احکام مربوط به آنها در هر دین باید مورد بازنگری قرار گیرد. همچنین مواضع ادیان و مذاهب نسبت به یکدیگر - که تاکنون برخاسته از شرایط سیاسی اجتماعی جهان قدیم و عموماً به حالت نفی و یا حداقل نادیده‌انگاری بوده است - نیاز به تعديل و بازنگری

واقع‌بینانه دارد. این موضوع به عنوان یکی از کلیدی‌ترین راهکارهای حل بحران معنوی جهان معاصر تحت نام «گفتگوی میان ادیان و مذاهب» مطرح است. چگونه ممکن است انسان را به بازگشت به ارزش‌های دینی دعوت نمود، در حالی که میان ادیان یا حتی مذاهب درون دینی حالت تخاصم و تقابل وجود دارد؟ روشن است که دعوت به تفاهمن و شناسایی بین ادیان به معنای نفی تکثر آراء نیست و همانطور که عدم همبانی مردم در کشورهای مختلف، موجب خصوصیت میان آنها نمی‌شود، هدف از گفتگوی ادیان نیز از میان برداشتن خصوصیت‌ها و دشمنی‌های اغلب بی‌اساس و عموماً تاریخ گذشته است.

۳-۵ در جهان قدیم و دیدگاه سنتی دین، زندگی انسان عموماً به دو بخش مقدس و معمولی تقسیم می‌شده که بخش

خدای خود را به هر صورتی که برایش قابل درک است، فراموش نخواهد کرد و این بحث مربوط به آثار عملی این ایمان الهی است که ظاهراً در دینداری متجلی می‌گردد.

**چگونه ممکن است انسان را به بازگشت به ارزش‌های دینی دعوت نمود، در حالی که میان ادیان یا حتی مذاهب درون دینی حالت تخاصم و تقابل وجود دارد؟**



سرانجام پس از گذشت چندین دهه که گروه‌های بزرگی از مردم نهایت سعادت خود را در علوم روز و فناوری‌های زمانه می‌جستند و در دیگر سو، اکثر متولیان دینی، بیهوده و گاه به حالت قهر، در حلقه‌های بسته خود، به بازخوانی مکرر متون دینی کلاسیک و علوم و آیین سنتی خود مشغول بودند و بهشت و رستگاری را تنها از آن پیروان و مریدان خود می‌دانستند، جهانیان رفته متوجه ارزش‌های اخلاقی و معنوی از دست رفته و جایگزین نشده خود شده و خواهان و آماده بازگشت دوباره به رفتارهای عملی معنوی در زندگی شدند. گروهی از متولیان دینی نیز که چشم خود را به تغییرات شگرف زمانه گشوده بودند، آماده ورود به عرصه جدید دینداری گشتدند.

۵- بحث اصلی از اینجا آغاز می‌شود

دینی بودند - متصل بود.

۳- در جهان معاصر - که بنیاد آن بر همان جامعه سنتی و دین گرای قدیم استوار است -، دیگر تفکر به قشر و گروه خاص دینداران تعلق ندارد، بلکه تلاش در هر رشته تخصصی از پژوهشی و صنعت گرفته تا هنر و علوم انسانی، نیازمند برخورداری از دانش و قدرت تفکر و ابتکار و دید روشن است.

پس از پیشرفت‌های علمی و صنعتی، انسان به چنان رفاهی دست یافت که تقریباً برای اکثر اشاره‌جامعة، فرسته‌های تحصیلی تا سطوح عالی، مطالعات روزمره، کسب اخبار به هنگام جهانی و نیز فرسته‌های بحث و اعلام نظر در هر زمینه‌ای فراهم گشته است.

در جهان معاصر دیگر یک فرد - با هر مقدار توانایی و استعداد نیز - نه تنها نمی‌تواند از تمام علوم زمانه آگاهی یابد، بلکه حتی در یک حوزه خاص - فرضاً علوم دینی - نیز فقط شاخه‌ای از آن را به عنوان تخصص خود می‌تواند برگزیند و در آن حرکت کند. امروزه، آگاهی و علم از افراد خاص به کل جمعیت، آزادانه و بدون محدودیت، پخش شده است.

علاوه بر این، سرعت تغییرات علمی و اجتماعی چنان زیاد شده است که به مقیاس سال و حتی ماه و هفته رسیده است و فرد عالم به علمی خاص نیز باید خود را با این تغییرات سریع وفق دهد.

۴- تفاوت‌های مذکور به علاوه غفلت و عدم واکنش مناسب از سوی اکثر متولیان دینی نسبت به آنها، موجب گشت تا چنین به نظر بررسد که دین و دینداری که متعلق به زمان ناآگاهی بشر بوده، عمرش به سرآمد است. در اثر این تفکر، هر چقدر جامعه‌ای بیشتر از آثار پیشرفت‌های علمی و اجتماعی جهان معاصر بهره‌مند می‌شد، به همان نسبت معنویت در آن رنگ می‌باخت و به کنار رانده می‌شد. هرچند نباید این واقعیت را از نظر دور داشت که معمولاً هیچ انسانی

۲- برای ادای وظیفه و رهمنویشدن مردم به تهذیب، رهبران دینی بایستی خود مهدب شوند تا بتوانند سرمتشی عملی برای دیگران باشند.

۳- برای هدایت جوانان می‌بایست پیوندی عمیق میان رهبران دینی و نسل معاصر و بویژه جوانان ایجاد گردد و این ممکن نیست جز این که این رهبران با حفظ اصول و ارزش‌های دینی، زبان نسل امروز به بویژه جوانان را بشناسند و با آنان تعامل داشته باشند.

۴- با توجه به این که تعاملات سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی ملت‌ها متاثر از تصمیم‌گیری‌ها و رفتارهای حاکمان سیاسی کشورها می‌باشد، لذا برای تحقق ارزش‌های دینی و جلوگیری از بحران‌های اخلاقی و معنوی، حاکمان کشورها می‌بایست پیشگامان عمل به این اصول و ارزش‌ها بوده و پیروان واقعی رهبران دینی و حامیان آنها باشند.

۵- رهبران دینی ضمن حمایت دائمی از مظلومین جهان، هر گونه ترور به ویژه تروریسم دولتی را به هر شکلی (جسمی، فکری، شخصیتی) محکوم می‌نمایند.

۶- شرکت کنندگان در این اجلاس ضمن انجار از واقعه دردناک انفجار آمریکا و قتل عام انسان‌های بسی گناه اعلام می‌دارند که مقوله صهیونیسم از مسئله یهودیان کاملاً مجرماً است و شرکت کنندگان ضمن اعلام احترام به یهودیان، مظالم صهیونیست‌ها را محکوم می‌نمایند.

۷- برای همفرکری و هماهنگی کامل رهبران ادیان الهی جهت مقابله با بحران معنویت و جلوگیری از کمرنگ شدن نقش دین در جهان معاصر، پیشنهاد شد اتحادیه‌ای تحت عنوان «اتحادیه بین‌المللی متدینین جهان» تشکیل گردد.

۸- در راستای تشکیل اتحادیه مذکور در بند فوق و جهت ارایه راهکارهای عملی و طرح‌های برنامه‌ای، کمیته‌ای مشکل از نمایندگان ادیان الهی در تهران یا به پیشنهاد شرکت کنندگان در هر نقطه‌ای از جهان تشکیل می‌گردد.

۶- تغییر نگرش نسبت به زن با توجه به تغییرات اجتماعی شگرف امروزی آماده شدن شرایط برای مشارکت اجتماعی زنان.

۶- به عنوان جمع بندی می‌توان گفت که فرد دیندار، عامل اجرایی و تجلی دیدگاه‌های اندیشمندان و روحانیون است و او تنها در صورتی موفق به وارد ساختن ارزش‌های معنوی در زندگی بشر در جهان معاصر خواهد شد که خود به جهان امروزی تعلق داشته و برای تغییرات فردا، آگاهانه، آماده باشد.

### بیانیه نهایی

بیانیه نهایی نشست مذکور به این شرح صادر شد:

جهان امروز جهانی مملو از بحران‌های اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و ... است و آنچه که در این میان نمودی خاص می‌باید و زندگی بشر امروز را تحت الشاع قرار می‌دهد، بحران معنویت و کمرنگ شدن نقش دین در جوامع بشری است. به طوری که هر روز شاهد ظهور گروه‌ها و دسته‌جات بزرگ و کوچک ضد دینی و ضد اخلاقی می‌باشیم. لذا دین به امری ذهنی، افسانه‌ای و تاریخی تبدیل شده که از کمترین نقش در جوامع بشری و به ویژه در تعاملات زندگی روزمره مردم برخوردار است.

بنابراین به بهانه تقاضان میلاد دو بانوی مقدس حضرت فاطمه و حضرت مریم (سلام ا. علیهم) اجلاسی تحت عنوان

(نشست مقدماتی کنکره بین‌المللی دو بانوی مقدس) با موضوع چگونگی پیوند نسل حاضر با الگوها و شخصیت‌های دینی و با تأکید بر نقش دینداران در چالش و رویارویی با بحران معنویت در جهان معاصر در تهران برگزار شد.

شرکت کنندگان در این اجلاس که نمایندگان چهار دین الهی، اسلام، مسیحیت، یهود و زرتشت از سراسر جهان بودند، بر موارد زیر تأکید کردند:

۱- ادیان الهی بر وجود بحران معنوی در جهان معاصر اذعان داشته و جلوگیری و رهایی از این بحران را وظیفه اصلی و فوری رهبران دینی می‌دانند.

قدس آن به اوقات یا اماکن مربوط به عبادت و فرایض تعریف شده دینی و حداقل انجام امور خیریه - آن هم در قالب تعریف شده دینی - محدود می‌شود و سایر اعمال انسان، «دینی و مادی» محسوب می‌گشت. امروزه با تغییر و گسترش این مفاهیم، به هر تلاشی که منجر به آرامش، نظم، رفاه و صلح اجتماعی گردد، و نیز تقدس بخشیدن به فعالیت‌های نظامی و مفید بشری، می‌توان معنویت را در تمام ابعاد زندگی تسری داد و تعریف نوین و زیبایی از دینداری به دست داد.

۴- مفاهیم و تعاریف جدید دینی درباره موضوع‌های نوین نیز می‌تواند جنبه‌های ناشناخته معنویت را آشکار سازد. تخریب محیط زیست که از شبایی علمی، آن را معادل صدها و بلکه هزاران قتل نفس عنوان می‌کند، یا تجارت و مصرف مواد مخدار که جوامع را به پژمردگی و تباہی می‌کشاند، نمونه‌هایی از مسائل خاص جهان معاصر هستند که دیدگاه سنتی ادیان موضع خود را دربرابر آنها روش نکرده است.

**متأسفانه در اکثر جوامع و محافل دینی، ظواهر و مناسک دین و جزئیات اجرایی آنها چنان در مرکز توجه دینداران قرار گرفته که تهذیب نفس و تزکیه و اصلاح اخلاقی را به حاشیه رانده است**

۵- شفافیت و روشن شدن موضع و مفاهیم دینی، از مهمترین مواردی است که مانع از سوءاستفاده از دین توسط تعبیرهای اشتباه شخصی و گاه لانه گزینی فاسدان و ناصالحان در پوشش دینداری می‌گردد، که این از بزرگترین آفات ادیان و از عوامل دوری مردم از دین و معنویت آن بوده است. متأسفانه در اکثر جوامع و محافل دینی، ظواهر و مناسک دین و جزئیات اجرایی آنها چنان در مرکز توجه دینداران قرار گرفته که تهذیب نفس و تزکیه و اصلاح اخلاقی را به حاشیه رانده است.

## اعلامیه

## امحای تمامی اشکال نابردباری و تبعیض مذهبی

قطعنامه ۳۶/۵۵ سازمان ملل متحد

تصویب مجمع عمومی در تاریخ ۲۵ نوامبر ۱۹۸۱

اقتباس از: کتاب نابردباری مذهبی، محمد حسین مظفری،  
موسسه فرهنگی اندیشه معاصر، ۱۳۷۶

وَيَجُرُ أَتْكَرْ كَرْ بِأَرْضَكُمْ لَا تَنُوْ أَتْكَرْ.  
كَأَزْرَكَ مَكْمَنْ يَهُيَّه لِكَمْ كَرْ كَرْ أَتْكَرْ.  
وَاهْبَتْ لَوْ كَمْوَكْ كَيْ كَرِيمْ كَيْتَمْ بِأَرْضْ  
مَذْرِيمْ.

«با غریبانی که در سوزمین تو زندگی می‌کنند بدرفتاری مکن. با ایشان مانند سایر اهالی سوزمینت رفتار کن، و او را مانند خودت دوست بدار، زیرا نباید از یاد ببری که شما خود نیز در سوزمین مصر غریب و بیگانه بودید»

(تورات، شموت - خروج، فصل ۱۹ آیات ۱۳ و ۲۳)

تصمیم می‌گیرد که تمامی اقدامات لازم برای امحای سریع این گونه نابردباری‌ها را در تمامی اشکال و جلوه‌هایش و برای پیشگیری و مبارزه با تبعیض در زمینه‌های دین یا عقیده تصویب کند.



این اعلامیه درباره امحای تمامی اشکال تبعیض و نابردباری مبتنی بر دین یا عقیده اعلان می‌نماید:

## مادة ۱

- ۱- هر کس حق آزادی فکر، وجود و دین را دارد. این حق شامل آزادی داشتن دین یا عقیده‌ای به انتخاب خود شخص و همچنین آزادی ابراز دین یا عقیده خود- به طور فردی یا دست‌جمعی و به طور خصوصی یا علني- در عبادات، اجرای مراسم و اعمال و تعالیم مذهبی می‌باشد.
- ۲- هیچ کس نباید مورد اکراهی واقع شود که به آزادی او در داشتن دین یا عقیده‌ای به انتخاب خودش، لطمہ وارد آورد.
- ۳- آزادی ابراز دین یا عقیده را نمی‌توان

است، و بخصوص در جایی که از آنها به عنوان ابزاری در جهت مداخله در امور داخلی کشورهای دیگر استفاده می‌شود و منجر به برافروخته شدن کینه و نفرت در میان مردمان و ملت‌ها می‌شود.

با توجه به اینکه دین یا عقیده، برای کسی که بدان اعتقاد دارد، یکی از عوامل اساسی در شناخت مفهوم زندگی است و اینکه آزادی دین یا عقیده، می‌باید به طور کامل تضمین و رعایت شود.

با توجه به ضرورت ارتقای تفاهم، برداشت و احترام درباره موضوعات مربوط به آزادی دین یا عقیده، و تضمین اینکه استفاده از دین یا عقیده، برای اهدافی مغایر با منشور سایر استناد ملل متحد و اهداف و اصول اعلامیه حاضر، قابل قبول نمی‌باشد.

با اذعان به اینکه آزادی دین یا عقیده نیز بایستی در جهت نیل به اهداف صلح جهانی، عدالت اجتماعی و دوستی میان ملل و امحای ایدئولوژی‌ها یا رویه‌های استعماری و تبعیض نزدی نقش خود را ایفا نماید.

با عدم رضایت‌مندی از تصویب چندین مبنای و لازم‌الاجرا شدن برخی از آنها که با کوشش سازمان ملل و سازمان‌های تخصصی آن، به منظور امحای اشکال گوناگون تبعیض صورت گرفته‌است.

با نگرانی از بروز نابردباری و وجود تبعیض در امور مربوط به دین یا عقیده که هنوز در برخی از مناطق جهان مشهود است.

**مجمع عمومی**  
با توجه به اینکه یکی از اصول اساسی منشور ملل متحد، کرامت و برابری ذاتی تمام افراد بشر است، و اینکه تمامی کشورهای عضو، متعهد شده‌اند که به منظور پیشرفت و ترغیب احترام جهانی به حقوق بشر و رعایت آن و آزادی‌های اساسی برای همگان، بدون تمایزی از حیث نژاد، جنس، زبان و دین، در همکاری با سازمان، اقدامات مشترک و مستقلی را صورت دهند.

کودک بایستی از هرگونه تبعیض در زمینه دین یا عقیده، مصون باشد. او بایستی در پرتو روح تفاهم، برداشت، دوستی میان ملت‌ها، صلح و برادری جهانی، احترام به آزادی دین یا عقیده دیگران و با آگاهی کامل به اینکه توان و استعدادش بایستی وقف خدمت به همنوعش گردد، تربیت شود

با توجه به اینکه اعلامیه جهانی حقوق بشر و مبنای‌های بین‌المللی حقوق بشر، اصول عدم تبعیض و برابری در مقابل قانون و حق آزادی فکر، وجود و دین و عقیده را اعلان کرده‌اند.

با توجه به اینکه بی‌احترامی و نقض حقوق بشر و آزادی‌های اساسی، به ویژه حق آزادی فکر، وجود و دین یا هر اعتقادی- به طور مستقیم یا غیر مستقیم- جنگ‌ها و مصائب بزرگی را برای بشریت به بار آورده

موجب مقررات بند ۳ ماده یک، حق آزادی فکر، وجدان، دین یا عقیده، از جمله آزادی‌های ذیل را شامل خواهد شد:

الف- عبادت یا اجتماع در ارتباط با دین یا عقیده و تاسیس و نگهداری مکان‌هایی برای این اهداف.

ب- تاسیس و نگهداری موسسات بشردوستانه و اعانه‌دهنده مقتضی.

ج- ساختن، به دست آوردن و استفاده از مقدار لازم و مناسب مواد و لوازم مربوط به مراسم و آیین‌های مذهبی یا عقیدتی.

د- نوشتن، نشر و پخش نشریات متناسب در این امور.

ه- تعلیم دین یا عقیده در مکان‌هایی مناسب برای این اهداف.

و- درخواست و دریافت کمک‌های مالی داوطلبانه و سایر مشارکت‌ها، توسط افراد و موسسات.

ز- تربیت، نصب، انتخاب یا تعیین جانشین رهبران دینی، با توجه به شرایط و معیارهای آن دین یا عقیده.

ح- مراعات ایام استراحت، بزرگداشت اعیاد و مراسم برطبق دین یا عقیده هر فرد.

ط- برقراری و حفظ ارتباط با افراد یا جوامع در امور مربوط به دین یا عقیده، در سطح داخلی و بین‌المللی.

#### ماده ۷

حقوق و آزادی‌هایی که در اعلامیه حاضر تدوین شده‌است، بایستی به‌گونه‌ای در قوانین داخلی وارد شوند که هر فردی در عمل امکان دسترسی به این حقوق و آزادی‌ها را داشته باشد.

#### ماده ۸

هیچ مطلبی در اعلامیه حاضر نباشد که به‌گونه‌ای تغییر و تغییر شود که هیچ حقوق را که در اعلامیه جهانی حقوق بشر و مبادله‌های بین‌المللی حقوق بشر وجود دارد، محدود یا ملغی کند ■

#### ماده ۵

۱- والدین یا - برحسب مورد- سرپرست قانونی کودک، حق دارند که زندگی را در داخل خانواده بر اساس دین یا عقیده خود سازمان دهند و کودک بایستی با توجه به دین یا عقیده آنها، تحت آموزش اخلاقی قرار گیرد.

**بی احترامی و نقض حقوق بشر و آزادی‌های اساسی، به ویژه حق آزادی فکر، وجدان و دین یا هر اعتقادی- به طور مستقیم یا غیر مستقیم- جنگ‌ها و مصائب بزرگی را برای بشریت به بار آورده است**

۲- هر کودکی باید از حق دسترسی به آموزش در زمینه دین یا عقیده، برطبق تمایلات والدین و یا برحسب مورد سرپرست قانونی او، برخوردار باشد و مجبور نباشد که در زمینه دین یا عقیده تحت آموزش‌هایی قرار گیرد که با تمایلات والدین و یا سرپرست قانونی اش مغایر است. بهترین غبطه و مصلحت خود کودک در این زمینه به عنوان یک اصل راه‌گشای مد نظر قرار می‌گیرد.

۳- کودک بایستی از هرگونه تبعیض در زمینه دین یا عقیده، مصون باشد. او بایستی در پرتو روح تفاهم، برداری، دوستی میان ملت‌ها، صلح و برادری جهانی، احترام به آزادی دین یا عقیده دیگران و با آگاهی کامل به اینکه توان و استعدادش بایستی وقف خدمت به همنوعش گردد، تربیت شود.

۴- در صورتی که کودک تحت مراقبت والدین و یا سرپرست قانونی نباشد، تمایلات صریح آنان یا هرگونه امساره دیگری که شانگر تعامل آنان در موضوع دین یا عقیده باشد، و با لحاظ اینکه بهترین مصالح طفل به عنوان اصل راه‌گشایی در این موضوع است، مدد نظر قرار می‌گیرد.

#### ماده ۶

برطبق ماده یک اعلامیه حاضر و به

تابع محدودیت‌هایی قرار داد، چنانچه به موجب قانون پیش‌بینی شده باشد و تنها برای تمدن آرامش، نظم، بهداشت عمومی یا اخلاق حسنی یا حقوق و آزادی‌های اساسی دیگران ضرورت داشته باشد.

#### ماده ۲

۱- هیچ کس توسط هیچ دولت، موسسه، فرد یا گروه افراد، در زمینه دین یا عقیده، تحت تبعیض قرار نمی‌گیرد.

۲- از نظر اعلامیه حاضر، مفهوم و اصطلاح «تبعیض و نابرابری مبتنی بر دین یا عقیده» عبارت از هرگونه تمایز، محرومیت، محدودیت یا ترجیح بر اساس دین یا عقیده، با داشتن این هدف یا اثر که شناسایی، برخورداری یا اجرای حقوق بشر و آزادی‌های اساسی و بر مبنای مساوی را متفق سازد یا بدان لطفه وارد آورد، است.

#### ماده ۳

تبعیض میان افراد بشر بر اساس دین یا عقیده، بی‌حرمتی به حیثیت انسانی و انکار اصول مشور ملل متحد است و به عنوان تغصن حقوق بشر و آزادی‌های اساسی اعلان شده در اعلامیه جهانی حقوق بشر که به تفصیل در میانه‌های حقوق بشر بیان شده‌است و به عنوان مانعی برای دوستی و روابط صلح‌آمیز در میان ملت‌ها، محکوم می‌شود.

#### ماده ۴

۱- تمامی دولت‌ها اقدامات موثری را به منظور امحاء و پیشگیری از تبعیض درباره دین یا عقیده و در جهت شناسایی، اجرا و پیهودی از حقوق بشر و آزادی‌های اساسی در تمامی زمینه‌های زندگی- اعم از مدنی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی- انجام خواهند داد.

۲- تمامی دولت‌ها، در صورت لزوم کلیه مساعی خود را برای وضع یا لغو قوانین، به منظور منعویت هرگونه تبعیضی از این قبیل به کار خواهند برد و برای مبارزه با نابرابری در زمینه دین یا عقیده، تمامی اقدامات مقتضی را صورت خواهند داد.



## کمیسیون حقوق بشر اسلامی و اقلیت‌های دینی

مورد تاکید قرار داده است و خواستار رعایت مورد حقوق اقلیت‌ها شده است. کامل حقوق اقلیت‌ها در مجلس هم روند خوبی وجود دارد و نسبت به آینده اقلیت‌ها می‌توان خوشبین بود و به نظر می‌رسد بسیاری از مشکلات آنها رفع خواهد شد. در مورد اقلیت‌های غیر رسمی هم چند تحول در این چند سال صورت گرفته که قابل توجه است. مثلاً قبل و قتی یک بهایی قصد سفر به خارج از کشور داشت عمدتاً با مانع روپرتو بوده و اداره گذرنامه با او همکاری نمی‌کرد و در فرم‌هایشان علامت خاصی می‌زدند. دادگاه اصلاحات هم خروج آنها را خلاف مصلحت کشور می‌دانست و آنها منوع الخروج می‌شدند. اما در چند سال اخیر تحولاتی به وجود آمده و این موانع برداشته شده است. رسیدگی به اصل ۴۹ قانون اساسی قانونمندتر شده و امکان رسیدگی و تجدیدنظر برای آن فراهم شده، در حالی که قبل ابدی نحو نبود. اجتماعات خصوصی اقلیت‌ها در گذشته بعض امور رسوه ظن وزارت اطلاعات بود و سامورین امنیتی مدعی بودند که تجمع آنها بر ضد امنیت ملی کشور است. اما در حال حاضر اینطور نیست و آنها اجتماعات خود را برگزار می‌کنند و جلسات خود را دارند. البته به آنها گفته می‌شود که شفاف و قانونمند کارشان را انجام دهند و اگر محرز شد که کسی اقدامی علیه امنیت انجام می‌دهد، چه مسلمان و چه غیر مسلمان، بارعایت موازن قانونی با او برخورد خواهد شد. بنابراین من نسبت به این مقوله خوشبین هستم. البته هنوز مشکلات زیادی در این زمینه داریم و حتماً باید حوزه‌های علمی و علمای دینی به ما کمک کنند تا وضعیت عملی در این زمینه جهشی

اقلیت‌های مذهبی، باید بگریم پیگیری‌های ما هم در ارتباط با اقلیت‌های مذهبی که در قانون اساسی به رسمیت شناخته شده‌اند، بوده و هم در مورد اقلیت‌هایی که هیچ رسمیتی در قانون اساسی ندارند و به لحاظ دینی، علماً آنها را به عنوان اقلیت دینی نمی‌شناسند، اما به هر حال به عنوان یک واقعیت در جامعه ما وجود دارند. اقلیت‌ها مسائل متعددی دارند، حالاً شما به یک مورد آن اشاره کردید.

البته در این چند سال واقعاً تحولات خوبی صورت گرفته و دولت هم در مورد اقلیت‌های مذهبی و هم در مورد اقوام و رعایت اصل پانزده قانون اساسی اراده خوبی نشان داده است. آقای رئیس جمهور هم همکاری خوبی در این زمینه دارند و در قوه قضائیه هم کارهای خوبی صورت گرفته است. مثلاً قوه قضائیه در قم یک مرکز تحقیقات فقهی دارد که در مورد مقوله‌های متعدد نظرات مراجع را جمع آوری می‌کند.

این مرکز در زمان آقای یزدی ایجاد شده است. در همان اواخر دوره آقای یزدی یک مجموعه نظراتی را از این مرکز دیدم. گرایش عمومی آن مجموعه، گرایش‌های علمی به سمت این بود که برخی از تبعیض‌هایی که در قوانین هست باید رفع شود. مثل بحث دید. آن را برای قوه قضائیه به تهران فرستاده بودند که قوه قضائیه این اقدام را انجام دهد که شاید اخیراً خوانده‌اید که در جلسه مسئولین قوه قضائیه در مورد دیه اقلیت‌ها بحث شد. من معتقدم این حاصل همان روندی است که در قوه قضائیه از چند سال پیش به لحاظ فقهی کلید خورده بود. در مراجع تصمیم‌گیری دیگر مثل شورای امنیت و مجمع تشخیص مصلحت نیز در چند سال اخیر مصوباتی گذرانده شد که به تحولاتی در زمینه حقوق اقلیت‌ها کمک کرده است. مجمع تشخیص مصلحت در سیاست‌های کلانی که نصوبت کرده است.

اشارة: به دعوت محمدحسن ضیایی‌فر، دبیر کمیسیون حقوق بشر اسلامی، چهارشنبه ۲۳ آبان‌ماه جلسه‌ای در برج‌بررسی اقدامات یک‌ساله قوه مجریه در هتل مرمر تهران برگزار شد. در این جلسه از نمایندگان اقلیت‌های دینی و اظهار نظر شده بود. هیئتی از سوی کلیمیان در این جلسه حضور یافت و مشکلات موجود جامعه کلیمی را بررسی و با مستolan حاضر و نیز شخص دبیر کمیسیون به تبادل نظر پرداخت. روزنامه نوروز سوی ۱۲ آذر، گفتگویی با ضیایی‌فر انجام داده که بخش مربوط به اقلیت‌های دینی آن، ارایه می‌شود.

\*\*\*

**مجمع تشخیص مصلحت در سیاست‌های کلانی که تصویب کرده، حق شهر وندی را مورد تاکید قرار داده است و خواستار رعایت کامل حقوق اقلیت‌ها شده است**

بحتی که هر سال در سازمان حقوق بشر جهانی منعکس می‌شود و هر از چند گاهی در مورد آن صحبت می‌شود، بحث مربوط به اقلیت‌های دینی است. تعدادی از اقلیت‌ها مشکل استخدام در سازمانها و ادارات دولتی دارند، آنها می‌توانند به دانشگاه بروند، درس بخوانند و مدارج بالای علمی را هم طی کنند، ولی به لحاظ مسائل استخدامی مشکل دارند، آیا این مسائل را تاکنون پیگیری کرده‌اید؟

پیگیری‌های کمیسیون، هم در زمینه اقلیت‌های قومی به عمل می‌آید هم در مورد

**پیام کوفی عنان  
دیپر کل سازمان ملل متحد  
به مناسبت روز حقوق بشر**  
(۱۰ دسامبر ۲۰۰۱ مطابق با ۱۹ آذر ۱۳۸۰)



UNITED NATIONS

اینجانب  
این روز حقوق  
بشر را با  
غروی خاص  
به شما تبریک  
می‌گوییم. در  
این روز به  
خصوص  
سازمان ملل  
مفتخر بشه

دریافت جایزه صلح نوبل شده است.

همانگونه که موسسان ملل متحد آگاه بودند، حقوق بشر و صلح به یکدیگر تعلق دارند. ایشان مصمم بودند تا نسل‌های آتی را از بالای جنگ مصون نگاه دارند و اعتقاد خود را به حقوق اساسی بشر مجدد تحکیم نمایند. تغصن گسترده حقوق بشر در هر کشور نشانه خطرناکی محسوب می‌شود و به ما هشدار می‌دهد که درگیری نزدیک و قابل مشاهده است. فقط در صورتیکه ما به این اختلال اولیه توجه کنیم و اقدام به موقع به منظور حمایت از حقوق بشر انجام دهیم، خواهیم توانست مردم آن کشور و همچنین گاهی اوقات همسایگانش را از بالای جنگ محفوظ داریم.

در جهان امروز که به هم مرتبط است، یعنی در جایی که درگیری در یک کشور انعکاس‌هایی در کشور دوردست دیگری نیز پیدا می‌کند، بایستی این درس را پیش از هر زمان دیگر به خاطر بسپاریم. و همچنانکه ما در راه مبارزه با تروریسم متحدد می‌شویم، اجازه دهید تا به خاطر بسپاریم حقوق بشری که ما مدافعان هستیم، جنبه جهانی دارد.

اجازه دهید در راه شکست نژادپرستی و تبعیض، پیش از پیش تلاش نمائیم. اجازه دهید مصمم باشیم تا با همگی مردان و زنان کره ارض با هر نژاد، عقیده و ملیتی که دارند رفاقتاری در پیش بگیریم به مانند اعضای خانواده بشری که در سرتوشت آنها سهیم هستیم.

اجازه دهید تا به حقوق ایشان احترام بگذاریم، همانطور که انتظار داریم آنان به حقوق ما احترام گذارند.

(مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد، تهران)

تفاوت دیه یک مسلمان با غیر مسلمان است. در این مورد چند تن از آیات عظام فتاوی متعددی در برابر استفتاء ما داده‌اند که می‌توانند در حصول به یک رویه خاص موثر باشند. بسیاری از آیات عظام نیز اعتقاد به برابری دیه مسلمان با غیر مسلمان دارند. وی پیشنهاد رئیس جمهوری ایران مبنی بر گفتگوی تمدن‌ها در سال ۲۰۰۱ را زنده کردن یک سنت دیرین و دیرپایی در محدوده نگرش اسلامی در پهنه خاورمیانه دانست.  
(مردم سالاری - ۸۰/۱۰/۱)

### حقوق اقلیت‌ها در فقه بسیار

#### گستردگی است

حقوق اقلیت‌های دینی در فقه به صورت بسیار گسترده و محکم مطرح است و در نظام جمهوری اسلامی ایران نیز رعایت می‌شود.

هاشم هاشم‌زاده هریسی، عضو مجلس خبرگان رهبری در گفتگو با ایسنا گفت: در بسیاری از مسائل باید حرمت اقلیت‌های مذهبی در پناه اسلام حفظ شود، زیرا ملت آنها ایرانی است و در سایه اسلام زندگی می‌کنند و با نظام و کشورمان هماهنگی دارند.

وی افزود: در برخی موارد قضایی مشکلات شرعی و فقهی در زمینه مسائل اقلیت‌های دینی وجود دارد که می‌توان آنها را از لحاظ فقهی بررسی کرد و راه حل‌هایی برای آن یافته. در این زمینه آنچنان که اطلاع دارم اقداماتی انجام شده است و حتی از حوزه نیز استمداد شده که در این مسیر راه حل‌های فقهی پیدا شود و نظر بر حل این مشکل است.

ریس کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی در مجلس پنجم با تأکید بر لزوم حفظ کرامت انسانی گفت: برادران اقلیت در جریان این مسئله هستند که در برخی از جلساتی که در کمیسیون حقوق بشر اسلامی بودیم، این مسائل نیز مطرح بود و واقعاً برای حل این مسائل نظر مساعد وجود داشت.  
(مردم سالاری - ۸۰/۱۰/۲)

داشته باشد. اگر علماء کمک ندهند و مجلس به تنها بیان قوانینی تصویب کند، ممکن است شورای نگهبان آن را خلاف شرع تشخیص دهد.

همانطور که در مورد حقوق زنان لازم است که علماء با توجه به شرایط زمان و مکان و با توجه به این که قصد داریم فهمی از اسلام را در جهان ارایه کنیم که بتوانیم بگوییم اسلام یک دین جهانی و منطبق با فطرت همه جوامع است، برخی از قوانین مورد بازنگری قرار دارند. در مجموع در خیلی از زمینه‌ها مشکلات زیادی وجود دارد که علماء باید فکری برای آن بکنند ■

### اساسی ترین کمبود اقلیت‌های دینی، تفاوت دیه یک مسلمان با غیر مسلمان است

«یونان بن بت کلیا» نماینده آشوری‌ها و کلدانی‌ها در مجلس شورای اسلامی در گفتگو با خبرنگار ایسنا گفت: قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در بحث پیرامون اقلیت‌های دینی و حقوق و خواست آنها بیشترین توجه را داشته است.

وی آموزش زبان مادری، تعلیم باورهای دینی و بربایی آیین خاص قومی و دینی هر اقلیت را از امتیازات ارزشمندی دانست که قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای اقلیت‌های دینی قابل است و افزود که این توجه در هیچ کشور دیگری به ویژه کشورهای مسلمان منطقه رعایت نمی‌شود.

بت کلیا اظهار داشت: برخی نارسایی‌ها، آنهم در رده‌های پایین و نه مقام‌های برجسته نظام در برخورد با افراد اقلیت دیده می‌شود، همانند تبعیض در استخدام به ویژه در مراکز و دواویر دولتی و مراکز حساس کشور.

وی ادامه داد: در آموزش و پرورش این نارسایی‌ها با اقداماتی که اخیراً به عمل آمده در حال رفع است. در دانشگاه‌های دولتی در صد قبولی دانشجویان اقلیت افزایش یافته اما اساسی ترین کمبود،



## صهیونیسم در تئوری و عمل:

### تفاوت بنیادین بین یهودیت نبوی

### و صهیونیسم سیاسی

این مقاله در نشریه مطالعات منطقه‌ای (جلد هفتم، ۱۳۸۰) به چاپ رسیده است.

در اعتقاد دینی یهودیان، قداست اورشلیم و آرزوی بنای دوباره بیتالمقدس یک ایده‌آل مذهبی، همچون ظهور منجی موعود و گسترش عدالت مطلق بر اساس مشیت‌الله است. در متن دعاها روزانه کلیمیان که سه نوبت در روز خوانده می‌شود، همواره تقدیس اورشلیم، اهمیتی در خور توجه داشته است

هارون یشاپی

کرده باشم» (مزامیر داؤود: مزمور ۱۳۷ آیه ۵) قرن‌هast که بر زبان یهودیان مومن جاری است و هیچ‌گونه روح تعارض و پرخاشگری در آن وجود ندارد. در ایمان یهودیان، تجدید بنای خانه خدا (بیتالمقدس)، نشانه حرکت انسان به سوی معنویت و انتظار عدالت مطلق است و نه یک حکومت دنیوی با اقتدار سردمداران و مرزهای جغرافیایی و نوع خاص برتری گروهی از مردم بر گروهی دیگر که محور اندیشه سیاسی صهیونیست‌ها بوده و می‌باشد. همه می‌دانیم که یهودیان قرن‌ها در کشورهای مختلف پراکنده بوده و با کسب خصوصیات اجتماعی و فرهنگی هر ملت و یا گروهی، از فرهنگ‌های مختلف تأثیر گرفته و طبعاً به سهم خود بر آن تأثیر گذاشته‌اند، ولی در هر شرایطی، اعتقاد خود را به خدا، ای یگانه و مجموعه نظام فکری، اعتقادی و سنتی دین خود حفظ کرده‌اند. بسیاری از افراد متدين و متفکران یهودی از همان آغاز تا امروز، تفکر صهیونیستی را در مجموعه اندیشه یهودیت، مردود شمرده‌اند.

آلبرت اینشتین ۱۸۷۹-۱۹۵۵، در کتاب «سال‌های اخیر زندگی‌ام» (Out of My Later Years) می‌نویسد: «آنچه من از ماهیت اصلی یهودیت می‌دانم با ایده یک کشور یهودی، با مرزهای مشخص، ارتش و قدرت دنیوی و فانی نمی‌خواند. زیانی که «یهودیت» متحمل خواهد شد - بوسیله به واسطه گسترش و

حوادثی که قبل و بعد از جنگ-بویژه خاورمیانه- پیش آمد، تأثیر قابل توجهی بر جای گذارد. این جریان، حداقل در شروع، به هیچ وجه- نه در ظاهر و نه در باطن خود- شکل یک تھبت دینی را نداشت. شاکله اصلی جریان صهیونیستی را در آغاز، سوسياليست‌های رنگارنگ، آثارشیست‌ها و شوونیست‌هایی تشکیل می‌دادند که مستقیماً تحت تأثیر تحولات فکری اروپا قرار داشتند و عناصر توحیدی تفکر یهود، به طور بنیادی در اندیشه آنها جای نداشت. ولی به هر حال، عنصری از خواسته‌های یهودیان را بیان می‌کرد که در دنیای بحرانی اروپا مخاطبین خود را داشت.

اما این که این دو پدیده، یعنی یهودیت

و صهیونیسم چگونه بر هم تأثیر گذاشتند و سیر و قایع، آنها را در چه موقعیتی قرار داد، بحث این گفتار مختصر خواهد بود.

در اعتقاد دینی یهودیان، قداست اورشلیم و آرزوی بنای دوباره بیتالمقدس یک ایده‌آل مذهبی، همچون ظهور منجی موعود و گسترش عدالت مطلق بر اساس مشیت‌الله است. در متن دعاها روزانه کلیمیان که سه نوبت در روز خور توجه داشته است. برای مثال، این کلام که: «تورات از کوه صیون و کلام خدا. اورشلیم تجلی خواهد کرد» (یشیعیا نبی باب ۲ آیه ۳) و یا این آیه که: «ای اورشلیم! اگر تو را فراموش کنم، دست راستم را فراموش

یهودیت در اصول و معانی خود، دینی الهی است که بنیان آن بر اعتقاد به خداوند یکتا و رسالت پامبران و سلوک و سیره انبیا نهاده شده است و اخلاقیات آن نیز متکی به فراینده‌ای در ده فرمانی است که به وسیله حضرت موسی کلیم‌الله در چگونگی رفتار و بایدها و نبایدهای عمل انسان در ارتباط با خالق و مخلوق به بنی اسرائیل ابلاغ شده و در طول قرون، راهنمای زندگی این مردم بوده و همواره عدالت خواهی، توصیه پامبران یهود به پیروان این دین الهی است. «خداآوند از تو چه چیز می‌طلبد، غیر از اینکه انصاف را به جای آوری و رحمت را دوست بداری و در حضور خدا.ای خود با فروتنی سلوک نمایی.»

در آن هنگام، انصاف، مثل آب و عدالت مانند نهر دانمی، جاری خواهد شد.» (شریران، شمشیر بر همه کرده، کمان را کشیده‌اند تا مسکین و ناتوان را بیندازند و درستکاران را از میان بردارند، ولی شمشیر ایشان به دل خود آنها فرو خواهد رفت و کمان‌های ایشان شکسته خواهد شد.» (مزامیر داؤود: باب ۳۸ آیات ۱۴ و ۱۵)

از طرف دیگر در مقابل چنین اعتقادی، صهیونیسم به عنوان یک تفکر سیاسی مطرح می‌شود که در قرن نوزدهم و بیستم میلادی شکل گرفت و با استفاده از تحولات اروپا در این دور قرن توانسته است به یک جریان فکری قدرتمند در میان یهودیان جهان و بسیاری از غیریهودیان تبدیل شود و بر

«بدینسان، مردم ما از نسلی به نسلی دیگر در میان ملت‌های زیستند که با انکا بر شمشیرهای خود می‌زیستند و به طور معمول، خون اطرافیان خود را می‌ریختند. خلق ما از این زندگی وحشیانه چیزی نخواست. اگر موضوع کشتن اعراب به دست یهودیان، حقیقت داشته باشد، چه می‌توان گفت ...؟ خدا ای من فرجامی این چنین باید ...؟ این است هدفی که پدران ما در راه آن کوشیدند و تمام نسل‌ها به‌خاطر آن رنج بردنند ...؟ این است روایی بازگشت به صهیون» ... برای ریختن خون بی‌گناهان بر خاک آن ...؟ ...» (روزنامه هارتص چاپ اسرائیل).

در حال حاضر نیز متفکرانی چون «احخام المبرگ»، «اسرائیل شاهک» و «خانم فلسفیالانگر» دو روزنامه‌نگار و حقوقدان یهودی ساکن اسرائیل و دیگران، آشکارا مخالفت خود را با صهیونیست‌ها و نحوه تفکر آنها اعلام می‌دارند.

آنچه به طور مختصر از اعتقاد یهودیت و نظرات روحانیون و متفکران یهودی نقل گردید، برای یادآوری این نکته است که جهان‌بینی صهیونیستی و تفکرات نژادپرستی در میان یهودیان، جهان شمال عالم نیست و با همه حجم تبلیغات بسیار صهیونیست‌ها، هم‌اینک در جهان ما یهودیانی که خود را مکلف به مبارزه با نژادپرستی و حق‌کشی صهیونیست‌ها می‌دانند فراوان هستند. ولی این، همه صورت مسئله نیست. جریان جنبش صهیونیستی با توری‌های عوام فربیانه و اقدامات بی‌باکانه خود که با پشتیبانی ارتجاعی ترین نیروهای کشورهای امپریالیستی انجام می‌دهد، به عنصری موثر در زندگی یهودیان و مردم فلسطین و منطقه و افکار عمومی جهان مبدل گشته است.

نگاهی به عناصر و شرایط شکل‌گیری جریان صهیونیستی در تئوری و در عمل شاید بتواند جوابگوی علل رشد و توسعه‌ای‌های گذرای این جریان باشد.

«تودور هرتزل» سیاست باز حرفه‌ای و روزنامه‌نگار یهودی اتریشی، متوفی به سال

مشه منوهیم، روحانی سرشناس و یهودی ضد صهیونیسم (۱۸۹۰ - ۱۹۸۰) در کتاب «دو مقاله» که در سال ۱۹۷۳ در نیویورک به چاپ رسید، می‌نویسد: «من یهودی تمام عیار بودنم را ابتدا مرهون آموزش پدربرزگ ارتدکس راستین، مسیربان و صادق خودم در اورشلیم قدیمی درباره او نیورسالیسم (عام‌گرایی جهانی) در مورد یهودیت نبوی می‌دانم، پیش از آن که تحت تاثیر خفه‌کننده ناسیونالیسم «یهود» و نژادگرایی «قوم برگزیده» در دیورستان‌های هر صلیه، یافا، تل آویو (فلسطین) مسال‌های ۱۹۱۳ - ۱۹۰۹ قرار گیرم ... و با رسیدن به پایان راه، پس از هشتاد سال عمر، مسائل یهود، شب و روز من را عذاب می‌دهد. چگونه ممکن است یهودیان اهل علم، عاقل، کهنسال، متمدن، مبادی آداب و اخلاق و مهربان، عقل خود و منطق متحول و ذاتی سه‌هزار ساله‌شان را از دست بدنه‌دا و آرمانهای مادی و شرک‌آلود ناسیونالیسم سیاسی غارنگر (صهیونیسم) را در سر پرورانند ...؟»



روحانی بزرگ دیگر یهودی، احمد هاعام (Ahad Haam) متوفی به سال ۱۹۴۲ که خود از شرکت‌کنندگان در اولین کنگره جهانی صهیونیسم بود، بعد از شرکت در این کنگره به فلسطین رفت و از آنچه به چشم خود دید به خشم آمد و نوشت: «طی هزاران سال خون ما در همه جای دنیا بسر زمین ریخت، ولی ما خون کسی را نریختیم ...»

تکامل ناسیونالیستی تنگ‌نظرانه در درون یک «کشور یهودی»، مرا سخت هراسان می‌سازد» پروفسور مارتین بورمن (Martin Borman)، یهودی سرشناس مخالف صهیونیسم (۱۸۷۸ - ۱۹۶۵) می‌گوید: «تنها یک انقلاب داخلی می‌تواند بیماری کشنده نفرت بی‌دلیل ما را نسبت به اعراب شفا دهد. این بیماری، ما را به کلی از میان خواهد برد، فقط آن زمان است که پیران و جوانان ما خواهند فهمید که مستولیت ما در قبال اعرابی که شهرهایشان را اشغال کرده‌ایم و یهودیان سرزمین‌های دیگر را در آن اسکان داده‌ایم تا چه حد عظیم است! اعرابی که خانه‌هایشان را از برده‌ایم و بر زمین‌هایشان کشته و زرع می‌کنیم، میوه‌های باغها و تاکستان‌هایشان را جمع‌آوری می‌کنیم و در شهرهایی که از آنها غصب کرده‌ایم، مدرسه، کنیسه و مراکز خیریه می‌سازیم. در حالی که مدام لاف از آن می‌زنیم که ما «مردم کتاب مقدس (تورات) هستیم ... و خود را روشنایی ملت‌ها می‌دانیم!...!»

همین متفکر در جای دیگر می‌گوید: «هنگامی که ما به فلسطین رفیم، سؤال تعیین کننده، این بود که آیا در آنجا می‌خواهیم دوست و هم‌بیمان باشیم، برادر باشیم، عضوی از جامعه خلق‌های خاورمیانه باشیم و یا نماینده استعمار و امپریالیسم ...؟ اکثر صهیونیست‌ها ترجیح دادند از هیتلر بیاموزند تا از یهودیت ... هیتلر می‌خواست نشان دهد که تاریخ در راه تعالی روح گام برنمی‌دارد، بلکه طریق قدرت را می‌پماید و اگر ملتی به قدر کافی قدرتمند است، می‌تواند بی‌رحمانه بکشد ... از ابتدا لازم بود که ما با چنین برداشتی از تاریخ می‌جنگیم ...» (روزنامه جویش کرونیکل، ۲ ژوئن ۱۹۵۸).

اشارات در این زمینه از روحانیون و متفکران یهودی بعد از اولین کنگره جهانی صهیونیست‌ها در شهر بال سویس (۱۸۹۷)، بسیار زیاد است که از آن میان، نقل قول از دو روحانی برجسته یهودی در اینجا ضروری است.

او از این کشtar، نشانه کامل انطباق تفکر صهیونیستی در عمل روزمره می‌باشد. بگین در کتاب خود به نام «کشورش» اشاره‌ای جالب به این جریان می‌کند: «در آن روستا که پس از نامش معروفیت جهانی پیدا کرد، هر دو طرف، متهم خسارات و تلفات زیادی شدند... از ما ۴ کشته و نزدیک ۴۰ مجروح به جای ماند که در مجموع، رقمی حدود چهل درصد نفرات ایرگون را تشکیل می‌داد، ولی در طرف دیگر، تعداد اعرابی که کشته و مجروح شدند سه برابر بیشتر از ما بود... در سال ۱۹۸۲، پروفسور «ازوی آنکوری» (Zvi Ankori) که خود از گروه تروریستی «هاگانا» بود و بعدها در زمرة متقدین صهیونیسم قرار گرفت، مشت بگین و دیگران را در جریان حمله به دیریاسین باز کرد و در روزنامه اسرائیلی داور (۹ آوریل ۱۹۸۲) نوشت: «... به ۶ یا ۷ خانه‌ای که سر زدم جنازه‌هایی یافتم که آثار گلوله روی بدن آنها نشان می‌داد مستقیماً از نزدیک هدف تیر قرار گرفته و کشته شده‌اند... در میان آنها به جنازه مردانی برخوردم که آلتاش را قطع کرده بودند و نیز جنازه زنانی را دیدم که شکمشان از هم دریده بود...».

در این مورد «زاک درنیه»، نماینده صلیب سرخ در فلسطین که بلافاصله پس از وقوع فاجعه به دیریاسین آمده بود، مطلب تکان‌دهنده‌ای نقل می‌کند: «بعد از مشاهده واقعه، در ملاقاتی که با فرمانده «ایرگون» - مناخیم بگین - داشتم از او درباره مرتضویت متروکین حادثه سوال کردم، جواب داد «طبعاً اگر مجروحی وجود داشت اور ابا خود می‌آوردیم، ولی ما کارمان را به صورتی انجام دادیم که مطمئن بودیم هیچ مجروحی در آنجا باقی نمانده است...» و من از پاسخ او که جز از بی‌رحمی و شفاقت خبر نمی‌داد، واقعاً یکه خوردم...» (مجله انتیتوئی مطالعات فلسطین).

بعدها آنچه در فلسطین دو معنای اعلامیه بالفور ۱۹۱۷ و قطعنامه سازمان ملل ۱۹۴۷ مبنی بر تشکیل کشور اسراییل تا جنگ‌های ۱۹۵۶، ۱۹۶۷، ۱۹۷۳ و ۱۹۷۳ - که

خطاب نمودند. او که روزنامه‌نگاری فعال در جریان انقلاب ۱۹۰۵-۱۹۱۷ روسیه بود، در سال ۱۹۰۴ طی مقاله‌ای نوشته «منشاء احساسات ملی هر کس را باید فقط در خون و خصوصیات فیزیکی نژاد او جستجو کرد... بنابراین، فقط آن قومی می‌تواند دارای هویت ملی باشد که همیستگی ملی خود را همیشه به هر قیمتی حفظ کرده باشد و چون همیستگی ملی نیز فقط با خالص ماندن نژاد حفظ خواهد شد، بنابراین، ما یهودیان ناچاریم برای خود سرزمه‌ی داشته باشیم تا از اختلاط با دیگر نژادها مصون بمانیم...» این نظریه نژادی ژاپوتینسکی وقتی عنوان شد که هیچ نشانه‌ای از وحدت نژادی یهودیان در جهان وجود نداشت. اگر فرض خلوص نژادی را معتبر بدانیم، (که امروزه با نظریه‌های علمی به کلی مردود اعلام شده است) می‌توان پرسید چه وحدت نژادی مثلاً بین یهودیان اسکاندیناوی، یهودیان یمن، اتوبی یا ایران می‌توان یافت...؟... البته ژاپوتینسکی علاقه‌ای ندارد که به این پرسش، پاسخ دهد.

دیگر رهبران صهیونیست، کم و بیش، همین باور را داشتند. «مناخیم بگین» که بعدها در تشکیلات تروریستی « بتار » و «ایرگون »، یک سازمانده فعال بود و بنابر اعتراف خود بیشتر حملات به فلسطین‌ها - از جمله هجوم به دهکده «دیسر یاسین» - را طراحی کرده بود، بعدها سمت‌های بسیار مهمی در دولت اسراییل به دست آورد و مدت‌ها نخست وزیر اسراییل شد، در سال ۱۹۳۸ در کنگره « بتار »، نظریات خود را آشکارا بیان کرد: «بعد از صهیونیسم عملی و صهیونیسم سیاسی، اینک دوره صهیونیسم نظامی فرا رسیده است و ما چون نباید تنها متنکی به برانگیختن احساس ترحم دیگران باشیم، چاره‌ای جز قوی شدن نداریم، زیرا مطمئن هستیم فقط در این صورت، دنیا به کمک ما خواهد آمد» ( زندگی نامه مناخیم بگین؛ نوشته «فرانک گرواس»).

بگین بعدها همیشه از تصور تکیه بر قدرت استفاده کرده است. حمله دسته‌های مسلح «ایرگون» به دهکده دیریاسین و تلقی

۱۹۰۴ را می‌توان نخستین کسی دانست که افکار و عقاید صهیونیست‌ها را به طور مدون تنویریزه کرد و در کتابی به نام «دولت یهود» در سال ۱۸۹۷ در کنگره بال قرائت نمود. می‌توان گفت اقدامات او بود که زمینه را برای صدور «اعلامیه بالفور» در سال ۱۹۱۷ مهیا ساخت. بالفور، وزیر امور خارجه انگلیس در یک بده و بستان مالی - سیاسی، حق یهودیان را برای تأسیس دولت یهود در بخشی از فلسطین - آن طور که هرتزل گفته بود - به رسمیت شناخت و یک بحران و جنگ ظاهرا پایان‌نپذیر میان یهودیان و مسلمانان را برنامه‌ریزی کرد. شاید نقل قول قسمت‌هایی از دفتر خاطرات هرتزل بتواند اندیشه و روحیات او را مشخص نماید. او می‌گوید: «یقین دارم که نام من در میان نیکوکاران بزرگ بشیریت خواهد آمد و شاید این احساس من، آغاز اوهام و شکوه عظمت باشد...»

در ایمان یهودیان، تجدید بنای خانه خدا (بیت المقدس)، نشانه حرکت انسان به سوی معنویت و انتظار عدالت مطلق است و نه یک حکومت دنیوی با اقتدار سردمداران و مرزهای جغرافیایی و نوع خاص برتری گروهی از مردم بر گروهی دیگر

در جای دیگر، «سر و صدا» یعنی همه چیز...! در حقیقت، سروصدای بسیار به حساب می‌آید، سروصدای تقویت شده، خود واقعیتی قابل توجه است. تاریخ پسر، چیزی نیست جز سروصدای سروصدای اسلحه و اندیشه‌های پیشرو. باید از سر و صدا، کمال استفاده را برد ...؟ هرتزل، نگرانی نداشت که خود را یک مأکابولی کامل بداند و برای رسیدن به هدف خود از هیچ اقدامی فروگذار نمی‌کرد.

بعد از وفات هرتزل، رهبران صهیونیست، پا را فراتر گذاشتند. ولادیمیر ژاپوتینسکی، از رهبران بر جسته صهیونیست (۱۸۸۰-۱۹۴۰) در توجیه اندیشه‌های خود به یک نژادپرست افراطی مبدل شد که حتی رهبران میانورو صهیونیست‌ها او را فاشیست

محققان فردا ضروری به نظر می‌رسد. نمی‌توان از یاد بردن که امپریالیسم برای دست‌اندازی به منابع انرژی در مناطق مختلف خاورمیانه، به ایجاد یک حکومت کاملاً گوش به فرمان و خودی احتیاج داشت و متاسفانه، سابقه تاریخی زندگی یهودیان در نقاط مختلف جهان، آرمان‌های مذهبی آنها برای زیارت اماکن مقدس خود در اورشلیم، ستم و کشتار یهودیان توسط نازی‌های هیتلری، نفسی بلد کردن جمع کثیری از آنها در جریان جنگ جهانی دوم، زمینه مساعدی برای اجرای نقشه امپریالیست‌ها فراهم کرد.

تردیدی نیست که قدرت‌های بزرگ در جریان جنگ جهانی دوم و یهودی‌کشی نازی‌ها، هرگز سرسوzenی برای یهودیان و دین و فرهنگ آنها دلسوزی نکردند. آنها می‌خواستند از آنجه پیش آمده است برای اهداف استعماری خود بهره‌برداری کنند و متاسفانه لاقل تا مقطع کوتني توanstند و البته در این ماجراهای بزرگ تاریخی، نقش رهبران کشورهای عربی را نمی‌توان فراموش کرد.

**ما نمی‌توانیم امنیتمان را به وسیله قدرت به دست آوریم. تنها از طریق حقوق مساوی است که می‌توانیم به صلح دست یابیم**

ویژگی عمده رهبران عرب و حتی رهبران فلسطینی شاید تا همین چند سال اخیر این بود که از توده‌های مردم عرب فاصله‌ای فراوان داشتند. رهبران عرب، گاهی حقوق مردم فلسطین را در یک معامله ساده می‌باختند و گاه فرمان می‌دادند که یهودیان را به دریا بریزند...! و در این میان، توده‌های مردم عرب و فلسطینی بودند که در غربت اردوگاه‌های مختلف، نسلی به نسلی، میراث مقاومت می‌آموختند و آینده سرافراز خود را یادآور می‌شدند.

امید من به آینده این است که مسلمانان، یهودیان و مسیحیان از هر فرقه و مردمی در فلسطین، این سرزمین مقدس رویایی، زندگی صلح‌آمیز و برادرانه‌ای پی‌ریزی نمایند.

مبازات ضد یهودیستی در میان یهودیان زمان را از یاد برداشت.

اسراپیل شاهک (متولد ۱۹۳۳)، روزنامه‌نگار و حقوق‌دان یهودی، رئیس «جمعیت حقوق مدنی و حقوق بشر اسرائیل» اخیراً در مصاحبه با روزنامه «هیستاندروت» در پاسخ خبرنگاری که سوال می‌کند آینده کشور اسرائیل را چگونه می‌بینید، می‌گوید: «شاید چند اشتعه از امید وجود داشته باشد؛ نسل‌های جوان تر اسرائیل، بخصوص بجهه‌های مدارس سولانی را مطرح می‌کنند... اما امید من در اصل به اعرابی است که در زندان‌های اسرائیل رنج می‌کشند، اگر ما به اتفاق آنان برای حقوق‌مان مبارزه کنیم، می‌توانیم چیز محکمی را بنا نماییم. همدردی عمیق بین سازمان‌های مشرقی یهود و اعراب، من را سخت به هیجان می‌آورد. ما نمی‌توانیم امنیتمان را به وسیله قدرت به دست آوریم. تنها از طریق حقوق مساوی است که می‌توانیم به صلح دست یابیم. برای من قبل از جنگ ۱۹۶۷، اسرائیل مهمتر از هر چیز دیگری بود، ولی امروز معتقدم که بس رخطاً بوده‌ام و حال بر این نکته پای می‌فشارم که حقوق اساسی و انسانی اعراب، از جمله بازگشت به موطنشان باید به آنها باز گردانده شود. من اربابی نیستم که اجازه بازگشت به کسی بدهم، بلکه برابر با آنام و طالب برابری برای همه هستم...».



در پایان، اشاره‌ای به نقش قدرت‌های اقتصادی و نظامی جهان امپریالیستی در حمایت از تشکیل کشور اسرائیل و کمک به ادامه حیات آن و از همه مهمتر، تبدیل نمودن این حکومت به چماقی علیه حکومت‌های خاورمیانه و حتی دورتر برای

دولت اسرائیل عمل قطعنامه‌های سازمان ملل را نادیده گرفت و بقیه سرزمین فلسطین و بیت المقدس را اشغال نمود - اتفاق افتاد و هم آنچه امروز به عنوان عکس العمل در مقابل قیام اتفاق‌نامه و دولت خودگردان فلسطینی‌ها جریان دارد، چیزی جز عمل کردن به تفکر رهبران یهودیست به همان صورتی که در «دیریاسین» شکل گرفت، نیست. «کفر قاسم»، «صبرا و شتیلا»، «قانا»، «مسجد الخليل» و جای جای روستاها و دهات فلسطین، گواه همین اندیشه و عمل یهودیستها است. پرداختن به این مقوله با توجه به حجم زیاد کتاب‌ها و مقالات مختلف، زاید به نظر می‌رسد، ولی برای آن که ذهن خواننده به این توهمندی دچار نشود که در زمان‌های گذشته و حال، یهودی‌تباران، نماینده تفکر و عمل اندیشمندان، روحا نیون و جمع کثیری از توده‌های یهودی بوده و هستند، یادآوری این نکته ضروری به نظر می‌رسد که در همان سال ۱۹۴۸، روحا نیون و روشنگران و مردم یهودی به این توحش لجام گشیخته و آنچه در «دیریاسین» گذشته بود، اعتراض کردند. از جمله دو حاخام بزرگ یهودی «حاخام هرزوگ I.H.Herzog» و «حاخام اوزیل R.Z.U Ziel» در روزنامه «پست فلسطین» طی اعلامیه‌ای، ضمن محکوم کردن اعمال جنایت بار روستای دیریاسین نوشته‌ند: «این اقدام زشت و شنیع، باعث شرمساری یهودیان است...» (روزنامه پست فلسطین، ۱۳ آوریل ۱۹۶۸).

قابل توجه این که بسیاری از کتاب‌ها و مقالاتی که در رد تصوری یهودیست‌ها نوشته شده، بوسیله اندیشمندان یهودی بوده است. البته با ذکر این نکته که بعد از سال‌های ۱۹۶۷، فشار سازمان‌های یهودیستی بر مخالفین خود، مخصوصاً مخالفین یهودی، چنان افزایش یافته است که میدان عمل و اظهارنظر متنقدان یهودیست‌ها را در میان یهودیان بسیار محدود نموده و رساندن فریاد اعتراض یهودیان ضد یهودیست‌ها را کاری دشوار ساخته است. با این همه نمی‌توان پرچمدار

این خواست والا دست یابد. هر چند به روایت زوهر، جان در متعالی ترین مرتبه یعنی «نشاما» (Neshamah- نشما) فقط پس از رهایی از ناپالودگی جسمانیت، می‌تواند از عشق ذاتی نهفته در اتحاد با اصل خویش، لذت برد، با این همه امکان دارد و در شرایطی خاص نیز در عین تقرر در قالب فردی این جهانی، به این عشق جذبه انگیز تحقق بخشد. یکی از این شرایط، عمل عبادت و مشخص‌ترین وجه آن نیاش و ذکر است.

عرفان به طور کلی منبع معرفت و زندگی را عشق، یعنی گوهر خلقت قرار می‌دهد و شادمانه زیستن در سیر و سلوک معنوی را، سپاس به جمال حق که دقایق رحمت است می‌داند

### حسیدیسم و عشق

جنیش‌های عرفانی یهود- مانند حسیدیسم (حصیدموت) - به گونه‌ای پایدار بر تجربه عرفانی، تجربه‌ای خلسله آمیز، حس واقعیتی متفاوت از زندگی روزمره ما، تاکید دارند. تجربه عرفانی به معنای گام نهادن به ماورای دنیا بی است که حس فیزیکی مَا آن را در می‌پاید،



انسان وجود دارد. در یهودیت، خداوند عشق خود به انسان را در کتاب تورات که عطیه‌ی اوست، بیان کرده است و عشق انسان به خدا، با مطالعه‌ی تورات و عبودیت از فرامین حق، ابراز می‌شود. یک کتاب ویژه و زیبای یهودی، کتاب عشق، یعنی «غزل غزل‌های سلیمان» (شہریم) است که از عشق مردم یهود به خداوند سخن می‌گوید.

اما عشق انسان به خدا. باید از طریق عشق به همنوعان نیز ابراز گردد. روح یهودیت صرفاً یک گفتگوی میان فرد و خدا نیست، بلکه جلوه‌ای از جان‌های بی‌شمار در اجتماع است و متضمن تبدیل زمین به مکان بهتری برای زیست است. در عرفان یهود، هدف غایی عشق میان انسان و خدا. «تیقون»- تلیکون-، یعنی اصلاح جهان، پیشرفت انسان و تبدیل زمین به چیزی شبیه بهشت است.

### عشق در «زوهر»

#### (کتاب عرفان و اسرار تورات)

شأن برتر در تاریخ عرفان یهود، مقامی است که در کتاب زوهر به عشق اختصاص داده شده است. در واقع، عرفان یهود با برگزیدن عشق، به عنوان هسته اصلی، ماهیت عرفان مکتب‌های عشقیه را تایید می‌کند.

رؤیت پذیرترین، ملموس‌ترین و ادرارک پذیرترین کیفیت جان، عشق است. عشق ریشه عشق است.

است. عشق نماد جان است. جان به گفته عرفان همه قرون، با آگاهی کامل در جست و جوی ورود به آستان محض الهی است و جان فقط از طریق برانگیخته شدن یک احساس جذبه آمیز قادر تمند به نام عشق، می‌تواند به

## عشق دانشنیاد

اثر: شیوا (منصوره) کاویانی

تنظیم: المیرا سعید

«ا!لهی، کجا تورا می‌یابم؟ بالا و مستور در مکانت. و کجا تورا نمی‌یابم؟ جهان از قرب تو پر است. قرب تو را جست و جو کردم با تمام قلب تو را ندا دادم. و از خود به درآمدم تا تو را ببینم، تو را یافتم که به سوی من می‌آمدی!». (یهودا هلوی)

### عشق،

#### دروازه‌ای به سوی حقیقت مطلق

انسان (چه مرد و چه زن) به هنگام بالا رفتن از نزدبان به سوی پروردگار، در می‌یابد که پروردگار از نزدبان برای ملاقات او پایین می‌آید.

رؤیت پذیرترین، ملموس‌ترین و ادرارک پذیرترین کیفیت جان، عشق است. جان ریشه عشق است. نماد جان است

در عرفان یهود، علاوه بر تفکر و تأمل و معرفت، دروازه‌ی چهارمی نیز برای رسیدن به ذات حق وجود دارد. عشق. عشق انسان به خداوند و عشقی که از خدا به انسان می‌رسد. یک جریان پایدار از رُزی (عشق) در فراز و فرود نزدبان، نزدبان میان آسمان و زمین، میان خدا و



شعله‌ی آتش شور به هنگام نیایش، که هر لحظه از زندگی را عطیه‌ای تازه از سوی خدا. می‌داند.

این چنین شادمانی، یعنی شعله‌ور شدن احساسات برای خدا، «هیت‌عراوت - התעוורות» دقيقاً همان چیزی است که بعل شم طوّر بر آن تاکید دارد.

اکنون در می‌باییم که عرفان به طور کلی منبع معرفت و زندگی را عشق، یعنی گوهر خلقت قرار می‌دهد و شادمانه زیستن در سبیر و سلوک معنوی را، سپاس به جمال حق که دقایق رحمت است می‌داند.

از سوی دیگر، آن جا که صوفی در مقام یک عابد، درد و فراق و رنج را به عنوان سرنوشتی مقدر و وجه دیگری از عشق می‌پذیرد، عارف یهود نه تنها بر شادی بیش از درد تاکید می‌ورزد، بلکه حتی تلاش دارد تا از مصایب اندوه‌گانه این جهان، با شادی و نیایش تعالیٰ جوید.

کتاب «خرد زیبا»، شیوا (تصویره) کاویانی، نشرسی  
کل، ۱۳۷۵

یعنی جذب شدن به یک قلمرو والاتر معنوی و روحانی.

این قلمرو روحانی، حقیقی و واقعی محسوب می‌شود. آگاهی به آن و تجربه آن، به عنوان هدف غایی پنداشته می‌شود. این هدف فقط با تعالیٰ جستن از من و مکان کرامند و تمرکز بر ذات مطلق و عشق به او، به دست می‌آید، حسیدیسم در پافشاری برای مقرر داشتن اصل «عمل مطلوب» تاکید می‌کند. این مکتب اصرار می‌ورزد که زندگی و اعمال ما به ویژه با توجه به تورات و فرمان‌های آن (میصوت) می‌بایست آراسته به پندار راست و کردار درست و آمیخته به عشق و ترس (احباهه و راه) باشد (لیشمما و لهشم «لشومه ولہشوم» برای صرف کار نیک، به خاطر پروردگار).

در نظر عارف یهودی،

خداآوند به قلب شاد تعامل دارد، به اجرای جذبه‌انگیز فرمانها با احساسات، به شعله‌ی آتش شور به هنگام نیایش، که هر لحظه از زندگی را عطیه‌ای تازه از سوی خدا. می‌داند

نظریه حسیدیسم

### درباره عشق و شادی

چهره‌ی نورانی یک حاسید (۳۵۸)

پارسای یهودی) مشخص ترین صفت بارز اوست. او آن شادی را که پرلودی (Prelude) - مقدمه‌ای - به تجربه روانی بوده است، پرتو می‌افکند. از این رو می‌گوید:

آه! کشمکش درونم چنان عظیم است.

قلب من پر است از اشتیاق، معنویات و رنگ‌های گوناگون

من در طلب عشق خدا، هستم

تا تمام وجودم را فرا گیرد

در یک متن دیگر، «راو کوک» - دانشمند و

روحانی معروف یهود- مفهوم اساسی یهودیت، «تشروا» یا توبه را به مثابه بازگشت به کمال الهی، یعنی رهایی یافتن از قلمرو و انشقاق و فراق شناور شدن در اقلیم وصال عرفانی، تبیین می‌کند: «هنگامی که انسانی گناه می‌کند، به قلمرو فراق و گستن در می‌آید و هر جزء وجود، خود مدار می‌شود و شر در آن غلبه دارد و در واقع شری و مخرب است. پس آنگاه که از گناه با عشق توبه می‌کند، نوری از عالم وصال، جایی که همه چیز با کل یگانه است، بر او می‌تابد، و در متن کل، هیچ شری وجود ندارد».

بنابراین، تجربه‌ی عرفانی اتحاد، دروازه‌ای گشوده برای تمامی کسانی است که با عشق توبه می‌کنند. یک عارف یهودی دیگر، تبیین زیبایی از شادی، عشق و رنج ارایه می‌دهد: «او به آنها آموخت که با شادی به جنگ اندوه روند. انسانی که فقط به خود می‌نگرد، در دریای یاس غرقه می‌شود، با این همه، به محض این که چشمانش را برآفریدگان پیرامونی می‌گشاید، شادی را خواهد شناخت».

شادی و جذبه در وقت نیایش و در زندگی، روش «هارا و بعل شم طوو» - حاخام و حاسید یهود و پایه‌گذار حسیدوت یا حسیدیسم - بود. فرد یهودی برخی عرفای ادیان دیگر، ناچار از روزه‌های فوق العاده و آزار خود برای عبادت خدا. نیست. در نظر او، خداوند به قلب شاد تمايل دارد، به اجرای جذبه‌انگیز فرمانها با احساسات، به



بیان آصف

تاریخ ایران و مدنی

# کلیمیان همدان

بر یهودیان، سایر هموطنان نیز از این مکان مقدس دیدار می‌کنند. مقبره استر و مردخای جزء آثار میراث فرهنگی ایران ثبت شده است. وجود این زیارتگاه، عامل مهمی در شکل‌گیری و تداوم حضور جامعه یهودی در همدان بوده است.

## زبان کلیمیان همدان

زبان کلیمیان همدان زبان «فهلوی» (دری) بود. در این زبان هنگام تلفظ واژه‌ها با کلمات به آنها کسره می‌داده‌اند و کلیمیان به این زبان اصولاً زبان «راجی» می‌گفته‌اند و این زبان هنوز در برخی خانواده‌های کلیمی تکلم می‌گردد.

اطلاعاتی در مورد تاریخچه بوجود آمدن این زبان در دست نیست ولی عده‌ای را عقیده بر این است که این زبان در زمان مغول‌ها بوجود آمده است ولی با توجه به شباهتی که این زبان با زبان هموطنان زرتشتی دارد گمان می‌رود که تاریخچه این زبان به زمان ورود یهودیان به ایران باز گردد.

برخی را عقیده بر این است که علت پیدایش و ابداع این زبان این بوده است که اگر گفتگوی خصوصی بین دو یا چند نفر بوده و نمی‌خواستند که کسی متوجه گفتگوی بین آنها گردد با این زبان صحبت می‌کردند.

بازار کلیمیان همدان نام گذاری شده بود. جمعیت یهودیان همدان در قرن معاصر حداقل به ۱۰۰۰۰ نفر رسیده (بنابر روایات مختلف) و در دو دهه اخیر حداقل به ۲۵۰۰ نفر رسید که در حال حاضر کمتر از ۱۰۰ نفر در این شهر ساکن هستند.

شغل و حرفة کلیمیانی که به ایران وارد شده بودند ابتدا کشاورزی و گله‌داری بوده است و بعدها با توجه به تغییرات اجتماعی ایران، به طرف حرفه‌های دیگر مانند پیشه‌های قماش فروشی، عطاری و در قرون بعدی به طرف شغل اداری و پزشکی و سایر مشاغلی علمی گرایش پیدا نمودند.

## زیارتگاه «استر» و «مردخای»

در حدود ۲۵۰۰ سال پیش (سال ۳۲۷۶ عربی یا ۴۸۴ قبل از میلاد)، خشایارشا، پادشاه ایران (که طبق عقیده برخی مورخین، فرزند داریوش بزرگ هخامنشی بود)، در مراسم جشن‌های سلطنتی بر همسر خود خشم گرفت و به جای او، یک دختر یهودی را به نام «استر» به عنوان ملکه ایران زمین برگزید.

مقبره استر و مردخای - که جزو مهمترین زیارتگاه‌های یهودیان ایران و جهان است - در شهر همدان قرار دارد و علاوه

یهودیان ایران در سال ۵۳۹ قبل از میلاد وارد ایران شدند و در سه قسمت غرب و مرکز و شمال ایران سکنی گردیدند. یهودیان همدان نیز بخشی از یهودیان وارد شده به ایران بودند، از تعداد یهودیانی که وارد همدان شدند آمار مشخصی در دست نیست.

برخی از کلیمیان همدان خود را از سبط شیمعون (از فرزندان حضرت یعقوب) و بعضی دیگر خود را از نسل حضرت داود می‌دانند.

همدان در زمان پادشاهان پارسی و هخامنشی همواره شهر بیلاقی آنها بود و به همین علت یکی از پر جمعیت‌ترین مراکز یهودی نشین ایران بوده است.

**مقبره استر و مردخای - که جزو مهمترین زیارتگاه‌های یهودیان ایران و جهان است - در شهر همدان بوده**

در مورد تعداد یهودیان همدان آنچه که از قرائن بر می‌آید این است که کلیمیان همدان باید تعدادشان قابل ملاحظه بوده باشد به طوری که از یکصد سال پیش به این طرف بازار همدان به نام

می آوردند. شاگردان مدرسه آلیانس که بیشترشان اسرائیل (کلیمی) هستند با ریس شان که فرنگی است خیلی منظم هستند. چهار صد نفرند، مدرسه دخترها هم دارند ولی بیشترشان دخترهای اسرائیلی هستند (منظور یهودی یا کلیمی است) گویا هفتاد هشتاد نفر شاگرد دختر داشته باشد.

ده پانزده نفرش مسلمانند. پس از آن که آجرها را به جای خودش گذاشتند خطابه منظومی خوانند و خیلی تشرک کردن که حالا یهودی‌ها خیلی راحت‌تر و آزادتر از هر زمان هستند».

مدرسه آلیانس همدان تا جایی پیش رفت که بهترین آموزگاران و دبیران را در اختیار داشت و در مسابقات درسی که هر ساله در همدان برگزار می‌گردید، نفرات اول یا دوم و سوم همواره از مدرسه آلیانس بودند و در مسابقات ورزشی نیز مقام‌هایی را نصیب خود می‌کردند.

مدرسه آلیانس همدان تا یک سال بعد از انقلاب اسلامی پابرجا بود ولی به علت مهاجرت عده زیادی از کلیمیان همدان به تهران و گاه خارج از کشور، منحل و نام آن تغییر یافت و بعداً به علت قدیمی بودن تخریب و به جای آن مدرسه دیگری ساخته شد.

#### بهداشت

تا قبل از تاسیس مدرسه آلیانس، کلیمیان همدان از بهداشت نیز کم بهره بودند اما بعد از تاسیس این مدرسه در کنار آن درمانگاهی نیز بوجود آمد تا هم کلیمیان همدان در موقع بیماری یا بروز بیماری‌های خاص خود را در آنجا مداوا کنند و هم این که اگر داش آموزی بیمار بود یا در مدرسه برایش مشکلی پیش آمد او را به درمانگاه انتقال داده و تحت مداوا قرار می‌دادند.

سال ۱۹۰۰ میلادی، مکاتب سنتی آموزش دینی جای خود را به این مدارس دادند و جامعه کلیمیان با تاسیس مدارس مذکور با فرا گرفتن علوم و فنون، موقعیت اجتماعی بهتری در میان ملت ایران پیدا نمود.

ظهیرالدوله حاکم همدان (داماد ناصرالدین شاه) در حاطرات خود در مورد تاسیس مدرسه آلیانس در همدان چنین می‌گوید:

«جمعه دو ساعت به ظهر مانده به مدرسه آلیانس دعوت داشتم رفتم، این مدرسه مکان مخصوصی برای این کار ندارد، دو سه خانه کوچک را اجاره کرده به توی هم راه باز کرده‌اند. چهارصد پسر و هشتاد دختر شاگرد دارند. بیشتر شاگردها یهودی هستند (چون خود شرکت آلیانس یهودی است) سه نفر ریس و معلم دارند که فرنگی و فرانسه هستند، ولی مذهبی یهودند. جدی دارند که

بچه‌های پنج شش ساله را فرانسه بیاموزند و هم آموخته‌اند، از این عده شاگرد از کوچک تا بزرگ هیچ کدام نیستند که زبان فرانسه را خوب حرف نزنند. بعضی‌ها به کلی زبان فارسی و تلفظ فارسی یادشان رفته است و فرانسه خوب می‌دانند. گویا معلمین آلیانس در هر کجا هستند سعی و کوششان این است که هر شاگردی به کلی زبان وطن و پدر و مادری اش را فراموش کند و زبان فرانسه بیاموزد. معلمین نقش بزرگی نشان دادند که در این نقاط ما مدرسه داریم. در غالب جاهای به جز ممالک متمنه مدرسه دارند. ریس می‌گفت عدد شاگردهای ما در تمام دنیا چهل و پنج هزار نفر است ...».

ظهیرالدوله مجدداً در خاطره دیگری چنین می‌گوید: «چهارشنبه صبح رفتم سر بنایی که عمله‌جات مشغول پس کنند بودند و مردم هم دسته دسته آجر و گچ



سجاد

اکثر کلیمیان همدان فاقد سجاد فارسی بودند و سجاد آنها به سجاد عبری محدود می‌شد. یعنی اگر مطلبی را می‌خواستند بنویسند به خط عبری و زبان فارسی می‌نوشتند یعنی حروف آن را با فارسی تطبیق می‌دادند و می‌نوشتند. هم اکنون در بعضی از کنیساها کتاب‌هایی مذهبی- مانند ترجمه متن مقدس - موجود است که به خط عبری فارسی (فارسی‌یهود) نگاشته شده است.

کلیمیان همدان زبان عبری را معمولاً در کنیساها و یا مکتب‌خانه‌ای که در آن زبان عبری تدریس می‌شد فرا می‌گرفتند. پس از مدتی از فعالیت مکتب‌خانه، در محلی به نام «گن یلادیم» که امروزه مهدکودک نامیده می‌شود به کودکان و نوجوانان عبری یاد داده می‌شد.

پس از مدت‌ها مدرسه آلیانس بعد از تهران، در همدان نیز تاسیس شد. تا قبل از تاسیس مدرسه آلیانس، کلیمیان همدان از نظر امنیت و امکانات مادی و معنوی وضع خوبی نداشتند. کمتر فرد کلیمی با زبان خارجی آشنایی داشت و کلیمیان همواره در فقر و فلاکت زندگی می‌کردند. وجود بیماری‌های گوناگون روز به روز قربانیان بیشتری می‌گرفت. این جامعه همیشه مورد تعرض، تهدید انواع دشمنانها و توهین‌ها قرار می‌گرفت، تا این که در

ملا یحیی‌قل (پدر مرحوم دکتر فاریاب معروف) یکی دیگر از چهره‌های سرشناس جامعه کلیمیان همدان بود که خود مدتی برای تحقیق درباره بهائیت به میان آنان رفت. او یکی از روزها در یکی از کنیاهای همدان برای کلیمیان سخنرانی کرد و با ارایه دلایل مستند کلیمیان را از گرایش به بهائیت بازداشت.

### علم و هنر

کلیمیان همدان به شعر و موسیقی نیز علاقه‌مند بودند. از شعرای همدان باید از آقایان عبدالله طالع، سیاری و ظهوری نام برد. آقای طالع خود نیز دست طولانی در موسیقی دارد.

ار موسيقيدانان کلیمي همدان می‌توان از نورالله و نوسي، اسحق انجمي، مهدى انجمي و اسحق شيرازى نام برد که اين سه نفر تار می‌نواختنند و آقای ربيع عاشقيان نوازنده چگور يا شش تار، باجاجان يوسفيان نوازنده ستور و تبک مشهور به باجاجان شش انگشتى، شكراله خوش آهنج نوازنده تبک يحيى انور نوازنده تار بودند.

از پزشکان کلیمی همدان اين افراد را می‌توان نام برد: دکتر ظهيرالحكما- دکتر دانيل صديق الحكما- دکتر يعقوب خان ملقب به ناصرالحكما- دکتر بابا ملقب به ساعد الحكما- دکتر خداداد بنى شاهي- دکتر بصير- حکیم سلیمان- حکیم بنیامین- حکیم یوسف- دکتر مستفیض- حکیم نبی- حکیم آقا- دکتر مهدی- دکتر محمود- دکتر عزیز سینایی- دکتر مراد سینایی- دکتر ابراهیم اخوت. این افراد دکترهای قدیم همدان بودند که هیچکی از آنان در قید حیات نیستند. اما پزشکان دوره‌های اخیر: دکتر نورانی- دکتر مهدیان- دکتر شفا- دکتر ناصری- دکتر کرمانی- دکتر امینی- دکتر رفیع.

در مورد آداب و رسوم کلیمیان همدان سخن بسیار است که در فرصت دیگری به آن پرداخته خواهد شد.

مقبره استر و مردخای در همدان نیز در اعياد و روزهای جمعه محل تجمع کلیمیان همدان بوده و هست.

کلیمیان همدان فراز و نشیب‌های بی شماری را در مدت اقامت خود در همدان تحمل کرده‌اند. در سال ۱۸۹۶ میلادی گروهی ضد یهودی به رهبری شخصی به نام آقا سید ریحان الله در همدان به آزار و اذیت کلیمیان مبادرت نمود و این حرکت را در سال ۱۸۹۷ میلادی به تهران نیز کشانید. شخص دیگری به نام میرزا عبدالله در همدان برای آزار کلیمیان همدان، دستوراتی درباره نحوه لباس پوشیدن و شکل در ورودی خانه‌های آنان صادر کرد.

**کنیسای حگی نبی در ابتدای بازار همدان قرار دارد و به علت کم شدن جمعیت کلیمیان همدان، این کنیسا به برادران مسلمان واگذار گردید که بعدها به نام مسجد پیغمبر نامیده شد**

چنانچه کسی این دستورات را اطاعت نمی‌کرد مورد مجازات قرار می‌گرفت. شاید یکی از علل بهائی شدن عده‌ای از کلیمیان همدان همین موضوع بوده باشد. یکی دیگر از مصائب واردہ بر کلیمیان همدان، تبلیغات شدیدی بود که عوامل بهائی در همدان در میان کلیمیان انجام می‌دادند.

مدتی تبلیغات بهائی گری در میان کلیمیان صورت گرفت و تعدادی از کلیمیان همدان بهائی شدند ولی در همان ابتدای کار یکی از بزرگان جامعه کلیمیان همدان به نام مسیو منجم که به ملا منجم هم مشهور بود برای مسئول بهائیان همدان پیام شدید اللحنی فرستاد و آنان را از این کار منع نمود و آنان (مبلغان بهائیت) از این کار دست کشیدند.

تشکیلات و اجتماعات کلیمیان همدان اولین تشکیلات جامعه کلیمیان همدان کنیسا بود و این کنیسا بود که مردم را به دور هم جمع می‌کرد. این کنیساها عبارت بودند:

۱- کنیسای بزرگ که گنجینه خاطرات کلیمیان همدان بوده است. یکی از خاطرات خوب و پرشور کلیمیان همدان تجمع آنها در کنیسای بزرگ بود که روزهای شبای (شبیه) بعد از مراسم تفیلا (دعای) از ساعت یازده صبح در آنجا تجمع می‌کردند و بزرگان قوم برای آنها به سخنرانی مذهبی (داراش) می‌پرداخته‌اند و بعد از این سخنرانی‌ها جوانان سرودهای عبری می‌خواندند و گاهی نیز شعر به زبان یا گویش همدان یا زبان راجی خوانده می‌شده است.

۲- کنیسای حگی نبی که در ابتدای بازار همدان قرار دارد و به علت کم شدن جمعیت کلیمیان همدان، این کنیسا به برادران مسلمان واگذار گردید که بعدها به نام مسجد پیغمبر نامیده شد.

۳- کنیسای ملا ربيع که در سال ۱۳۵۷ به آیت الله مدنی اهدا گردید زیرا بدون استفاده مانده بود و از کنیساهای قدیمی همدان بود.

۴- کنیسای ملا اوراهام  
۵- کنیسای مدرسه آلیانس که در سال ۱۳۵۵ به کنیسای ساخته شده در جوار مقبره استر و مردخای انتقال داده شد. یک باب حمام مخصوص کلیمیان نیز وجود داشت که شامل دو قسمت مردانه و زنانه بود.

وجود چندین قصابی کاشر نیز از تشکیلات کلیمیان همدان بوده است. حال از آن تعداد کنیساهای فقط یک باب کنیسا باقی مانده است و از چندین باب قصابی هیچ یک باقی نیست.

## گاهشمار شخصیت‌ها

### و وقایع تاریخ یهود

به روایت تورات (بخش اول)

دکتر یونس حمامی لاله‌زار

این جداول، بر اساس اعتقادات یهود و تقویم عبری تدوین شده‌اند. مبنای آغاز شمارش تقویم عبری، آفرینش حضرت آدم است. طبق گفتار تورات، خداوند در شش مرحله یا شبانه‌روز چهان را آفرید و در آخرین مرحله، آدم را خلق کرد و به او هستی بخشید. پس از آن تورات به طور دقیق، عمر آدم اول را یاد می‌کند و تاریخ چهان را با ذکر طول عمر نسل‌های بعدی حضرت آدم تا نوح، ابراهیم و تا زمان رحلت حضرت موسی ذکر می‌کند و در سایر کتب مقدس، تاریخ انبیای بعدی بنی‌اسرائیل و پادشاهان آنها تا حدود اوایل آبادی معبد دوم بتهمیقداش (بیت‌المقدس) شرح داده می‌شود. مدت زمان برپایی معابد اول و دوم بتهمیقداش و وقفه ناشی از ویرانی معبد اول برای ما معلوم است و می‌دانیم که ویرانی معبد دوم در سال ۶۸ میلادی (۳۸۲۸ عبری) واقع شده است. با توجه به این موضوع، تاریخ تقویم عبری در شهریور ماه ۱۳۸۰ هجری شمسی، معادل ۵۷۶۲ سال است. برای تبدیل تقریبی سال عبری به سال میلادی، باید از سال عبری ۳۷۶۰ سال کاست.

آگاهی از تولد دقیق و عمر شخصیت‌های کتاب مقدس، از ضروری‌ترین موارد تحقیق فرهنگی و دینی است. به همین منظور جداولی با استفاده از تورات و کتب مقدس یهود (تبن) تنظیم شده است که در چند شماره نشریه، اطلاعات اولیه را در این زمینه به دست خواهد داد.

جدول گاهشمار یهود

نسل	عنوان عبری	تلفظ (معادل فارسی)	طول عمر (سال)	تاریخ عبری	تاریخ میلادی
۱	آدم	آدم	۹۳۰	۰-۹۳۰	۲۸۳۰-۳۷۶۰ ق.م.
۲	شات	شات	۹۱۳	۱۳۰-۱۰۴۲	۳۶۳۰-۲۷۱۸ ق.م.
۳	آنوش	آنوش	۹۰۵	۲۳۵-۱۱۴۰	۳۵۲۵-۲۶۲۰ ق.م.
۴	کیان	کیان	۹۱۰	۳۲۵-۱۲۳۵	۳۴۳۵-۲۵۲۵ ق.م.
۵	مهلیل	مهلیل	۸۹۰	۳۹۰-۱۲۹۰	۳۳۶۵-۲۴۷۰ ق.م.
۶	پرید	پرید	۹۶۲	۴۶۰-۱۴۲۲	۳۳۰۰-۲۲۳۸ ق.م.
۷	خُنوخ	خُنوخ	۳۶۵	۶۲۲-۹۸۷	۳۱۲۸-۲۷۷۳ ق.م.
۸	متوشلخ	متوشلخ	۹۶۹	۶۸۷-۱۶۵۶	۳۰۷۳-۲۱۰۴ ق.م.
۹	لِمَر	لِمَر	۷۷۷	۸۷۴-۱۶۰۱	۲۸۶-۲۱۰۹ ق.م.
۱۰	نُوح	نُوح (حضرت نوح)	۹۵۰	۱۰۵۶-۲۰۰۶	۲۷۰۴-۱۷۵۴ ق.م.
	مبول	طوفان نوح (۱)		۱۶۵۶	۱۷ حشوان
۱۱	شم	شم	۶۰۰	۱۰۵۸-۲۱۵۸	۲۲۰۲-۱۶۰۲ ق.م.
۱۲	اورپکشد	اورپکشد	۴۳۸	۱۶۵۸-۲۰۹۶	۲۱۰۲-۱۶۶۴ ق.م.
۱۳	شلخ	شلخ	۴۳۳	۱۶۹۳-۲۱۲۶	۲۰۶۷-۱۶۳۴ ق.م.
۱۴	عبر	صور	۴۶۴	۱۷۲۳-۲۱۷۹	۲۰۳۷-۱۵۸۱ ق.م.
۱۵	فلگ	تلگ	۲۲۹	۱۷۵۷-۱۹۹۶	۲۰۰۳-۱۷۶۴ ق.م.
	سال הפלגה	احداث برج بابل		۱۹۹۶	۱۷۶۴ ق.م.
۱۶	רעוג	رعو	۲۲۹	۱۷۸۷-۲۰۲۶	۱۷۳۴-۱۷۳۳ ق.م.
۱۷	שְׁרוּג	سروغ	۲۳۰	۱۸۱۹-۲۰۴۹	۱۹۴۱-۱۷۱۱ ق.م.
۱۸	גְּחוֹר	ناحور	۱۴۸	۱۸۴۹-۱۹۹۷	۱۹۱۱-۱۷۶۳ ق.م.
۱۹	תרח	ترح	۲۰۵	۱۸۷۸-۲۰۸۳	۱۸۸۲-۱۶۷۷ ق.م.
۲۰	אַבְרָהָם	آوراهام (ابراهیم)	۱۷۵	۱۹۴۸-۲۱۲۳	۱۸۱۲-۱۶۳۷ ق.م.
	اور כשלیم	انداخته شدن ابراهیم به کوره آتش	۵۰ سالگی	۱۹۹۸	۱۷۶۲ ق.م.
	مهاجرت ابراهیم به سرزمین «سازان»		۵۲ سالگی	۲۰۰۰	۱۷۶۰ ق.م.

## ← جدول گاهشمار یهود

نسل	عنوان عبری	تلفظ (معادل فارسی)	طول عمر (سال)	تاریخ عبری	تاریخ میلادی
	مهاجرت ابراهیم به سرزمین مقدس (بار اول)		۵۵ سالگی	۲۰۰۳	۱۷۵۷ ق.م.
	عهد بین شفّها		۷۰ سالگی	۲۰۱۸	۱۷۴۲ ق.م.
	بازگشت به حاران و مهاجرت دوباره به سرزمین مقدس		۷۵ سالگی	۲۰۲۳	۱۷۳۷ ق.م.
	یسماعیل (اسماعیل)		۱۳۷	۲۰۳۶-۲۱۷۱	۱۷۲۶-۱۵۸۹ ق.م.
	وبرائی شهر سیدوم			۲۰۴۷	۱۷۱۳ ق.م.
۲۱	יצחק	یصحاچ (اسحق)	۱۸۰	۲۰۴۸-۲۲۲۸	۱۷۱۲-۱۵۳۲ ق.م.
	עקב'ת יצחק	قربانی نمودن یصحاچ	۳۷ سالگی	۲۰۴۸	۱۷۱۲ ق.م.
۲۲	יעקב	یعقوب (یعقوب)	۱۴۷	۲۱۰۸-۲۲۰۵	۱۶۵۲-۱۵۰۵ ق.م.
	برکت گرفتن یعقوب از پدر		۶۳ سالگی	۲۱۷۱	۱۵۸۹ ق.م.
	مهاجرت به «حاران»			۲۱۸۵	۱۵۷۵ ق.م.
	ازدواج با لئا و راحيل			۲۱۹۲	۱۵۶۸ ق.م.
	ראובן	رنون(۲)	۱۲۰	۲۱۹۳-۲۲۱۸	۱۵۶۷-۱۴۴۲ ق.م.
	שמעון	شمعون	۱۲۰	۲۱۹۴-۲۲۱۴	۱۵۶۶-۱۴۴۶ ق.م.
۲۳	לוֹי	لوی	۱۳۷	۲۱۹۵-۲۲۲۲	۱۵۶۵-۱۴۲۸ ق.م.
	יהודה	یهودا	۱۱۹	۲۱۹۶-۲۲۱۵	۱۵۶۴-۱۴۴۵ ق.م.
	לְוִי	دان	۱۲۵	۲۱۹۶-۲۲۲۱	۱۵۶۴-۱۴۳۹ ق.م.
	נְפָתֵלִי	نتالی	۱۲۳	۲۱۹۸-۲۲۳۱	۱۵۶۲-۱۴۲۹ ق.م.
	גָּד	گاد	۱۲۵	۲۱۹۸-۲۲۲۳	۱۵۶۲-۱۴۳۷ ق.م.
	אָשָׁר	آشر	۱۲۳	۲۱۹۹-۲۲۲۲	۱۵۶۱-۱۴۳۸ ق.م.
	יששכֶר	بیساخار	۱۲۲	۲۱۹۸-۲۳۲۰	۱۵۶۲-۱۴۴۰ ق.م.
	זְבוּלֹן	زوولون	۱۱۴	۲۲۰۰-۲۲۱۴	۱۵۶۰-۱۴۴۶ ق.م.
	חִסְף	پیسف	۱۱۰	۲۱۹۹-۲۳۰۹	۱۵۶۱-۱۴۵۱ ق.م.
	בְּנִימִין	بینامین	۱۰۹	۲۲۰۸-۲۳۱۷	۱۵۰۲-۱۴۴۳ ق.م.
	فروخته شدن یوسف			۲۲۱۶	۱۵۴۴ ق.م.
	آزادی از زندان و صدارت یوسف		۳۰ سالگی	۲۲۲۹	۱۵۳۱ ق.م.
	شرع قحطی در مصر			۲۲۳۶	۱۵۲۴ ق.م.
۲۴	קְהֻת	قیهات	۱۳۳	۲۲۳۵-۲۲۳۸	۱۵۲۵-۱۳۹۲ ق.م.
	ورود یعقوب و فرزندانش به مصر(۳)			۲۲۳۸	۱۵۲۲ ق.م.
	עֲמָלֵם	غمراوم (عمران)	۱۳۷	۲۲۴۵-۲۳۹۲	۱۵۰۵-۱۳۹۸ ق.م.
۲۵	מִרְיָם	میریام (مریم)	۱۲۷	۲۳۶۱-۲۴۸۸ نیسان ۱۰	۱۳۹۹-۱۲۷۲ ق.م.
	אהرون (حضرت هارون)		۱۲۳	۲۳۶۵-۲۴۸۸ آ (آو)	۱۳۹۵-۱۲۷۲ ق.م.
	משה	مشیه (حضرت موسی)	۱۲۰	تولد: چهارشنبه ۷ ادار ۲۳۶۸ وقات: شنبه ۱۷ ادار ۲۴۸۸	۱۳۹۲-۱۲۷۲ ق.م.
۲۶	אתניה השלוני	آخیا هشیلتوی	۵۳۷	۲۳۸۷-۲۹۲۴	۱۳۷۲-۸۲۶ ق.م.
	خروج بنی اسرائیل از مصر			پنجشنبه ۱۵ نیسان ۲۴۴۸	۱۳۱۲ ق.م.

## جدول گاهشمار یهود

نسل	عنوان عبری	تلفظ (معادل فارسی)	طول عمر (سال)	تاریخ عبری	تاریخ میلادی
	شروع باریدن «مان» (مالكه آسمان)			یکشنبه ۱۶ ایار ۲۴۴۸	۱۳۱۲ ق.م.
	نزول ده فرمان			شنبه ۶ سیوان ۲۴۴۸	۱۳۱۲ ق.م.
	افتتاح میشکان (قربانگاه و معبد سیار)			پنجشنبه ۱ نیسان ۲۴۴۹	۱۳۱۱ ق.م.
	فرستادن ملک‌دیلم (بازدید از سرزمین مقدس)			چهارشنبه ۲۹ سیوان ۲۴۴۹	۱۳۱۱ ق.م.
	ورود بنی اسرائیل به ۳۸ (سرزمین مقدس)			۱۰ نیسان ۲۴۴۸ عبور از ۱۷۷ (رود اردن)	۱۳۱۱ ق.م.

زیرنویس:

۱- خروج از کشتی ۲۷ خرداد ۱۶۵۷ - ۲- در مورد تاریخ تولد ۱۲ اسباط بنی اسرائیل نظرات دیگری نیز وجود دارد. - ۳- سال تولد ۱۰۵۶ (یوچود) مادر موسی

## گزیده‌ای از منابع تحقیق در فرهنگ یهود

نشده اما ترجمه انگلیسی آن برای مطالعه در کتابخانه مرکزی انجمن موجود است. علاوه بر آن، دایره المعارف عظیم جوداییکا (فرهنگنامه یهود که در شماره ۱۴ بینا معرفی شد) نیز به زبان انگلیسی برای پژوهشگران در این کتابخانه در دسترس است. کتاب‌های فرهنگ و بینش یهود دوره دیبرستان نیز گزیده‌ای از مباحث دینی را در بر دارد که از انتشارات این انجمن است.

خوشبختانه، در بازار نشر، کتب متعددی درباره ادیان و از جمله تاریخ و فرهنگ یهود منتشر شده است که فهرست گزیده‌ای از آنها در ادامه خواهد آمد. لازم به توضیح است که معرفی این کتاب‌ها، به معنای تایید و موافقت با کلیه مندرجات آنها از سوی انجمن یا جامعه کلیمیان نخواهد بود.

از مهمترین فعالیت‌های کمیته فرهنگی انجمن کلیمیان، پاسخگویی به مراجعین محقق درباره فرهنگ و آیین یهود است، علیرغم تلاش این کمیته، تاکنون انتشار کتابی درباره کلیات دین و فرهنگ و احکام یهود از سوی انجمن کلیمیان که متناسب با نیازهای جامعه امروزی ایران باشد، میسر نگشته است و پاسخ‌های شفاهی و موردي، زحمت پژوهشگران این عرصه را دو چندان کرده است.

دو مرجع اصلی یهود، اول تورات و مجموعه کتب انبیای یهود است که در ایران به نام عهد عتیق در بخش اول کتاب مقدس توسط هموطنان مسیحی به فارسی ترجمه و اکنون در بازار نشر موجود است.

دوم، تلمود است که هیچگاه به طور کامل به فارسی ترجمه

## جدول منابع تحقیق فرهنگ یهود

عنوان	مؤلف- مترجم	ناشر	سال انتشار
نرباتی به آسمان - نیاشگاه در تاریخ و فلسفه یهود	شیرین دخت دقیقیان	ویدا	۱۳۷۹
آشنازی با ادیان بزرگ	حسین توفیقی	سمت	۱۳۷۹
اخلاق در شش دین جهان	کلابیلانو - محمد حسین وقار	اطلاعات	۱۳۷۸
تاریخ جامع ادیان	جان ناس - علی اصغر حکمت	آموزش انقلاب اسلامی	۱۳۷۷
رساله در تاریخ ادیان	میرجا الیاده - جلال ستاری	سروش	۱۳۷۷
دین شناسی تطبیقی	کبارنات تیواری - سیدابوطالب فنایی	محسن	۱۳۷۸
انتظار مسیحی در آیین یهود	جوولیوس کریستون - حسین توفیقی	مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان قم	۱۳۷۷
آیین قبایل (عرفان یهود)	شیوا (منصوبه) کاویانی	فرا روان	۱۳۷۲
سفر مشترک	عهدیه شیرازی	معانی	۱۳۷۸
اراده خداوند	ریل کیل - عباس آگاهی	دفتر نشر فرهنگ اسلامی	۱۳۷۵
انسان و ادیان	میشل مالرپ - مهران توکلی	تی	۱۳۷۹
دانستان پیامبران در تورات ، تلمود ، انجیل و قرآن	محمد حمید یزدان پرست لاریجانی	اطلاعات	۱۳۸۰
فصلنامه هفت آسمان	مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذهب - قم	-	-



پیشگامان نقاشی قرن بیست:

# حییم سوتین

علی اصغر قره‌باغی  
تلخیص: مارینا ماهگرفته

برایش غذایی بخشد، کنار رستوران می‌ایستاد. با این همه رفتن به «موزه لوور» و تمرین نقاشی و طراحی کردن کاری بود که در انجام آن کوتاهی نمی‌کرد.

«حییم» با هر مصیبتی که بود به مطالعه و آموختن نقاشی ادامه داد. او به سبب شیوه نقاشی خود که با نوعی هیجان جنون‌آمیز همراه بود، شهرت یافت و شهرت او در زمان حیاتش بیش از نقاش هم دوره و همسایه‌اش (آمادتو مودیلیانی) بود که او نیز مشکلات سوتین را داشت. در سال ۱۹۳۷ چندین اثر او در نمایشگاه نقاشان مستقل به نمایش گذاشته شد و این افتخاری بود که کمتر نصیب نقاشان خارجی مقیم پاریس می‌شد. آغاز جنگ جهانی دوم برای «حییم» با مصیبت‌های مضاعف همراه بود و زندگی او را بار دیگر دگرگون کرد. در این روزها با نامزد آلمانی خود در دهکده‌ای در حومه پاریس زندگی می‌کرد. از آنجا که هر دو یهودی و خارجی بودند اجازه بازگشت به پاریس را نیافتدند ولی سرانجام «حییم» به علت بیماری و دلایل پزشکی اجازه یافت که برای معالجه به پاریس باز گردد. اما هنگامی که نامزدش خواست پنهانی به او بیرون نداد از سوی نازی‌ها دستگیر شد و همراه گروهی از یهودیان دیگر روانه بازداشتگاه شد و دیگر کسی خبری از او نشنید. امریکایی‌ها از «حییم» دعوت کردن به امریکا شفر کرد اما او تمام اوراق هویت خود را گم کرده بود و نتوانست از این دعوت استفاده کند. زندگی در پاریس، آن هم در روزهایی که

که چند دقیقه‌یی مدل او شود و اجازه بدهد چهره او را نقاشی کند، اما حاخام به پرسش که همراه او بود دستور داد تا «حییم» را چنان کنکی بزنند که تا عمر دارد خیال طراحی کردن را از سر بیرون کند و از آنجا که او از این کنک خوردن سخت آسیب دیده بود، حاخام مبلغی به عنوان غرامت به مادرش پرداخت و مادر هم این پول را در اختیار فرزندش گذاشت تا هر طور که صلاح می‌داند به آموختن نقاشی پردازد. «حییم» در سال ۱۹۰۹ در شانتزه سالگی همراه دوست نزدیکش «میشل کوبین» که او هم آرزوی نقاش شدن را داشت راهی «مینسک» شدند. آن دو برای گذراندن معاش و برای آن که دست کم یک بار در روز شکم خود را سیر کنند، به هر کاری از باربری تا عملکری تن می‌دادند، اما حضور یافتن در کلاس‌های هنرکده خصوصی که در آن نام نویسی کرده بودند بر همه چیز ارجح بود. بعد از مدتی «حییم» وارد مدرسه هنرهای زیبا شد و در سال ۱۹۱۳ بعد از تمام کردن مدرسه هنرهای زیبا، همراه دوستش وارد پاریس شدند. «حییم» در پاریس هم وضع مالی خوبی نداشت و برای این که زندگی را بگذراند از انجام هیچ کاری روی گردان نبود، شب‌ها در ایستگاه قطار باربری می‌کرد و اگر شغل ثابتی می‌یافت، روز بعد او را به علت شلختگی بیرون می‌انداختند. آن طور که بعدها خودش گفت، همیشه گرسنه بود. بارها از سر ناچاری و به این امید واهی که کسی به حال و روزش دلسوزی کند و

«حییم سوتین» نمونه کامل و تمام عیار هنرمند تبعیدی بود. در آرزوی آن که نقاش بشود از شهری کوچک و یهودی نشین به پاختخت نقاشی جهان (پاریس) کوچ کرده بود، اما چه از نظر جسمانی و چه از لحاظ معنوی و فرهنگی در تبعید به سر می‌برد. «سوتین» در سال ۱۸۹۳ (یا ۱۸۹۴) در شهر کوچک و یهودی نشین «اسمیلوویچ» در لیتوانی به دنیا آمد، دهمین فرزند خانواده بود، پدرش خیاط تهیستی بود و جایگاه این حرفه از نظر موقعیت اجتماعی در پله اول نزدیکان رده‌بندی‌های طبقاتی قرار می‌گرفت. «حییم» خیلی زود اشتیاقی را که به هنر داشت بروز داد و بلاfaciale با مخالفت پدرش روبرو شد. در جامعه کوچک و بسته‌ای که «حییم» در آن می‌زیست، سنت‌ها و باورهای دیرینه یهودی معیارهای زندگی را تعیین می‌کرد و بر اساس همین معیارها، طراحی و نقاشی کردن گناه شمرده می‌شد.

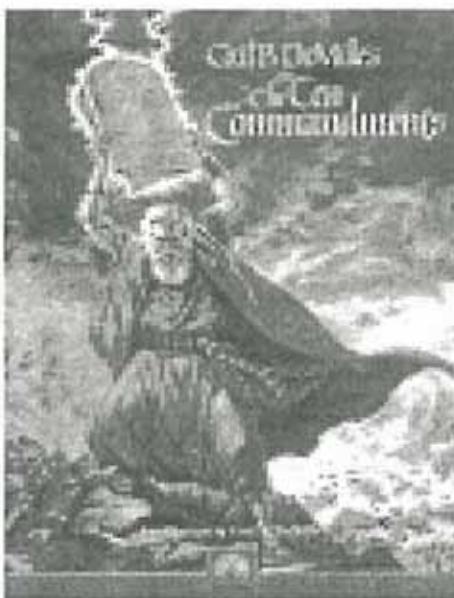
بارها از سر ناچاری و به این امید واهی که کسی به مال و روزش دلسوزی کند و بازداشتگار روانه بازداشتگاه شد. کنار رستوران می‌ایستاد. با این همه (فتن به «موزه لوور» و تمرین نقاشی و طراحی کردن کاری بود که در انجام آن کوتاهی نمی‌گرد)

نخستین تجربه هنرمنای «حییم» در بیرون از خانه به فاجعه انجامید، او از سر سادگی از حاخام محل که او را انسانی مهربان و پاک دل انگاشته بود خواهش کرد

# د ه ر ه ا ن

فیلمی که دنیا را تکان داد

ساختن چنین فیلمی در حال حاضر از عهده هیچ کارگردانی برنمی‌آید و شاید ساخت مشابه آن فقط از طریق امکانات کامپیوترا امکان پذیر باشد



در اشغال نازی‌ها بود بسیار خطرناک بود، نام «حیم» جزء یهودیان مقیم پاریس ثبت شده بود و جانش هر لحظه در خطر بود. «حیم» ناگریز با اوراق هویت جعلی پاریس را ترک کرد و به دهکده کوچکی پناه برد، اما در دهکده هم از شر کنجکاوی مردم در امان نبود و حضور ناگهانی او شک مردم را برانگیخته بود. هیجان و اضطراب مداوم، درد معدہ مزمن او را شدت داده بود تا این که در سال ۱۹۴۳ زخم معدہ او را از پای درآورد.

## نقاشی‌هایش تمسم یک فریاد و بازتاب بیگانگی‌ها و طرد شدن‌ها بود

«حیم» در پایان قرنی به دنیا آمد که در آغاز آن، بیانی‌هایی در باب آزادی هنرمندان صادر شده بود. در سراسر قرن نوزدهم، واژه هنرمند یا معادل «یاغی» بود و یا «خیال‌باف» و در هر دو حالت تمام مسئولیت‌ها به گردن خودش بود، یا خودش را تافتۀ جدا بافته می‌انکاشت و یا دیگران او را به چشم بیگانه نگاه می‌کردند. «حیم» تمام عمر در جامعه‌ای زیست و نقاشی کرد که به آن تعلق نداشت. در شهر و دیار خود، چون نقاشی می‌کرد، مطرود همگان بود. در پاریس هم از نظر مسیحیان از قبیله آنانی بود که مسیح را کشته بودند و از دیدگاه یهودیان، نقاشی کردن، دلیل بی‌ایمانی او به آیین‌های مذهبی شمرده می‌شد. به همین سبب‌ها بود که یکسره هر چه نقاشی می‌کرد، به درد و رنج و اندوه وصل بود و در هر نقاشی، تلخ کامی‌های خود را نمایش می‌داد. نقاشی‌هایش تجسم یک فریاد و بازتاب بیگانگی‌ها و طرد شدن‌ها بود و به گفتۀ برخی متقدان هنری بعد از «ون گوگ» باید او را بزرگترین نقاشان اکسپرسیونیست تاریخ هنر به شمار آورد.

چهره‌ای استعاره‌ای در تاریخ سینما بر جای گذاشت.

با حضور چنین بازیگرانی، به همراه «آن باکستر»، دومیل همچنین توانست بخش ملودرام فیلم را در نیمه اول آن، بسیار جذاب از کار درآورد. گفته می‌شود «چارلتون هستون» تاکنون بهترین موسای سینماست. همچنان که ده فرمان به عنوان بهترین فیلم مذهبی جهان باد شده است. فیلمی که به عقیده برخی از متقدان استحقاق این را دارد که هر ساله روز «عید پاک» از تلویزیون پخش شود!

«سیسیل ب. دومیل» فیلمی ساخته است که عنوان سرگرمی معنوی را به آن می‌توان داد. روایت فیلم نوعی روایت سینمایی است که به روایت تواریخ معروف شده است. جدا از این نکته، چهره چارلتون هستون، چه زمانی که شکوه و افتخار از آن خوانده می‌شود و چه زمانی که می‌توان چهره مردی را از آن خواند که خدا را دیده است، معنویتی مثال زدنی دارد.

در مقایسه دو نسخه سال ۱۹۲۳ و ۱۹۵۶ ده فرمان، می‌توان گفت اگرچه هر دو فیلم کوکی پیامبر تا پیروزی او و فتح مصر را روایت می‌کنند، فاصله دو فیلم به حدی است که فیلم اول به درد کتاب‌های درسی مصور می‌خورد و فیلم دوم برای نمایش در سالن‌های سینما ساخته شده است. نکته آخر این که فیلم در کنار شخصیت‌هایش، یک قهرمان پشت صحنه هم دارد که همان «سیسیل ب. دومیل» است. قهرمانی که با امکانات غیر استودیویی، با هزاران نفر در صحراجی مصر ساخت و دکورهای عظیمی برای آن خلق کرد.

(منبع: روزنامه جام جم ۸۰/۷/۲۰)

(این فیلم در ماههای اخیر در حوزه هنری، کانون نمایش فیلم دانشگاه تهران و فرهنگسرای جوان به نمایش در آمده است.) «سیسیل دومیل» که یک بار در سال ۱۹۲۳ فیلم ده فرمان را ساخته بود، به عنوان یک فیلم‌ساز کهنه کار سینمای هالیوود، در سال ۱۹۵۶ تصمیم به بازسازی فیلم خود گرفت. به همین منظور او بازیگران و سیاهی‌لشکرهای متعددی را به کار گرفت و برای فیلم‌باری صحنه‌های عظیم فیلمش، از چهار فیلم‌بار استفاده کرد. بلندپردازی «سیسیل ب. دومیل» این بار پایانی نداشت و پس از نمایش معجزه عصایی که تبدیل به مار می‌شود، تصمیم به ارایه تصویر معجزه پیچیده‌تری گرفت که تا آن زمان در تاریخ سینما نیز یک معجزه تصویر می‌شد، در صحنه‌ای که سپاه فرعون قوم موسی را تغییب می‌کند، پیامبر برای گذشتن افرادش از رود نیل، با معجزه‌ای در میان رود میری خشک باز می‌کند و پس از گذر خود و همراهانش، پار دیگر مسیر را از بین می‌برد. به این ترتیب سپاهیان تعقیب کننده که تا میان رود به پیش آمده‌اند در کام امواج خروشان نیل فرو می‌روند. چنین صحنه پیچیده‌ای را «دومیل» با استفاده از حقه‌های سینمایی چنان به تصویر کشید که حتی هم اکنون نیز اثری از مصنوعی بودن در آن دیده نمی‌شود و درست حس همان معجزه را به تماشاگر منتقل می‌کند.

برای بازی در نقش‌های موسی و رامسس، از دو بازیگر به نام‌های «چارلتون هستون» و «یول براینر» استفاده شد که تاکنون چنین نقش‌هایی را تجربه نکرده بودند اما با هدایت فیلم‌ساز پر تجربه، «چارلتون هستون» یکی از ماندگارترین بازی‌هایش را در نقش پیامبر ارائه کرد و از خود



# يهودیان عراق

ترجمه: مریم عربزاده

تنظیم: لیورا سعید

جمعیت یهودیان عراق سال ۱۹۴۸: ۱۵۰۰۰ نفر  
جمعیت یهودیان عراق سال ۲۰۰۰: حدوداً ۱۰۰ نفر

و بی کسی می‌کند اما می‌گفت نمی‌تواند خودش را مقاعده کند که به همسر و شش فرزندش در لندن ملحق شود. او توضیح داد: «من می‌خواهم که در سرزمین اجدادم به خاک سپرده شوم».

وی می‌گوید که از یهودیان عراقي باقیمانده بیش از ۵۰ نفر بیشتر از ۶۰ سال سن دارند. ۱۰ نفر در دهه چهارم زندگی خود هستند و ازدواج نکرده‌اند. بقیه ۱۳ تا ۳۵ ساله هستند. همه آنها قصد مهاجرت دارند. او می‌ترسد که کنیساهای باقیمانده آنها در «باتاوین» Bataween (که زمانی محله اصلی یهودیان بغدادی بود) به کنیسای دیگر می‌پوندد که اکنون متروکه‌اند یا به خرابه‌ای تبدیل شده‌اند.

او می‌گوید: «آخرین مراسم عروسی در اینجا در سال ۱۹۸۰ (۱۸ زمان این گفتگو) اتفاق افتاد و من می‌ترسم که هیچ عروسی دیگری انجام نشود.

ربای (حاخام) آنها دو سال پیش فوت شد و هیچ یک از یهودیان باقیمانده نمی‌توانند مراسم مذهبی گروهی را برگزار کنند. «صالح»، «عزرا هارون» و «ادرویش» ۶۶ ساله تنها یهودیانی هستند که مقداری عبری می‌دانند. بقیه اگر چه به طور منظم برای مراسم حاضر می‌شوند اما فقط می‌توانند مفهوم کلی نمازها را درکنند.

اسرایل بیش از ۱۰۰۰۰ نفر هستند (سومین ملیت از نظر تعداد بعد از روس‌ها و مراکشی‌ها) و بعضی از آنها به درجات بالای دولتی رسیده‌اند.

۵۰۰۰ یهودی که بعد از سال ۱۹۵۰ در عراق به جای ماندند از مسافرت به آن سوی آب‌ها منع شدند. زمانی که حزب بعث در سال ۱۹۶۸ به قدرت رسید این قوانین رالغو کرد و تعداد بیشتری از یهودیان به اروپا و آمریکا مهاجرت کردند.

«ابراهیم یوسف صالح» ۷۶ ساله، رهبر جامعه یهودیان عراق در حالی که با قدم‌های لرزان راه می‌رود طوماری از سرودهای مذهبی را که روی پوست نوشته شده باز می‌کند و می‌خواند و به همراهان سالخورده‌اش اشاره می‌کند تا پس از او تکرار کنند.

هنگام اجرای مراسم نماز حدود دو عسرا (۲۰ نفر) مرد به او ملحق می‌شوند، باقیمانده‌هایی از جامعه یهودیانی که زمانی در خاورمیانه با نفوذترین و موفق‌ترین‌ها بودند.

صالح می‌گفت: «چهار قرن پیش حداقل ۵۰۰ یهودی برای نماز شبات (شبیه) در این کنیسا جمع می‌شدند». حالا او در کل کشور فقط ۷۶ یهودی می‌شناسد.

صالح قبول داشت که احساس تنهایی

یهودیان اولین بار در قرن هفتم پیش از میلاد در زمانی که بخت النصر اورشلیم را تصرف کرد و هزاران نفر از ساکنین آن را به بابل آورد، به عراق بین النهرین آن روز قدم گذاشتند. زمانی که انگلیسی‌ها در سال ۱۹۲۰ عراق را از قانون ottoman turkish آزاد کردند، بعد از یک سرشماری مشخص شد که ۸۷۰۰۰ یهودی در جمعیت حدوداً سه میلیونی عراق ساکنند. این رقم با توجه به سرشماری دولتی در ۱۹۴۷ به ۱۱۷۰۰۰ نفر افزایش یافت.

مدارک اثاق بازارگانی بغداد نشان می‌دهد که از ۱۹ نفر عضو آن در سال ۱۹۴۷، ۱۰ نفر یهودی بودند. بیشتر اعضا اولین گروه موسیقی که برای رادیویی اولیه بغداد در دهه ۳۰ تشکیل شد یهودی بوده‌اند. «شامل عبدالقادر» استاد تاریخ دانشگاه بغداد می‌گوید: «یهودیان بغداد ۳۰ مدرسه خصوصی داشتند و با خروج آنها، عراق قسمت اعظم مهندسین، پژوهشگران، موسیقی‌دانان و هنرمندان خود را از دست داد». او ادامه می‌دهد: «دیدن چنین پایان غم انگیزی برای یکی از قدیمی‌ترین جوامع عراق بسیار ناراحت کننده است. آیا شما می‌دانید تلمود، (مجموعه عظیم مباحثات فقهی یهود) اینجا در بابل نوشته شده است؟»

هم اکنون یهودیان مهاجر عراقی در



در دفتر آژانس اطلاعاتی امریکا در بغداد، در برابر انتظار عمومی به دار آویخت. با افزایش رقابت و قدرت اقلیت بعث در ۱۹۶۳، محدودیت‌های بیشتری بر یهودیان باقیمانده اعمال شد. یهودیان ممنوع المعامله شدند و برای همه آنها حمل کارت‌های شناسایی زرد رنگی اجباری شد. بعد از جنگ ۶ روزه (اعراب و اسرائیل)، فشارها و محدودیت‌های بیشتری به آنان وارد آمد. دارایی‌های یهودیان مصادره شد، حساب‌های بانکی آنها مسدود، از خدمات پستی عمومی محروم شدند، تجارت برایشان ممنوع شد و مجوزهای بازرگانی باطل گردید. تلفن‌ها قطع شد و یهودیان برای مدت‌های طولانی تحت بازداشت خانگی قرار گرفتند یا به شهرها محدود شدند. آزارها در اواخر سال ۱۹۶۸ به بدترین وضعیت رسید. پس از کشف یک حلقه جاسوسی که از بازرگانان یهودی تشکیل شده بود، ده‌ها نفر زندانی شدند. ۱۴ مرد (که ۱۱ نفر از آنها یهودی بودند) در دادگاه‌ها به اعدام محکوم شدند و در میدان عمومی بغداد به دارآویخته شدند. این وضع، یک اعتراض شدید عمومی جهانی را برانگیخت به گونه‌ای که رادیو بغداد این اظهارات را پخش کرد: «اگر ما جاسوسان را به دارآویختیم، یهودیان نیز مسیح را به صلیب کشیدند».

یهودیان تحت نظر دائم دولت عراق باقی ماندند. یک یهودی عراقي (که بعداً گریخت) در یادداشت‌های روزانه خود در فوریه ۱۹۷۰ چنین نوشت: بود: «شیوع زخم‌ها، حمله‌های قلبی و سکته‌های مغزی در میان یهودیان افزایش می‌یابد، تحریر شخصیت یهودی که از

جامعه ۲۷۰۰ ساله یهودیان عراق، در روزگار جدید تبعیض‌های وحشتناکی را تحمل کرده است. در ژوئن ۱۹۴۱ یک هوادار نازیسم به نام رشید علی که توسط مفتی حمایت می‌شد، آتش آشوب و بلسو در بغداد شعله‌ور ساخت. آشوب طلبان مسلح عراقي با همدستی پلیس و ارتش، ۱۸۰ یهودی را به قتل رساندند و قریب ۱۰۰۰ نفر را مجروم کردند. حس یهودی سیزی در عراق یکبار دیگر بین سال‌های ۱۹۴۶ تا ۱۹۴۹ وقت گرفت.

در سال ۱۹۵۰ به یهودیان عراق اجزاء داده شد تا کشور را ترک کنند. سپس طی یک ضرب الاجل یک ساله حق شهروندی از آنها سلب گردید. یک سال بعد، دارایی یهودیانی که مهاجرت کرده بودند توفیق و بر یهودیانی که ماندن در کشور را انتخاب کرده بودند محدودیت اقتصادی تحمیل شد.

### جامعه ۲۷۰۰ ساله یهودیان عراق، در روزگار جدید تبعیض‌های وحشتناکی را تحمل کرده است

از سال ۱۹۴۹، ۱۰۴۰۰ یهودی با کمک سازمان‌های بین‌المللی از عراق خارج شدند و ۲۰۰۰ نفر از آنها به سمت ایران گریختند. در ۱۹۵۲، دولت عراق، یهودیان را از مهاجرت منع کرد و دو یهودی را بعد از اتهام دروغ بمب گذاری

صالح می‌گوید: «قبل از مهاجرت تعداد بی شماری از یهودیان به اسرائیل در سال ۱۹۵۰، بیش از ۱۰۰۰۰ یهودی در عراق زندگی می‌کردند. قبل از مهاجرت آنها یهودیان صرافان، طلاسازان و بازرگانان اصلی عراق بودند و قسمت بزرگی از مشاغل دولتی را به عهده داشتند». دو سال بعد از تشکیل دولت اسرائیل در ۱۹۴۸، دولت عراق حق شهروندی یهودیان را از آنها سلب کرد و دارایی‌های آنها را مصادره نمود و آنها را مجبور به تخلیه شهرهایشان به سمت دولت یهودی کرد. صالح می‌گوید: «همه دارایی‌های مصادره شده بعداً به جامعه یهودیان بازگردانده شد».

در اتفاقی که تا سقوف کاغذ چیده شده، «سیحون» ۷۵ ساله، اسناد اموال یهودیان را نگهداری می‌کند. صالح می‌گوید: «اجاره بهای این اموال شامل معازه‌ها، آپارتمان‌ها و ساختمان‌های چند طبقه، سالانه بین یهودیان عراق تقسیم می‌شود. اما برای خیلی‌ها هیچ مبلغی مادی نمی‌تواند احساس خلا و اندوهی را که با دیدن محظوظ شدن جامعه‌شان به آنها دست می‌دهد جبران کنند».

«توفيق سفير» مسئول ۷۸ ساله کنیسا می‌گوید: «همه بستگان من در لندن هستند. من تصمیم گرفتم که بمانم و ازدواج کنم و از ۳۵ سالگی مشغول به خدمت در خانه خدا هستم».

«اویكتوریا سلاما، ۹۰ ساله جایی برای ماندن ندارد و به همین دلیل صالح اتفاقی را در کنیسا به او داده است. او می‌گوید: «من با کمک میز خطابه کنیسا (تیوا) زندگی می‌کنم. من اینجا هیچ فامیلی ندارم!»

همجون تیراندازی به مرکز جامعه یهودیان بغداد، در عراق مانده‌اند.

اگرچه فشارهای بین‌المللی، دولت عراق را مجبور کرده که به این یهودیان اجازه دهد به زندگی‌شان در عراق ادامه دهند، اما آنها تحت تعییض و ترس دائمی زندگی می‌کنند. فیلم‌های «آلیس هج» آنها را در حین اجرای نماز در یک کنیسای ابتدایی نشان می‌دهد که طومار سورات را روی نیمکتی می‌پیچاند و عید پسح (آزادی) را با مصایب (نان فطیری) که در احاقی در کنیسا پخته شده جشن می‌گیرند و دستجمعی نماز می‌خوانند.

یکی از همراهان کلیمی «هج» می‌گوید: برای آن عده از ما که این مراسم را در جوامع امن و گرم خود امری بدیهی تصور می‌کنیم، و تنها زمانی که «مجبور» هستیم یا به چیزی نیاز داریم، خدا. را شکر می‌کنیم، فعالیت‌های ساده یهودیان عراق، همگی به ما معنای واقعی «يهودی بودن» را می‌آموزنند و آن روبرو شدن با عذاب و ترس با قدرتی است که با کمک خانواده، جامعه و مهمتر از همه پروردگار بدست می‌آید. وقتی با چندین مدرسه عبری منحل شده و چندین جوان یهودی سر خورده آشنا شدم، احساس تاثری توم با افتخار ناشی از اخلاص و مقاومت این ۶۱ یهودی عراقی به من دست داد.

فوراً تشخیص دادم که دلیلی برای تاثر و تاسف از تعیید موقت یهودیان از عراق، خانه تلمود بابلی و مهد بخش مهم تاریخ یهود، وجود ندارد، بلکه باید دوام حس سربرلنگی مردم یهودی و قدرت پروردگار را جشن بگیریم.

توضیح سردبیر: اختلاف‌های جزئی آماری درباره جمعیت یهودیان عراق، ناشی از اختلاف منابع آماری درلتی و برآوردهای دانشگاهی است.

محدود می‌کند». اخیراً یک گزارش از جروشالم پست (۱۳ دسامبر ۱۹۹۷) عنوان کرد که ۷۵ یهودی، عراق را در ۵ سال گذشته ترک کرده‌اند که بیشتر آنها در انگلستان و هلند اقامت گزیده‌اند و حدود ۲۰ نفر هم به اسرائیل مهاجرت کرده‌اند.

زمانی ه۱/۰ بعدهای‌ها، یهودی بودند و بقیه جوامع اولین بار ۲۵۰۰ سال پیش تشکیل شدند. امروز، حدود ۶۱ یهودی در بغداد مانده‌اند و حدود ۲۰۰ نفر دیگر در مناطق تحت تسلط کردها در شمال ساکن هستند.

\*\*\*

«آلیس هج» ریس اصلی کمیسیون ویژه سازمان ملل متحده در امر خلع سلاح عراق، سفرهای متعددی به عراق داشته است. طی این سفرها، بارها از تنها کنیای موجود در بغداد دیدار و از مراسم برگزاری نماز توسط یهودیان باقیمانده در عراق فیلمبرداری کرده است. با وجود این که این زنان و مردان یهودی با تهدیدها و خطرات دائمی مواجهند، هنوز هم خود را وقف ایمانشان کرده‌اند.

۶۱ یهودی عراقی بدون هیچگونه تماسی با خانواده‌هایشان در بقیه نقاط دنیا، بدون هیچ روزنامه یا رسانه اختصاصی و مهمتر از همه بدون رهبری روحانی، پیرو دین یهود باقی مانده‌اند.

يهودیان در عراق زندگی را به دور از آرامش می‌گذرانند. برنامه‌های وسیع دهه ۱۹۴۰ به مهاجرت بیشتر یهودیان عراقی انجامید و عده کم باقیماندگان نیز عراق را بصور غیر قانونی از طریق کوهستان‌های کردستان در دهه ۱۹۷۰ ترک کردند. در جنگ خلیج فارس که خطر «يهودی بودن» در عراق را افزایش می‌داد، خروج از عراق بیشتر ادامه یافت. هنوز تعداد کمی از افراد شجاع با وجود هراس‌هایی

سرکوب‌ها و شکنجه‌ها ناشی می‌شود، ما را به پایین‌ترین سطح توانایی جسمی و ذهنی کشانده است. برای ما نیرویی جهت بهبودی باقی نمانده است.»

در پاسخ به فشار بین‌المللی، دولت بغداد، بی‌سر و صدا به بیشتر یهودیان باقیمانده اجازه داد که در اوایل دهه ۷۰ از عراق مهاجرت کنند، با این حال در آن موقع نیز بقیه محدودیت‌ها به شدت باقی بود. بیشتر یهودیان باقیمانده عراقی آقدر پیر بودند که قادر به ترک آن جا نبودند. آنها توسط دولت تحت فشار قرار گرفتند و استاد املک جامعه یهودیان به ارزش بیش از ۲۰۰ میلیون دلار بدون جبران خسارت (بلا عوض) حراج شد.

**اگرچه فشارهای بین‌المللی، دولت عراق را مجبور کرد که به این یهودیان اجازه دهد به زندگی‌شان در عراق ادامه دهند، اما آنها تحت تعییض و ترس دائمی زندگی می‌کنند**

اکنون فقط یک کنیا در عراق برقرار است، یک ساختمان زرد رنگ فرسوده که در کوچه‌ای پرست در بغداد قرار گرفته است. با توجه به گفته‌های مسئول کنیا، «تعداد بسیار کمی کودک که به سن تکلیف (برمیصوا) رسیده‌اند یا زوج‌هایی که در آستانه ازدواج هستند در عراق باقی مانده‌اند، یهودیان می‌توانند دستورات دینی خود را اجرا کنند اما اجازه ندارند مشاغل دولتی داشته باشند یا به ارش ملحق شوند.»

در سال ۱۹۹۱ پیش از جنگ خلیج فارس، دولت بغداد اعلام کرد: «شواهدی دال بر آزار و تهدید آشکار یهودیان وجود ندارد، اما حکومت، مسافرت و تماس با گروه‌های یهودی خارج از کشور را

«به زودی در زندان خواهم بود!

پلیس از من پرسید: «کسی این کار را کرده؟»

جواب دادم: «خوب معلومه، من بودم!»  
ولی پلیس می‌دانست کسی که شیشه را  
می‌شکند نمی‌ایستد تا با پلیس صحبت کند،  
بلکه فرار می‌کند. در همین موقع پلیس  
مردی را دید که می‌دوید تا به اتوبوس  
برسد، برای همین دنالش دوید. برای یک  
دقیقه مات و مبهوت بودم. بعد به راه افتادم.  
آه دوباره شکست خورده بودم!

داشتم نایمید می‌شدم که ناگهان در  
طرف دیگر خیابان یک رستوران کوچک  
دیدم. فکر کردم همه‌چیز رو به راه است و  
داخل شدم. این بار کسی به کفش‌ها و  
شلوارم نگاه نکرد. غذای خوبی خوردم و  
در آخر بالبخندی به گارسون گفتم:  
«می‌دونی چیه؟ من اصلاً پول ندارم. سریعاً  
پلیس را خبر کن، من خسته‌ام!»

ولی گارسون جواب داد: «پلیس لازم  
نیست» و بعد با کمک گارسون دیگری مرا

به کف خیابان پرت کردند. روی  
زمین افتادم و به سختی بلند  
شدم. رسیدن به زندان کار خیلی  
سختی بود. خیلی مایوس شدم.  
چون پلیسی هم که در آن حال از  
کنارم می‌گذشت، با بی‌اعتنایی  
خندید و رفت.

دوباره راه افتادم تا سوزه دیگری  
یافتم. این بار خیلی راحت به نظر  
می‌رسید.

یک خانم جوان و زیبا جلوی  
ویترین یک مغازه ایستاده بود.  
یک پلیس هم از دور مرا می‌دید.  
لبخند بر لب به آن زن گفتم:

«سلام! می‌شه با هم قدم بزنیم؟»  
آن زن کمی عقب رفت و دقیقت ربه

با دیدن شلوار و کفش کثیف و کهنه من،  
دو دست قوی اش را به دور بازو هایم پیچید  
و مرا به خیابان انداخت.

حیف شد! حالا باید به کار دیگری فکر  
می‌کردم. همینطور که قدم می‌زدم به  
مغازه‌ای رسیدم. جلوی ویترین آن ایستادم  
که خیلی قشنگ و روشن بود. همه  
می‌توانستند مرا ببینند. فکری به سرم زد.  
آهسته و با دقت سنگی را برداشتیم و به  
ویترین مغازه پرتاب کردیم. شیشه با صدای  
بلندی شکست. مردم فرار کردند و من با

در یکی از میدان‌های نیویورک روی  
نیمکتی نشسته بودم و به آسمان نگاه  
می‌کردم. یک برگ خشک روی دستم افتاد.  
پاییز داشت می‌رسید و من باید جایی برای  
ماندن دست و پا می‌کردم. هوس کردم سه  
ماه را در یک زندان گرم و راحت با غذا و  
دوستان خوب بگذرانم. اغلب ماه‌های سرد  
را اینطوری سپری می‌کردم و حالا دوباره  
وقتش رسیده بود، چون شب‌ها سه تا  
روزنامه هم مرا گرم نمی‌کرد.

پس تصمیم گرفتم به هر ترتیبی که  
شده به زندان بروم و با خودم گفتم  
در اولین فرصت نقشه‌ام را عملی  
می‌کنم. حتماً کار آسانی خواهد بود.  
مثلاً شام را در یک رستوران شیک  
می‌خورم و بعد به گارسون می‌گویم  
که پول ندارم. سپس آنها پلیس را خبر  
می‌کنند و نتیجه هم معلوم است!  
راحت و خوب! بدون دردرس.

از جایم بلند شدم و به آرامی، قدم  
زدم. خیلی زود به یک رستوران  
معروف و گرانقیمت رسیدم. همه‌چیز  
مرتب به نظر می‌رسید. فقط باید سر  
یک میز می‌نشتم. نباید مشکلی پیش  
می‌آمد. چون وقتی می‌نشتم مردم  
فقط می‌توانستند کت و پیراهن را که  
خیلی هم کهنه نبود ببینند.

ولی وقتی وارد رستوران شدم، گارسون



خوشحالی همچنان ایستادم. چون روی روی  
من یک پلیس ایستاده بود. حرکتی نکردم.  
دست در جیب خندیدم. با خود فکر کردم:

تصمیم خودم را گرفتم، روش زندگی ام را عوض می‌کنم و آدم جدیدی خواهم شد. فردا به شهر دیگری می‌روم و کار شرافتمندانه‌ای پیدا می‌کنم. زندگی ام دوباره خوب می‌شود. حتی شاید آدم مهمی بشوم.



همه چیز عوض می‌شود و ... در این خیالات بودم که ناگهان سنگینی دستی را روی شانه‌ام حس کردم. برگشتم، دست یک پلیس بود.

گفت: «اینجا چه کار می‌کنی؟»

گفت: «اهیچی!»

گفت: «آره! هیچی، یعنی ولگردی! با من بیا»

با او رفتم. نمی‌دانم اگر زودتر به این فکر می‌افتدام شاید اینقدر بدینخستی برای رفتن به زندان نمی‌کشیدم، ولی حالاً یک ولگرد خوانده شده بودم و هیچ توضیحی برای آنها قابل قبول نبود. جریمه‌ام سه ماه زندان شد! چاره‌ای نداشتم، ولی لااقل این اطمینان را داشتم که تا سه ماه دیگر سقفی را بالای سر خود می‌بینم ■

من هم گفتم: «او، مال شماست؟ پس چرا پلیس را خبر نمی‌کنید؟ من چتر را برداشته‌ام و شما می‌گویید که مال شماست. خوب بجنید، پلیس آنجاست.»

اما او انگار ناراحت شد و گفت:

«خوب می‌دانی؟

البته من یک اشتباه

کردم. امروز صبح

آن را از یک

رستوران برداشتم.

اگر مال شماست،

خوب متأسفم ...!»

گفت: «البته که

چتر من است!»

پلیس ما را نگاه

کرد و آن مرد هم

رفت.

آن موقع واقعاً

عصیانی بودم. چتر

را به کناری پرت

کردم و کلی فحش به پلیس دادم. چون من

می‌خواستم به زندان بروم، ولی آنها

نمی‌خواستند مرا زندانی کنند. کار خلاف

دیگری هم از دستم برنمی‌آمد!

داشتم به طرف نیمکت همیشگی ام در

میدان - یعنی منزل - حرکت می‌کردم که در

یک چهارراه خلوت، متوجه یک کلیسا

قشنگ و باشکوه شدم. از یک پنجه بنش،

نور ضعیفی دیده می‌شد و نوای موسیقی

روحانی از داخل کلیسا به گوش می‌رسید.

ماه در آسمان می‌درخشید و همه جا ساكت

بود. یاد کلیسا دهمان افتادم، آن روزهای

قشنگ. یاد ایامی افتادم که مادر و تعدادی

دوست داشتم و چیزهایی زیبای دیگری که

زندگی ام را پر می‌کرد. به زندگی کنوی ام

فکر کردم. روزهای پوج و نقشه‌های برباد

رفته ...

ویترین مغازه نگاه کرد. نگاهی به پلیس انداختم. هنوز داشت مرا می‌دید. دوباره با او کمی صحبت کردم. و پیش خود گفت: «الان پلیس را خبر می‌کنند! کم کم می‌توانستم درهای زندان را بینم!

ناگهان آن خانم جوان دستم را گرفت و با شادی گفت: «خوب، اگر برایم نوشیدنی بخیری با تو می‌آیم، عجله کن، تا پلیس ما را ندیده برویم.»

با هم راه افتادیم، احساس بدی داشتم. سر چهارراه بعدی از دستش فرار کردم. کاملاً ناامید بودم. گفتم دیگر هرگز روی زندان را نخواهم دید.

بعد از مدتی پیاده روی به خیابانی رسیدم که چندین سالن تئاتر در آن بود. خیابان پر بود از مردم ثروتمند با لباس‌های زیبا. باید کاری می‌کردم تا به زندان بروم. نمی‌خواستم شبی دیگر را در خیابان سپری کنم. در همین فکر بودم که یک پلیس را در آنجا دیدم، ناگهان شروع کردم به سر و صدا کردن و آواز خواندن با صدای بلند و سط خیابان. این‌بار باید موفق می‌شدم. ولی پلیس پشتش را به من کرد و به یک مرد که در کنارش بود گفت: «او حتماً مست است. ولی خطرناک نیست. امشب کاری باهش نداریم.»

پلیس‌ها مثل همیشه نبودند، گویا آنها هم با من لجبازی می‌کردند کلاهه شدم. چطور می‌توانستم به زندان بروم؟ خیلی سرد بود. کنم را محکم به خودم پیچیدم. کمی آن طرف‌تر مردی را در یک مغازه دیدم که چتری گرانقیمت داشت. چترش را کنار درب گذاشته بود و داشت سیگارش را روشن می‌کرد. داخل مغازه شدم و چتر را برداشتم و آهسته فرار کردم. آن مرد به سرعت به دنبالم آمد. و داد زد: «آن چتر مال من است.»



## جنون

### دزدی

لیورا سعید

- اجازه بدید آقای نادری، منظور من از این که من گم خودش در عذاب باشه اینه که ممکن است او قادر باشه کنترل روی رفتارش داشته باشه. من چهار سال در دبیرستان با او سر یک میز و نیمکت می‌نشستم و او را خوب می‌شناسم. او به قول شما نه اهل آرایش و این کارهast و نه اهل دزدی و کش رفتن از مغازه‌ها. او در آن مدت تحصیل، به جز درس و کتاب به چیز دیگری فکر نمی‌کرد و با پشتکاری که داشت وارد دانشگاه هم شد و در رشته مورد علاقه‌اش مشغول شد؛ اما چیزی که او را همیشه عذاب می‌داد رفتار پدرش در مورد استفاده او از لوازم آرایش بود. او مثل هر دختر دیگری که وارد سن بلوغ و نوجوانی می‌شده و خود را می‌شناسه، دوست داشت این اسباب و وسائل را بخره و مصرف کنه. مثلاً لاک به ناخن‌هایش بزن، ریمل به مژه‌هایش بزن و یا بدليجات به خود بياوize و از اين قبيل، اما پادرش نه تنها شرایط سنه او را درک نمی‌کرد و اجازه نمی‌داد او بحران نوجوانی و شرایطی که اين دوران می‌طلبه را به خوبی بگذراند، بلکه او را از خريد آنها محروم می‌کرد و اگر موردي از اين لوازم در خانه، كيف يها کمد او می‌ديد با خشونت آنها را می‌شکست يا از بين می‌برد و او را به خاطر

زبون و رفتاري باید با او کنار بیام؟ زن که تا به حال با خونردي به صحبت‌های مرد گوش داده بود، به آرامي در صندلی خود جا به جا و نظرش به ادامه گفته‌های مرد جلب شد:

- ما چهار ساله که ازدواج کردیم، او زن خوبی بود. زن زندگی بود. البته الان هم هست. الان هم من اوتو دوست دارم و نمی‌خواهم از دستش بدم. اما چند ماهی است هر شب که به خانه برمی‌گردم، در گوش و کنار خانه، توی کشوها یا توی کمد لباس‌ها، لوازم کوچک و جدیدی می‌بینم که آن روز از مغازه‌ای یا فروشگاهی دزدیده و به خانه آورده. خانم کامیاب! آخه او اصلاً آرایش نمی‌کنه، اصلاً اهل این کارها نیست. شما دوست چندیمن ساله او هستید. شاید بتوانید به من کمک کنید.

خانم کامیاب احساس همدردی خود را در نگاهش ریخت و با کلمات به مخاطب

خود عرضه کرد:

- آقای نادری من خوب شما را درک می‌کنم. زندگی با او و روشي که در پيش گرفته خيلي مشكل است. اما فکر می‌کنم شما داريد يك طرفه قضاوت می‌کنید. شما فکر نمی‌کنید شاید او خودش هم از اين کار در عذاب باشد و ...

- آخه خانم کامیاب، اگر خودش ....

مرد نگاه خود را از روی فنجان چایی که در مقابلش بود برداشت و به زن دوخت و در حالی که بسیار عصبی به نظر می‌رسید گفت:

- آخه خانم کامیاب، من دیگه خسته شدم، نمی‌دونم دیگه چکار باید بکنم تا او دست از این کارش برداره، من اونو از مال دنیا بی‌نیاز کرده‌ام. او هیچی تو زندگی کم نداره، آخه چرا باید دست به این کار بزنه؟ من روزانه پول زیادی در اختیارش می‌گذارم و یادآوری می‌کنم بره و هر چی دلش می‌خواهد از لوازم آرایشی ارزان قیمت گرفته تا آن لوازم گران قیمت که هر زنی توانایی خرید اونا را نداره بخره، اما اون با بولی که در اختیارش می‌گذارم، به جای خرید این لوازم، آنها را از مغازه‌ها و فروشگاه‌ها می‌دزده و به خانه می‌آرده و توی چیز یا کمدش پنهان می‌کنه. آخه این چه مرضی است که او داره؟ با وجودی که من او را در استفاده از این لوازم آرایشی و بهداشتی آزاد می‌گذارم اما او آنها را مصرف نمی‌کنه. او ایسل من خیال می‌کردم او زن متعهد و مقیدی است که احتیاجی به این اسباب نداره و آراستگی و زیبایی زن را در استفاده از این گونه مواد نمی‌بینه. اما اون با این کارش، با این دزدی‌هاش، حسابی مرا داغون و پریشان کرده. دیگه نمی‌دونم با چه

خود نیز بذرنده. شدت و شکل شیوع این جنون معلوم نیست. به نظر می‌رسد که جنون دزدی بین زنان شایع‌تر از مردان است. طبق تحقیقات کمتر از ۵ درصد دستگیر شد. گان به جرم دزدی از فروشگاه‌ها، مبتلا به این بیماری هستند.

### طبق تحقیقات کمتر از ۵ درصد دستگیر شدگان به جرم دزدی از فروشگاه‌ها، مبتلا به این بیماری هستند

برای تشخیص بیماری سرقت، همیشه باید دزدی در پی ناتوانی برای مقاومت در مقابل عمل دزدی روی داده، به علاوه اشیا دزدی شده فاقد نفع و ارزش مادی مهم باشند. این جنون ممکن است در دوران کودکی شروع شود، هر چند کودکانی که دست به دزدی می‌زنند لزوماً به بالغین مبتلا به جنون دزدی تبدیل نمی‌گردند.

تعداد کسانی که حسود در پی درمان بر می‌آیند محدود است. غالباً این بیماری بر شغل و فعالیت اجتماعی شخص تاثیری نداشته و اختلال ایجاد نمی‌کند.

به علت نادر بودن این بیماری، گزارش‌های درمان محدود به موارد انفرادی یا سری کوچکی از موارد است. روان‌درمانی و روانکاوی در مورد این بیماران، مفید گزارش شده‌اند. اما موقوفت این اشخاص بستگی به انگیزه آنها دارد. کسانی که بعد از عمل دزدی احساس گناه و شرم می‌کنند احتمال بیشتری دارد که با روان‌درمانی همراه با بینش، درمان گردد.

رفتار درمانی درمان زناشویی (حتی در مواردی که انگیزه‌ای وجود نداشته باشد) و ترکیبی از این روش‌ها مفید گزارش شده‌اند. دارو درمانی نیز با موقوفیت روپرتو بوده است. داروهایی از جمله فلئوکرتین به نظر می‌رسد در برخی از بیماران به جنون دزدی موثر واقع گردد. ■

پنهان کاری‌اش، می‌دانید چیه؟ تازگی‌ها به فکر طلاق افتاده‌ام. آخه گذشته از این حرف‌ها آبروریزی هم می‌شه.

متاسفانه آقای نادری من در آن حد نیستم که بتوانم برای معالجه او به شما کمکی کنم. فقط همین که او را درک کنید و به او به چشم یک بیماری که کنترل روی رفتار خرد ندارد، نگاه کنید کمک زیادی به او کرده‌اید. اما برای معالجه و درمان او، توصیه می‌کنم با یک روانکار و یا یک روانشناس مشورت کنید. من مطمئنم که او می‌تواند به شما و شناخت این بیماری و درمان آن کمک کند...

\*\*\*

### نگاه روانشناسانه

ویژگی اساسی جنون دزدی یا کلپтомانیا (kleptomania)، ناتوانی مکرری است که فرد برای مقاومت در مقابل دزدیدن اشیا دارد. جالب است بدانیم که این اشیا برای مصرف شخصی نیست و فرد نیازی به آنها ندارد. اشیای دزدیده شده یا به طور پنهانی بازگردانده می‌شوند یا به دور اندخته شده و یا در خفا نگاهداری می‌شوند.

مبتلایان به جنون دزدی معمولاً توانایی خرید آنچه را که می‌دزدند دارند. بالاصله قبل از ارتکاب دزدی، احساس تنفس زیادی به فرد دست می‌دهد و به هنگام ارتکاب این عمل، فرد احساس لذت، رضایت یا رهایی از تنفس می‌کند. اما گاه ممکن است این عمل با احساس گناه، پشیمانی یا افسردگی همراه باشد.

باید دانست که این گونه دزدی از قبل طرح ریزی شده نیست و دست دیگر افراد در آن دخیل نمی‌باشد. این مبتلایان همیشه به احتمال گرفتار شدن خود نمی‌اندیشند، هر چند ممکن است پس از ارتکاب عمل، احساس اضطراب و یا گناه نمایند، احساس خشم یا کینه به آنها دست نمی‌دهد. اکثر بیماران از خرد و فروشی‌ها دزدی می‌کنند، اما ممکن است از اشیا و لوازم اعضا خانواده

نگهداری از آنها توبیخ می‌کرد.

- خوب خانم کامیاب، من حرف‌های شما را قبول دارم اما دیگر سینین نوجوانی مینا گذشته، حالا که او سدی برای استفاده از لوازم آرایشی و بهداشتی نداره و تازه پول کافی هم برای خرید اونا در اختیار داره، چرا مثل زن‌های دیگه به مغازه نمی‌ره و در خواتست نمی‌کنه؟ چرا اونا رو کش می‌کنه؟ چرا اونارو مصرف نمی‌کنه؟

- جواب شما هم دقیقاً در همون حرف‌هایی است که من چند لحظه پیش در مورد مینا و پدرش زدم. حول و حوش ۱۲، ۱۳ سالگی نوجوانی شروع می‌شه و فرد وارد یک بحران می‌شه که اگر اطرافیان از جمله خانواده، مدرسه و ... با او مدارا نکنند و اجازه ندهند این بحران به خوبی طی شود، فرد در آن مرحله ثبتیت می‌شه و آن عامل بخصوص برای او به شکل عقده‌ای می‌شه که تا بزرگ‌سالی همراه او می‌ماند و تازه در بزرگ‌سالی به شکل دیگری که مثلاً در مورد مینا، دزدیدن لوازم آرایش است، جلوه می‌کند.

بینم آقای نادری تا به حال شده که شما از او بپرسید چرا اشیا را می‌دزدید یا اینکه خواهش کنید دست از این رفتارش برداره؟

- چرا، تا به حال چندین بار از او در مورد این کارش پرسیده‌ام ولی در جواب یا سر خود را پایین می‌اندازه و مانند شاگردی که نمی‌توانه به سوال‌های معلم جواب دهد شرمسار می‌شه یا این که می‌گه: «نمی‌دانم، باور کن نمی‌دانم چرا؟ دست خودم نیست». یا این که قول می‌ده دیگه این کار رو انجام نده، اما باز شب بعد، یکی از این لوازم را که در جایی از خانه پنهان کرده پیدا می‌کنم. نمی‌دانم چکار باید بکنم؟ زندگیم داره نابود می‌شه، هر روز و شب در خانه ما دعواست، به خاطر این کارش، به خاطر دزدیدن اشیا از مغازه‌ها و به خاطر

# به یاد جوانی و زادگاهم

## اکباتان (همدان)

عبدالله طالع همدانی



نداسته خزان کردم بهار زندگانی را  
مگر در خواب بینم بار دیگر نوجوانی را  
مگر در خواب بینم بار دیگر نوجوانی را  
چنان دلبلسته دارندم که عاشق یار جانی را  
به خاطر آورم چون خاطرات آشیانی را  
چه چاره می‌توان کردن بلای ا Osmanی را  
ز بعد این دو دانستم کتون قدر شبانی را  
برد زشتی پایم جلوه پر گسترانی را  
خدایا با که گویم درد بی درمان جانی را؟  
که چون تو بی زبان داند، زبان بی زبانی را

به غفلت دادم از کف رایگان نقد جوانی را  
زیام زندگی اوخ! پرید آن مرغ زرین پر  
کشد اینک مرا درد پشیمانی که از غفلت  
هوای شهر اکباتان نسیم دامن الوند  
به یاد آشیانم بردم از دیده فشانم خون  
مرا ترک دیار خود بلالی ا Osmanی بود  
به طفلى سایه مهر پدر مادر شبانم بود  
منم طاووس رنگین پر که در حین خود آرایی  
به جانم آتشی افکنده درد بی کسی فریاد  
کسی آگه شود از شور و سوز این غزل «طالع»

## گفتہ حکیمان

- ❖ اگر بر خود مسلط باشیم، فرمانروای سرنوشت خود هستیم. (کلینگر)
- ❖ کسی که بدون فکر، حرف می‌زند، صیادی را می‌ماند که بدون نشانه‌گیری تیر خالی کند. (فلنسلکیو)
- ❖ دانش بی اندیشه دام است و اندیشه بی دانش، بلا (حکمت هندو)
- ❖ برای این که بزرگ و پر ارزش شوید، باید هنگامی که اشک‌های شما می‌خواهد پریزد، تبسیم کنید. (بونارلو)

# خوار

آ. پرویز نی داورود

«بیدار نمی‌شدم من ای کاش»  
«آن شب که تو را به خواب دیدم»  
دو نرگس پاک نیمه خفته  
اندر قدح شراب دیدم  
ابرو، زده طارم به سر چشم  
در نیمه شب، شباب دیدم  
اندام چو شیرینی، همه مرمر  
فرهاد شدم، عذاب دیدم  
چرخی زدی و موی پریشان  
چون روز سیه، بر آب دیدم  
چونان «نی داود» سرودم  
وقتی که تو را به خواب دیدم  
«بیدار نمی‌شدم من ای کاش»  
«آن شب که تو را به خواب دیدم»



## شعبان شهری

### شاعر معاصر کلیمی

قریباً صرفزاده

شادروان شعبان شهری در سال ۱۲۹۸ خورشیدی در شهرستان بابل، یکی از شهرهای سرسیز مازندران در یک خانواده متدين کلیمی به دنیا آمد. او دوران تحصیل خود را در بابل و سپس در تهران سپری کرد. در ۱۲ سالگی پدر خود را از دست داد و مسئولیت مادر و برادر و دو خواهر کوچک‌تر را به عهده گرفت. او روزها کار می‌کرد و شب‌ها نیز به تحصیل و آموختن می‌پرداخت.

دوران خدمت را در نیروی هوایی طی کرد. در ۲۷ سالگی ازدواج کرد. و به تجارت در شهرستان ساری مشغول شد. ۴۰ ساله بود که با خانواده، مجدداً به تهران برگشت و زندگی دوباره‌ای را در این شهر شروع کرد. او اخلاق بسیار لطیف و خوشی داشت، در دوستی پیش قدم می‌شد، مهمان‌نواز و درویش بود نسبت به دردمدان و بی‌بضاعت‌ها احساس خاصی داشت و از هیچ‌گونه حمایتی از آنان دریغ نمی‌کرد. شعبان شهری بر این گفته تلمود تأکید داشت که دنیا را بر سه چیز استوار می‌داند: دانش الهی تورات، عبادت خداوند یکتا و اعمال نیک و خیر و احسان مردم نسبت به یکدیگر. بدین مناسبت این قطعه را نوشت:

نه در فکر آسایش خویش باش	شب و روز خیر خواه و درویش باش
نگهدار بیمار دل ریشه باش	چو خواهی بکامت بگردد سپهر
به فکر ره آخرت خویش باش	همیشه بکامت نگردد سپهر
بشو نوش، نه پی در پی نیش باش	نگهدار طفلان درمانه شو
به نیکو عمل از همه پیش باش	چو امروز بازوی خدمت تراست
به فرمان حق باش و درویش باش	چو «شهری» تن و جان به خدمت سپار

شعبان شهری از خصوصیات والای انسانی خاصی برخوردار و فروتن و متواضع بود. نقش بسیار فعال در امور اجتماعی و فرهنگی و همچنین امور خیریه داشت. کلامش با غرور و نفوذ بود و به دل می‌نشست. با شنیدن بیانش در خود شور و شوقی احساس می‌نمود و خیره به کلامش می‌ماند. کلامش خالص، صادقانه و با صفا بود، از این رو از محبوبیت و احترام خاصی در میان همکیشان و جامعه خود پرخوردار بود. همیشه بیقرار بود، بیان را کافی نمی‌دانست و تا آنجه که بر کلام آورده بود بر کاغذ نمی‌آورد، آرام نمی‌گشت.

رباعی، دویتی، مثنوی و قطعه و غزل را به خوبی می‌شناخت. مطالعات بسیار درباره شعر، بخصوص مولانا داشت و برای این شخصیت ارزش بسیار، قابل بود. با ایمان و توکل به خداوند، ترجمه و تنظیم قسمت‌هایی از نوشته‌های مذهبی را شروع کرد و مناجات را به اشعار درآورد.

«پاتح الیاهو» و «تفیلت حنا» را با صدای یعقوب بنفشه به روی نوار کاست در آورد و درآمد حاصل از آن را صرف خانه سالمدان کرد. این نوار سال‌هایست که تکثیر می‌شود.

شعبان شهری در سال ۱۳۷۰ در تهران بدرود حیات گفت. همسرش خانم آغا کهن و فرزندانش فرزام، فرزین، فرزاد، فرزانه و هرصل هستند. یادش گرامی ...

## گل هوس

### و جام توبه

ثريا صالح

در انتظار شفایق  
گل هوس روئید  
در امتداد دقایق  
دل هوس پوسید  
بنفسشه نجواکنان  
به گوش نرگس گفت  
به زیر پای هوس بین  
که چون علف روئید  
هوس ز طعنه گل‌های دیگر باع  
برون شد و از شرم جامه‌ای پوشید  
برفت هرچه هوی بود  
از سرشن بیرون  
بگفت پیش همه از ندامتم گوئید  
مرا برید به جایگاه متقيان  
حلال کنید و به آب زمزم شوئید  
گرفت گوشه عزلت  
درون یک مسجد  
سرش نهاد به محراب و  
در گهیش بوسید  
نظراره کرد «ثريا»  
از آسمان و بدید  
به دست گرفته جام توبه  
و نوشید

## حضرت داود

(ادامه از صفحه ۱۳)

او سرزمین مقدس را به ۱۲ منطقه سیاسی - اداری که لزوماً منطبق بر تقسیمات قبیله‌ای نبود، تقسیم کرد. او همچنین دادگاه دولتی و مدیریت مالی شهرها، ارتش و امور دینی را تشکیل داد و یک سیستم جمع‌آوری مالیات را پناهاد.

داوید، حندوق عهد را به اورشلیم منتقل کرد (شمول ۲ فصل ۳). او مقدمات ساخت معبد بیت‌المقدس را آماده کرد و حتی شرایط انجام مراسم آن را نیز تدارک دید و کاهن بزرگ (کهن گادول) را برای نظارت بر کار سایر کاهنین و لاویان منصوب کرد.

«صادوق» و «احی ملخ» از کاهنان اعظم بودند. تا آن زمان لوح‌ها که در تمام سرزمین متفرق بودند در خدمت اجرای آیین دینی بودند.

داوید، اولین بار پس از دوران رهبری حضرت موسی، به سرشماری رسمی قوم به منظور محاسبات تامین سرباز و اخذ مالیات پرداخت.

کتاب مقدس بیش از سایر پادشاهان بنی اسرائیل، به شرح و تفصیل زندگی حضرت داود از زوایای مختلف پرداخته است. داود از یک سو به عنوان حاکم مقندر - که گاه دچار ضعف نیز می‌شود - یک سیاستمدار، سردار جنگی و یک مدیر موفق مطرح می‌شود، و از سوی دیگر به عنوان سمبول یک عشق و ایمان مذهبی که در صورتهای مختلف زندگی، از شاعر و سراینده دعاها گرفته تا یک رهبر و قاضی، نمایانگر می‌شود.

شرح حال و حوالات زندگانی حضرت داود از جلد اول کتاب شمول شروع می‌شود و در جلد اول پادشاهان

خد. سخن می‌گویند. گاه با نیاز و استغاثه و گاهی با شکرانه و ستایش. یکی از اندیشمندان می‌گوید: «مزامیر، آیه‌هایی هستند که حتی کوچکترین تاثیرات وارد آمده بر نفس را همچون نگرانی، شادمانی، ترس، شک، امید، یاس، رنج و سرگردانی منعکس می‌سازند».

مزامیر حضرت داوید از چنان تنوع بیانی برخوردار است که هر نیاز و خواسته‌ای را برآورده می‌سازد.

شاید به سبب همین ویژگی است که در ایام قدیم، «لاویان» که از نسل «لوی»، یکی از فرزندان حضیرت یعقوب بودند و خداوند مسؤولیت تشریفات معبد مقدس را به آنان محول نموده بود، بسیاری از مزامیر را همراه مراسم قربانی در خانه خدا. با آهنگ و نواهای متنوع موسیقی می‌سراپیدند. نحوه سرودها تعین کننده نوع سازهای موسیقی و آهنگ مناسب آن سرود ویژه بود. زیرا یک شعر نیایشی، با سرود تسبیحی یا شعر مرثیه‌ای متفاوت است. البته با وجود پژوهش‌های بسیار، ماهیت ابزار موسیقی یا آهنگ‌هایی که در آغاز مزامیر آمده‌اند، به گونه‌ای درست، روشن نشده است.

هارامبام (موسی بن میمون) در شرح مراتب نبوت به درجه‌ای اشاره می‌کند که انسان در بیداری احساس می‌کند حالتی در او پدید آمده و نیروی وی را به گفتن وا می‌دارد تا سخنان لطیف، حکمت‌آمیز، ستایشگرانه، نصایح مفید و حتی مطالب اجتماعی یا الهیات و عرفانی بر زبان راند. او این فیض عقلانی را که خداوند نازل کرده است، «روح هقدوش» (روح قدسی) نامیده و می‌گوید که «تهیلیم» حضرت داوید از جمله کتابهایی است که با درجه «روح هقدوش» نوشته شده‌اند و به همین دلیل، این کتاب جزو «کتوییم»؛



### تهیلیم (مزامیر یا زبور داود)

حضرت داود در میان یهودیان و غیریهودیان، با کتاب تهیلیم شناخته می‌شود. این کتاب دارای ۱۵۰ فصل و بیشتر آنها از نبوتهاي داود (حضرت داود) است. وی در این کتاب، دلستگی خود را به خدا.ای یکتا نشان می‌دهد. مضامین «تهیلیم» بهترین وسیله ایجاد ارتباط معنوی بین انسان و خدا. است. به همین سبب در نیازها و دعاهای یهودیان، فصولی از مزامیر داود یا تهیلیم گنجانده شده که در میان کتابهای مقدس یهود پس از تورات، بیشتر از کتب دیگر مورد مطالعه و علاقه مردم است.

«خد. را همیشه در مقابل خود قرار می‌دهم»، این یکی از گفتارهای داود است که به نخستین اصل ایمانی یهودیت مبنی بر حضور و نظارت خداوند متعال در هر زمان و مکان اشاره دارد. تهیلیم تفاوت بارزی با دیگر کتب نبوی یهودیان دارد. در نوشتار انبیا، این خداوند است که به وساطت پیامبرانش با انسانها سخن می‌گوید؛ ولی در مزامیر، این انسانها هستند که به صورت فردی یا جمعی با

**شجره نامه  
حضرت داود**

حضرت یعقوب (لاکب)



یهودا ۱۷۶۶ - (ازدواج با تamar)



پرس ۲۶۵



حضرتون ۱۷۶۰



رام ۶۰



عمناداو لامینداب



خشون ۱۷۶۰



بوعز ۱۶۸ - (ازدواج با روت)



عوود لاوبد



بیشای ۱۶۹



داوید ۱۶

(لقب سام فرزند حضرت نوح). حضرت ابراهیم - حضرت موسی - هیمان - یدوسون - آصف و فرزندان فورَح (قارون).

نیز گفته شده است که حضرت داود تا نیمه شب تورات تحصیل می کرد و بعد از آن مزامیر می نوشت و استناد آنها به این آیه است که می گوید: «هرگز مرا در نیمه شب خفته نیافت».

بعضی از مشاهیر و از جمله ولتر داستان کشمکش های شانول و داود را نوشتند. هانری هن و لاورنس نیز کتاب هایی درباره حضرت داود منتشر نموده اند.

علاوه بر آن نمایشنامه هایی در مورد حضرت داود تدوین شده است.

موضوع پیروز شدن حضرت داود بر «گلیات» نقاشی های متعددی را به هنرمندان دنیا الهام نموده است. از آن جمله می توان به «تیتان» و «پوسن» و «رامبراند» و «شاگال» اشاره نمود. تعدادی از موسیقی دان ها نیز از زندگی حضرت داود الهام گرفته و قطعاتی ساخته اند.

**مقبره داود**

طبق آیات کتاب مقدس، «داود، در شهر داوید، دفن شده» که مقبره او در اورشلیم قرار دارد، اما محل دقیق آن پس از دوران تحمیای نبی، به علت ویرانی های متعدد، فراموش شد. از میان نقل قول های گوناگون، «کوه صیون»، به عنوان مقبره داود بنا بر سنتی هزار ساله، مورد قبول یهودیان، مسیحیان و مسلمانان قرار دارد.

يهودیان شرقی، در سه عید بزرگ، به ویژه شاوعوت که سالروز رحلت آن حضرت است، مراسمی را در این مکان برگزار می کنند.

یعنی، «مکتبات با الهام نوشته شده» و در مجموعه سه گانه تنخ (کتب مقدس یهود) جای گرفته است. درباره همین نوع الهام است که حضرت داوید می فرماید:

«کلام او بر زبان جاری است».

مزامیر حضرت داوید، همچون هر اثر نوی که سرچشمه از دریای بی کران وحی دارد به یک زمان، مکان و موضوع خاصی محدود نمی شود، بلکه برای همه زمان ها و نسل هاست. هر میزمویی می تواند همراه با پیام آموزنده، ابعاد گوناگون و رموزی نهفته در خود داشته و به موضوع های مختلف در زمان های متفاوت اشاره کند. چنانکه حضرت داوید، مزامیری به نام «هیل بزرگ» را در وصف و ستایش خداوند و به سبب معجزات زمان خروج بنی اسرائیل از مصر در زمان قدیم و مددهای الهی به موحدان در دوران خود می سراید. بعدها «حزقيا» یکی از پادشاهان یهودا به دلیل عظمت شکست سپاهیان «سنخیریو» (آشور) و رهایی قومش، همین مزامیر نبی می زمان خودش سروده و بازگو می کند.

در نوشتار انبیاء، این خداوند است که به وساطت پیامبرانش با انسانها سخن می گوید؛ ولی در مزامیر، این انسانها هستند که به صورت فردی یا جمعی با خدا سخن می گویند

عده ای از دانشمندان یهود گفته اند که حضرت داود در کتاب مزامیر، اشعاری که ده نفر از بزرگان قوم سروده بودند را نیز در آن گنجانید. این بزرگان را چنین نام برده اند: حضرت آدم - ملکی صدیق



است و همین امر هم باعث گشته که دانشجویان کلیمی، خصوصاً پس از شروع انقلاب اسلامی، به یک استراتژی مشخص در رویکرد با تحولات اجتماعی دست یابند؛ استراتژی و مواضع دانشجوی کلیمی بر دو اصل استوار است: ۱- همراه و همگام شدن با فعالیت دانشجویی ایران ۲- تلاش جهت ایفای نقش تعیین کننده و موثر در جامعه کلیمی.

شرکت فعلی دانشجویان کلیمی - دو شادوشن فعالیت‌های دانشجویان هموطن خود - در صحنه‌های انقلاب، حضور شجاعانه آنان در عرصه‌های مختلف هشت سال جنگ تحملی علیه ایران و تقدیم چندین شهید در این راه، کسب رتبه‌های متعدد علمی در سطح کشور توسط دانشجویان کلیمی و چند مرد حضور آنان در امپیادهای جهانی و همچنین نقش انکارناپذیری که آنان در روشنگری و پیشرفت مادی و معنوی جامعه کلیمی داشته‌اند، همگی برگ‌هایی از کتاب افتخارات دانشجویان کلیمی ایران هستند.

۳- همراه ما شوید ...

ذکر این مقدمه بدین جهت بود که دلیل و اهمیت راه‌اندازی بخش دانشجو را در نشریه «بینا» روشن کرده باشیم. قبول داریم که جای «دانشجو» در ۱۴ شماره گذشته خالی بود، ولی ردپا و نقش تاثیرگذار دانشجویان کلیمی

در دانشگاه تهران، حوادث خونین میدان «تیان آمن» چین، تجمعات و اعتراضات پس در پی دانشجویی در کره جنوبی و ... همگی خود گواهی محکم بر این ادعایند که دانشجو نسبت به تحولات اطراف خویش، بیش از هر قشیر حساس است و در مقابل جریاناتی که بیان می‌دارند: «سر دانشجو یا به درش باشد و یا مثل کبک زیر برف ...» ایستادگی کرده و می‌کند.

**استراتژی و مواضع دانشجوی کلیمی** بر دو اصل استوار است: ۱- همراه و همگام شدن با فعالیت‌های دانشجویی ایران ۲- تلاش جهت ایفای نقش تعیین کننده و موثر در جامعه کلیمی

۳- دانشجویان کلیمی ایرانی نیز از این روند مستثنی نبوده، و حتی مسؤولیت سنجین تری نسبت به سایر دانشجویان ایران بر دوش خود احساس کرده‌اند. قشر دانشجویان کلیمی ایرانی، علاوه بر وظیفه و تعهدی که به عنوان یک دانشجوی ایرانی در قبال هموطنان و سرزمین آبا و اجدادیشان دارند، خود را در قبال جامعه کلیمی ایران نیز به عنوان یک دانشجوی کلیمی مسئول می‌دانند؛ البته دانشجوی کلیمی معتقد است جامعه کلیمی ایران بخشن لاینک و جدا ناپذیر از ملت بزرگ ایران است و منافع و مصالح جامعه کلیمی ایران، همان منافع و مصالح ملت ایران

نوعی با سرنوشت جامعه، کشور و یا هموطنانش در ارتباط هستند، نمی‌گذرد.  
و قایع ۱۶ آذر ۱۳۳۲

۱- واژه «دانشجو» در فرهنگ عامه به شخصی اطلاق می‌گردد که در یکی از مراکز آموزش عالی مشغول به تحصیل باشد. اما فارغ از معانی که برای لفظ «دانشجو» در لغتنامه‌ها نگارش شده، استبانت و ادراک افکار عمومی از این واژه، فراتر از یک صفت فاعلی است. «دانشجو» علی‌الخصوص در جهان امروز- و بخصوص در محافل سیاسی و فرهنگی، گستره معنای وسیعی پیدا کرده و در حد یک «روش» و «طرز تفکر» خود را ارتقا داده است. «دانشجو» در فرهنگ واژگان سیاسی و فرهنگی، نماینده اندیشه‌ای پویا و نوگرایی است که بر پایه‌های منطق و تعلق بنا شده؛ تفکر، پویندگی، نشاط، تحرک، منطق، روحیه تسلیم ناپذیری، و مهمتر از همه، اصرار بر تاثیرگذاری در محیط، ساختار و پایه‌های تفکر دانشجویی را شکل داده‌اند و هویت دانشجویان و تشکل‌های دانشجویی وابسته به میزان تعهد و پاییندی آنان به این آرمان‌هاست. همین ویژگی‌ها هستند که قشر دانشجویان را از غیر آنها متمایز کرده و افکار عمومی را برآن داشته که دانشجویان را از زاویه‌ای خاص بنگرند و توقعات و انتظارات ویژه‌ای از آنان داشته باشند. این نوع طرز تفکر دانشجویان (و البته عملکرد آنها) سبب گشته که سران و تصمیم‌گیرندگان جوامع روی قشر دانشجو و جنبش‌های دانشجویی حساب ویژه‌ای باز کنند و آنان را به عنوان وزنه‌ای تاثیرگذار بر سرنوشت اجتماع در تصمیم‌گیری‌های خود به حساب آورند. (و یا حداقل ظاهر به این امر کنند).

۲- «انفعال سیزی» دانشجویان را شاید بشوان مهمن ترین و مشبت ترین ویژگی دانشجویان نامید. قشر دانشجو، هیچ‌گاه در قبال رخدادها و حوادث اجتماع خود- و حتی مسائل بین‌المللی- سکوت اختیار نکرده و نمی‌کند؛ و بی تفاوت از کنار مسائلی که به

محاجبه با یک دانشجوی نوتن گلینی



## تلاش برای هدف جزرگ

مساجه: دالیا دایالی - نفعه عربزاده

**موفقیت این است که کسی این توفیق را داشته باشد  
که همیشه به دنبال کسب موفقیت حرکت کند**

خود شدم، چون در ایران فقط ورود به دانشگاه مهم است و گرفتن مدرک، و چندان کتری بر میزان دانش و سطح علمی دانشجو وجود ندارد.

□ آیا موفقیت را در قبولی کنکور می‌بینید؟

نه، موفقیت در زندگی خیلی فراتر از موفقیت در کنکور است. به نظر من موفقیت این است که کسی این توفیق را داشته باشد که همیشه به دنبال کسب موفقیت حرکت کند و این موضوع می‌تواند باعث ایجاد خوشبختی در انسان شود. فکر نمی‌کنم کسی وجود داشته باشد که بتواند بگوید من واقعاً موفق هستم، چون همیشه یک هدف بزرگتری وجود دارد که خواهان رسیدن به آن است.

□ آیا اجتماع و خانواده تاثیری بر موفقیت فرد دارد؟

مسلمان تاثیر دارد. اینکه آیا مکانی مناسب برای درس خواندن در خانه وجود دارد یا نه، شرایط و جو حاکم بر خانواده چگونه باشد، آیا محیط آرام است و یا که در آن درگیری وجود دارد، این موارد بر روحیات فرد تاثیر دارد. بعلاوه شرایط جامعه از نظر سیاسی و اقتصادی تاثیر بسزایی دارد و همین طور آینده شغلی مناسب. چون اگر فرد ببیند بعد از پایان مدت تحصیل موقعیت شغلی مناسبی نخواهد داشت برای ادامه تحصیل دلسرد می‌شود.

اگر قبول نمی‌شدم امکان داشت یک سال دیگر درس بخوانم و یا سعی می‌کردم در خارج از کشور ادامه تحصیل بدهم.

□ انگیزه شما از رفتن به دانشگاه چه بود؟

کسی که وارد دانشگاه می‌شود با فضای بزرگتری نسبت به مدرسه روبرو است و همین امر تاثیر مثبتی بر روحیات و اخلاق فرد می‌گذارد. در دانشگاه دید بازتری را می‌توان نسبت به اجتماع بدست آورد و این موضوع باعث رشد شخصیت انسان خواهد شد. به علاوه داشتن آینده شغلی شفافتر نیز یکی دیگر از دلایل من برای ورود به دانشگاه بوده است.

□ به ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر فکر می‌کنید؟

بستگی به شرایط دارد. شاید کمی برای تضمیم گرفتن در این باره زود باشد. ولی اگر فرصت شغلی مناسبی برایم فراهم شود، شغل را بر ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر ترجیح می‌دهم.

□ حالا که وارد دانشگاه شده‌اید، آیا محیط دانشگاه را همان‌طور که انتظار داشتید، یافته‌ید؟

محیط دانشگاه با آنچه من انتظار داشتم فاصله زیادی داشت. در دوره پیش‌دانشگاهی، تمام ایده‌آل‌های زندگی ام را در ورود به دانشگاه خلاصه کرده بودم ولی بعد از ورود به دانشگاه و دیدن جو حاکم بر محیط و کلاس‌ها و استادی، متوجه اشتباه

اشاره: یوشی رادپور یکی از دانشجویان موفق کلینی است که در کنکور ۱۳۷۹ موفق به کسب رتبه دو رقمی شده و در حال حاضر در رشته مورد علاقه‌اش در یکی از بهترین دانشگاه‌های تهران در حال تحصیل است.

\*\*\*

□ لطفاً خود را معرفی کنید.

یوشی رادپور هستم، متولد سال ۱۳۶۱ در شیراز که به خاطر کار پدرم به اصفهان منتقل شدم. در حال حاضر در ترم سوم رشته مکانیک دانشگاه امیرکبیر تحصیل می‌کنم و در کنکور رتبه ۹۸ را کسب کردم.

□ آیا قبل از قبولی به چنین رتبه‌ای فکر می‌کردید؟

من همیشه سعی می‌کنم در زندگی هدف بزرگی برای خود انتخاب کنم و درست داشتم رتبه‌ام یک رقمی یا دو رقمی شود و برای رسیدن به این آرزو تلاش کردم.

□ قبل از ورود به دانشگاه رشته مورد علاقه شما چه بود؟

به سه رشته مهندسی برق، کامپیوتر و مکانیک علاقه داشتم که با توجه به جو کاری و آینده شغلی، مهندسی مکانیک را انتخاب کردم.

□ زمانی که برای کنکور درس می‌خواندید، به قبول نشدن هم فکر کرده بودید؟

تلاشم این بود که حتماً قبول شوم، البته

تعداد تحصیل کرده‌ها بسیار درختان بوده است ولی در حال حاضر این گونه نیست. پس باید سعی کنیم از لحاظ علمی سطح جامعه را بالا ببریم چون در آن صورت با مشکلاتمان عاقلانه‌تر و با دید بازارتری می‌توانیم برخورد کنیم.

## آمد هایم . . .

(ادامه از صفحه ۴۶)

در همین ۱۴ شماره واضح و مشهود است، به طوری که اکثر دست‌اندرکاران و اعضای هیئت تحریریه «بینا» را دانشجویان تشکیل می‌دهند، دانشجویانی که از این شماره «بخشن دانشجو» را را مانداری کرده‌اند. تا تریبونی برای بیان نظرات، عقاید، چالش‌ها و مشکلات دانشجویان کلیمی باشد. «دانشجو» نه به گردانندگان آن— که همین دو صفحه، حاصل تلاش شبانه‌روزی آنان است— تعلق دارد و نه به نشریه «بینا». «دانشجو» متعلق به یکایک دانشجویان کلیمی ایرانی در سرتاسر جهان است.

به همین دلیل، بیش از آن که بر ارسال مطلب برای این دو صفحه ناقابل که به ما اختصاص یافته اصرار داشته باشیم، تأکید و پاشاریمان بر بیان نظرات و عقایدتان است. «دانشجو» را از خودتان بدانید و شرایطی را فراهم کنید تا مطالب این صفحه بیش از آن که دیدگاه گردانندگان آن باشد، دیدگاه و نظرات تمام دانشجویان کلیمی باشد. اکنون در آغاز راهی هستیم که اعتقادات و تعهداتمان ما را ملزم به پیمودن آن کرده است.

## هر راه ما شویم . . .

از تمام خوانندگان ارجمند نشریه تقاضا می‌کنیم برای صفحه دانشجو و متناسب با آن نامی انتخاب کنند. به بهترین اسامی پیشنهادی که همراه با دلیل انتخاب آن برای صفحه دانشجو باشند، جوابی را تعلق خواهد گرفت.

□ هیچ وقت مذهب را ممانع پیشرفت خودتان دیده‌اید؟  
اصلاً، به شرط آن که به حالت متعصبانه با مسائل برخورد نکنیم، ما در کشور، جزء اقلیت‌ها هستیم و گاهی مجبور هستیم ارادی بعضی فرایض را نادیده پنگیریم، ولی هیچ وقت مذهب با کسب علم و دانش مخالف نبوده است و حتی راهکارهایی را هم در این رابطه در اختیار بشر قرار داده است که سلامت این راه را تضمین می‌کند.

□ فعالیت غیردرست نیز دارد؟  
از امکانات ورزشی دانشگاه استفاده می‌کنم و زمانی بسکتبال بازی می‌کردم و سعی می‌کنم با بیشتر نرم‌افزارهای کامپیوتربی نیز آشنا شوم.  
□ به عنوان یک جوان اصفهانی، لطفاً در مورد محیط‌های فرهنگی و اجتماعی اصفهان توضیح دهید.

با توجه به جمعیت کم جوانان اصفهانی تا آنجا که من خبر دارم گروه منسجمی برای هدایت فعالیت‌های جوانان وجود ندارد، البته فکر می‌کنم قصد ایجاد چنین نهادهایی را دارند.

□ نظر شما در مورد چنین نهادهایی چیست؟ آیا این نهادها در چهت اعتلای فرهنگی جامعه موثر هستند؟

مفهومیت یک جوان به تنایی بسیار کم است ولی وقتی در جمع قرار می‌گیرد به تبادل نظرات و اعتقادات می‌پردازد و مسیر درست را راحت‌تر انتخاب می‌کند و از لحاظ شخصیتی و علمی نیز پیشرفت خواهد کرد.

□ با شنیدن نام دانشجو اولین چیزی که به ذهنتان می‌رسد چیست؟  
چون در حال حاضر کنکور همانند یک سد است که فقط تعداد محدودی موقت به

عبور از آن می‌شوند و دانشجو توانسته است این سد را بشکند، پس فرد بلند‌همتی بوده است.

□ سخن آخر؟

در گذشته، جامعه ما مخصوصاً از نظر

□ در موفقیت، فرد موثرتر است یا جامعه؟

فکر می‌کنم ۷۰٪ به خود فرد بستگی داشته باشد. تا خود شخص چیزی را نخواهد، برای بدست آوردنش تلاش خواهد کرد و می‌توان با تحمل سختی و صبر با شرایط جامعه به یک تعادل رسید و حداقل بهره را از شرایط جامعه برد. به قول معروف: از تو حرکت از خدا برکت.

□ به عنوان یک دانشجوی کلیمی، مشکل در دانشگاه ندارید؟  
خوب‌بختانه تا به امروز با مشکل خاصی مواجه نشده‌ام. البته محدودیت‌هایی هم وجود دارد، مثل عضویت در شوراهای صنفی و بعضی از ارگان‌های مربوط به دانشجویان.

□ به عنوان یک دانشجوی شهرستانی، در کلان شهر تهران مشکل ندارید؟

محیط تهران نسبت به اصفهان خیلی بازتر است. ماه اول خیلی مشکل بود. دوری از خانواده مشکلات عاطقه‌ای را به دنبال داشت. به علاوه اولین بار بود که به طور کامل از خانواده جدا می‌شد. این موضوع آسان نبود ولی بعد از مدتی به شرایط عادت کرد.

□ با توجه به روند فعلی کاهش دانشجویان کلیمی، شما علت را در چه می‌بینید؟

فکر می‌کنم بزرگترین علت، مهاجرت و کاهش جمعیت کلیمیان در ایران باشد و شاید علت دیگر این باشد که بعد از فارغ‌التحصیلی، برای استخدام، مسئله گزینش وجود دارد. به همین خاطر جوان‌ها ترجیح می‌دهند وقت و هزینه خود را در طرق دیگری بکار گیرند.

**هیچ وقت مذهب با کسب علم و دانش مخالف نبوده است و حتی راهکارهایی را هم در این رابطه در اختیار بشر قرار داده است که سلامت این راه را تضمین می‌کند**

# خاطرات یک کشیش از مدرسه یهودی

ترجمه: عزیز تاجفام



یک کشیش نیروی هوایی که اخیرا به مقام ریاست نیروی هوایی انگلیس نایل شده است، در مدرسه یهودی King David (حضرت داود پادشاه) در شهر لوریبول انگلیس آموخت دیده است.

پدی رن هاسکت Padre Ron Hasketh ۵۴ ساله یکی از معبد دانش آموزان غیر یهودی این مدرسه در آن زمان بود. او می‌گوید علت ثبت نام من در این مدرسه نزدیکی آن به محل سکونت ما و سطح آموخت در این مدرسه بود. یکی دیگر از ویزگی‌های این مدرسه بوجود آمدن قدرت تحمل دیگران در من است. او اضافه می‌کند، متولد شهر گلاستر Gloucester انگلیس است، در آلمان، قبرس و هلند خدمت کرده و مدرسه کینگ دیوید بینش وسیعی را نسبت به یهودیان در وی ایجاد کرده است.

وی ضمن یادآوری قوانین پرهیز غذایی یهودیان طی ساعت حضور در مدرسه، اشاره می‌کند: «مدتی طول کشید تا بتوانم مانند یهودیان عادت کنم شیرینی که در آن شیر بکار رفته را بالا فصله بعد از خوردن گوشت، استفاده نکنم.» نکته جالب دیگر این که او هم از تعطیلات یهودیان و هم از تعطیلات مسیحیان برخوردار بود. پدری هاسکت به هنگام مرور وقایع گذشته، بر این نکته تاکید دارد که تحصیل او در این مدرسه بر موفقیت او در این مقام تأثیر داشته است. او اظهار می‌دارد که تمایل شدیدی در بین یهودیان رواج داشت مبنی بر این که حتما بهتر از پدرانشان باشند و این نکته‌ای بود که باعث فعالیت بیشتر من می‌شد.

(همه نامه Jewish Chronicle، اکتبر ۲۰۰۱)

روزنامه کیهان نمی‌تواند این واقعیت را بیذیرد که در هر حال یک ایرانی غیر مسلمان نیز می‌تواند نماینده ایران باشد و انتخاب یک غیر مسلمان نه تنها توھین به خیل عظیم دانشجویان کشورمان اعم از مسلمان و مسیحی و زرتشتی و یهودی نیست، بلکه از جهاتی نیز قابل ستایش است و نشان از دارا بودن حقوق یکسان دارد، که ای کاش این مورد را می‌توانست کیهان بیذیرد.

در هر حال آنچه را «کیهان» به عنوان «خبر» در شماره ۱۹ مهرماه خود آورده بود، سلیمانی فردی محسوب کرده از آن گذشتیم، اما جواب گفتن به جوابیه وزارت علوم و تحقیقات و فن اوری از سوی «کیهان» متساقنه به سانشان داد که ما در خطأ بوده‌ایم، لذا باید بگوییم آنچه کیهان در هر دو شماره خود به آنها پرداخته در خور جایگاه آن نیست و ای کاش روزنامه وزین کیهان لااقل بعد از چاپ جوابیه وزارت علوم، سکوت اختیار می‌کرد، که خطایش نیز از سوی اقلیت‌های مذهبی به فراموشی سپرده شود.

امید آن که از این پس چنین مسایلی تکرار نشود، چرا که یک ایرانی، جدای از وابستگی دینی و قومی، ایرانی است و خواهان عظمت و اعتلای ایران.

کیهان در شماره ۱۹ مهرماه خود می‌نویسد: «گویا بر جستگی ویژه‌ای که موجب انتخاب این دانشجو به عنوان نماینده جوانان ایران شده، اشتایی وی با برخی آلات موسیقی است».

و اما در پاسخ کیهان به جوابیه وزارت علوم چنین امده است: «ضمن تاکید مجدد بر احترام به شخصیت این دانشجوی هموطن، پرسش ما این است که آیا انتخاب یک دانشجوی اقلیت مذهبی به نمایندگی از میلیون‌ها دانشجوی مسلمان ایرانی نوعی اهانت به اکثریت مسلمانان نیست؟»

همکاران محترم روزنامه کیهان،

از برخوردهای این چنینی بر حذر باشیم، که جز ترویج عدم اعتماد چیزی در آن نیست. به یاد داشته باشیم دوران پرتلاطم انقلاب و دفاع مقدس را که چهسان همه ایرانیان به دور از تعلقات دینی و قومی، هم دل و هم صدا دست در دست در راه سرافرازی کشور تلاش کردند و چه بسیار عزیزانی که در این راه جان پاختند و خون خویش را به پای درختی عظیم ریختند که ایران نام داشت. و از خاطر تبریم که آن درخت عزیز برای بسیار شدن خویش، همه جانباشان را به یکسان پذیرفت و شهید نماید.

پس حرمت ایران و ایرانی را پاس داریم که جز این سزاوار نیست.

## ما فرزندان ایرانیم

ماهname آراکس - دیماه ۱۳۸۰

آیا انتخاب یک دانشجوی ارمنی ایرانی به عنوان نماینده دانشجویان ایران توھین به دیگر دانشجویان کشور است؟

روزنامه کثیر الانتشار «کیهان» در شماره ۱۹ مهرماه خود طی خبری تحت عنوان «دانشجوی مسیحی، نماینده جوانان مسلمان ایران در اجلاس یونسکو شد!» خبر از انتخاب آقای «الیس مسیحی» دانشجوی ارمنی دوره دکترای مهندسی صنایع را به عنوان نماینده دانشجویان ایران برای حضور در گردهمایی جوانان یونسکو در پاریس داده و از این انتخاب ابراز شگفتی کرده آن را اقدامی غیر قابل توجیه می‌داند.

د روز بعد روابط عمومی وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری در پاسخ به خبر فوق ذکر به «کیهان» جوابیه‌ای را ارسال می‌نماید، که در آن ضمن تشریح سوابق دانشجوی ارمنی و از جمله کسب رتبه اول کنکور سراسری در رشته مهندسی صنایع در سال ۶۹ کسب معدل ۱۷/۷۰ در مقطع کارشناسی ارشد در دانشگاه علم و صنعت و معدل ۱۸ در دوره دکترای صنایع در دانشگاه تربیت مدرس، تدریس دروس تخصصی رشته مهندسی، تسلط کامل به زبان انگلیسی، سرپرستی ارکستر کلاسیک دانشجویان کشور، تدوین برگزیده‌ترین سرودهای انتقلابی و ... می‌نویسد به دلیل این سوابق ارزشناه و ویزگی‌های بارز اخلاقی از سوی نهادهای دانشجویی به نمایندگی انتخاب گردیده است.

روابط عمومی وزارت علوم در جوابیه خود همچنین تاکید می‌کند: «جای تعجب دارد که چرا آن روزنامه می‌خواهد در شرایط حساس کوتني با طرح مسلمان و مسیحی به مسئله‌ای که خوشبختانه در جامعه ما وجود ندارد، دامن بزند». و سپس یادآور می‌شود که: «از دیدگاه این وزارت، همه دانشجویان مسلمان اعم از شیعه و سنی و اقلیت‌های مذهبی بزر طبق نص صریح قانون اساسی از حقوق یکسان برخوردارند و در بررسی صلاحیت‌های علمی، آموختی و فرهنگی افراد، تعلق آنان به اقلیت‌های دینی و قومی نباید مورد توجه قرار گیرد.»

اما علیرغم توضیحات داده شده از سوی وزارت علوم و صراحت و صدقت در کلام آن،

# انفعال جوانان و علل آن

سازمان اسناد و کتابخانه ملی



و آن را به عنوان راهی جهت نزدیکی افراد جامعه به یکدیگر، مشیت و ارزشده تلقی می نمایند.

## ۳- نهادها و سازمانهای یهودی:

نقش این سازمانها و نهادها در افزایش روحیه مشارکت‌پذیری با افزایش روحیه انفعال در جوانان بسیار با اهمیت است. سازمانهایی که با برگزاری برنامه‌های مختلف علمی، فرهنگی یا تغیریحی علاوه بر ایجاد روابط مناسب بین جوانان، فضایی جهت رشد فکری و آگاهی جوانان فراهم می‌سازند، می‌توانند نقش مؤثری در جذب یا دفع آنان داشته باشند. تبلیغات گستردگتر در بین خانواده‌ها، آگاه ساختن آنان از مزایای حضور فرزندانشان در این سازمان‌ها، دعوت از جوانان توانا و شناسایی استعدادهای آنها و برگزاری برنامه‌های متنوع که طیف بیشتری از جوانان را جذب می‌نماید، مانند جلسات بحث و گفتگو که در آنها بتوانند نقطه نظرهای خود را پیرامون مسائل مختلف ارائه نمایند و با

مسئولان مربوطه به تبادل نظر پردازند، از جمله راههایی است که موجب حضور بیشتر جوانان در جامعه و فعالیت‌های اجتماعی خواهد شد. ضمن اینکه بروز برخی موارد از قبیل یکتواختی، رکود، و عدم مدیریت صحیح در این نهادها و بیان برخی صحبت‌های ناروا و بی‌پایه و اساس و بعض «شایعه‌سازی» ها، پیرامون سازمان‌ها می‌تواند موجب رویگردانی جوانان از حضور در جمع همکیشان خود شده و آنها را به سمت جامعه اکثرب است.

علاوه بر موارد فوق گلایه برخی جوانان از سازمان‌ها (بخصوص آنها) که مسئولیت اجرائی بیشتری دارند، کم توجهی نسبت به نظرات دیگران، ایجاد محیط بسته و امثال این موارد است که موجب می‌شود افراد آگاهی چندانی از وضعیت درونی این نهادها نداشته باشند. بنابراین بتوانند یا مایل نباشند که در جمع آنها شرکت کرده و نظرات خود را بیان نمایند. در این زمینه آگاه ساختن جامعه از وضعیت، برنامه‌ها و سیاست‌های این نهادها توسط انجام سخنرانی یا تبلیغات می‌تواند باعث جلب مشارکت بیشتر افراد گردد. ■

## عوامل موثر بر انفعال:

۱- مهاجرت: با توجه به روند مهاجرت افراد به خارج از کشور در طی سال‌های گذشته، تمایل جوانان به حضور در فعالیت‌های اجتماعی کمتر شده و روحیه گوشگیری و اتسوا بر آنان غلبه کرده یا گرایش به حضور در جامعه اکثرب نسبت به جامعه خودی بیشتر گشته است. عده‌ای از جوانان که با دوستان خود در سازمان‌ها،

گروه کزارش سازمان دانشجویان یهود ایران

مقدمه: در سال‌های اخیر علاقه و گرایش جوانان جامعه ما به حضور در عرصه‌های اجتماعی تا حدود زیادی کاهش یافته است. عواملی که این انفعال را در نسل جوان بوجود آورده‌اند تا حدودی شناخته شده‌اند اما به نظر می‌رسد علل و انگیزه‌های افراد مختلف جهت شرکت یا عدم شرکت در فعالیت‌های اجتماعی بسیار متفاوت می‌باشد. جهت شناسایی این عوامل پای صحبت تعدادی از جوانان نشستیم. این گزارش چکیده موارد مطروحه در این مصاحبه‌ها و گفتگوهاست.

کنسایها و دیگر اجتماعات شرکت می‌کردند پس از مهاجرت آنها خود انگیزه مشارکت را از دست داده‌اند. ضمن اینکه سرنوشت خود را نیز دیر یا زود مانند دوستان خود می‌بینند و با نوعی ارزوا متظر زمان مهاجرت خود می‌نشینند. در نهایت می‌توان گفت پدیده مهاجرت در جامعه کلیمی با دلایلی کم و بیش آشکار روحیه انفعال را در تعداد بسیار زیادی از جوانان بوجود آورده است.

۲- تاثیر خانواده: تشویق و ترغیب والدین جهت حضور فرزندانشان در اجتماعات یهودی و برنامه‌های جمعی سازمان‌ها، همچنین حضور فرزندان بزرگتر خانواده، تاثیر مثبتی در جذب جوانان دارد. این مسئله در مورد دختران بیشتر از پسران عیوب دارد. عده‌ای از جوانان می‌گویند والدینشان نظر مثبتی نسبت به حضور آنان در فعالیت‌های اجتماعی ندارند و این کارها را بی‌فائده و مانعی در جهت پیشرفت تحصیلی فرزندان خود می‌دانند. اما عده‌ای این حضور اجتماعی را راهی جهت آشنازی جوانان با یکدیگر و با فرهنگ و آداب یهودی می‌دانند

تعریف انفعال: آنچه که در این گزارش انفعال نامیده می‌شود عبارتست از عدم حضور اشاره جامعه بخصوص نسل جوان در عرصه فعالیت‌های اجتماعی مرتبط با جامعه کلیمیان یا به تعبیر دیگر عدم مشارکت‌پذیری در این فعالیت‌ها و عدم دخالت در سیستم‌های تبادلی جامعه.

آموزان جامعه‌مان که چه در مدارس اختصاصی و چه در مدارس عمومی تحصیل می‌کنند دلسرد هستند، این مشکل دلیل مهمی دارد، این دلسردی و انفعالی که امروزه بر اثر مهاجرت و ... در جامعه وجود دارد کمایش به مدارس نیز رسوخ کرده است، برخی محصلین این نوع مدارس چون بیشتر با همکیشان خود در ارتباط هستند، بی انجیزه‌تر شده‌اند، برخی نیز مانند پیاری از داشت آموزان هموطن خود تمایلی به ادامه تحصیل ندارند.

**ما داشت آموزان مدارس اختصاصی،  
نوعی آرامش روانی داریم که شاید در  
بیج مدرسه دیگری وجود نداشته باشد**

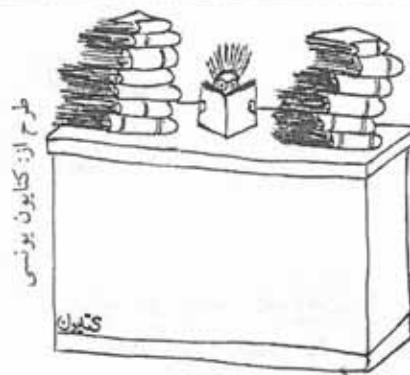
در این هنگام یکی از اعضا که تاکنون سکوت کرده بود گفت: «من فکر می‌کنم تعداد داشت آموزانی که از مدارس اختصاصی مان در المیاد، و یا حتی کنکور قبول می‌شوند کم نیست اما برای جذب داشت آموزان برتر حتماً به امکانات بیشتری احتیاج هست، همچنین ما داشت آموزان مدارس اختصاصی، نوعی آرامش روانی داریم که شاید در هیچ مدرسه دیگری وجود نداشته باشد، ضمن این که نباید از یاد پیریم در همین مدارس است که فرهنگ پهودیت به ما منتقل می‌شود و تمدن یهودیان ایرانی زنده می‌ماند، هنگامی که اعیاد یهودیان در این مدارس تعطیل است، محصلان بیشتر به یهودی بودن خود پاییند می‌شوند و نباید از کنار این مزايا بسی تفاوت عبور کرد».

یکی دیگر از نوجوانان عضو گروه داشت آموزان ادامه داد: «من فکر می‌کنم تصورات منفی برخی خانواده‌ها دلیل دیگری هم دارد، پیاری از همکیشان ما که ممکن است اصلاحیج دوست و آشتایی در این مدارس نداشته باشند، در هر جمعی که قرار می‌گیرند شروع به خردگیری از این مدارس می‌کنند و در جامعه کوچک مان، این بذیرین نوع تبلیغ منفی است، در صورتی که برای هر اظهارنظری باید معایب و مزايا را با هم در نظر گرفت، ماناید فراموش کنیم که اگر چه محیط، مدرسه، نوع تدریس و ... مههم هستند اما شرط اول برای موقوفیت، تلاش خود داشت آموز است».

دوست دیگری گفت: «من به خاطر مدلیم مجبور هستم در هنرستان درس بخوانم اما قبل از آن به مدرسه اختصاصی کلیمیان می‌رفتم، آن موقع من می‌توانستم در میان عده‌ای همکنگر در مورد موضوعات مشترکی چون کنیسا، اعياد، مراسم مختلف و حتی مشکلات جامعه‌مان صحبت کنم اما حالا این ارتباط قطع شده و من از پیاری از مسائل جامعه بی خبر هستم، ضمن این که کمی هم مشکل ارتباط برقرار کردن با دوستانم در مدارس عمومی را بینا کرده‌ام».

بحث ساعتها ادامه داشت، از همو چیز صحبت شد، از مشکل رفت و آمد به مدارس، وقت گیر بودن کلاس‌های فوق العاده دینی جمعه‌ها و ... هنگامی که بحث خاتمه یافت همگی راه خانه را در پیش گرفتیم، در حالی که ذهنمان بر از آرزو و برنامه برای موفق و مطرح شدن بود.

گروه داشت آموزان یهود  
پارگان فرهنگ یهود و تمدن  
ایرانی



## پیش‌ت دیوار دانایی

### باید ارادو زد

(ما و هرف دل ما)

تنظیم: سارا حمی

چند جلد کتاب قطور این طرف میزش گذاشته بود و چند تا دفتر آن طرفش، کتاب‌های کمک آموزشی اش را هم دور خودش جمع رسانید گردد و با دلخوری یکی از کتاب‌های درسی اش را ورق می‌زد کمی که گذشت اخوهایش را در هم کشید، آرام از خودش پرسید: «یعنی درست تضمیم گرفتم؟ درست انتخاب کرده‌ام؟ نکند شکست بخورم، نکند اشتباه کرده باشم.» و بعد مثل همیشه به سرگاه مادرش رفت و تندتند از اتفاق‌هایی که او را در اتفاقه بود تعریف کرد، همان اتفاق‌هایی که شک انداده بود در آخر حرف‌هایش در حالی که غم‌سنگینی در صدایش بود گفت:

«می‌ترسم اشتباه کرده باشم، شاید اگر در آزمون ورودی مدرسه تیزهوشان قبول نشده بودم، این قدر تردید نمی‌کردم، می‌ترسم اگر به آن مدرسه نروم خوب درس نخواهم.»

**این دلسردی و انفعالی که امروزه بر اثر  
مهاجرت و ... در جامعه وجود دارد  
کمایش به مدارس نیز رسوخ کرده است**

انگار صحبت‌ها، در دل‌ها و اضطراب‌های ما نوجوان‌ها هیچ وقت تمامی ندارد، وقتی این در دل‌ها را شنیدیم یکی از اعضا هم‌دل و هم صحبت‌مان گفت:

«چرا فکر می‌کنی حالا که به مدرسه اختصاصی می‌روی کمتر درس می‌خوانی؟»

و بحث از آنجا شروع شد که فهمیدیم نه تنها اکثر نوجوانان حاضر در بحث به مدارس اختصاصی کلیمیان نمی‌روند، بلکه آنها نیز چین دلهره و طرز تفکری را دارند.

یکی از پسرهای فعال گروه داشت آموزان گفت: «من در مدرسه اختصاصی کلیمیان درس می‌خوانم، از این نظر خیلی هم راضی نیستم، من به اصرار پدر و مادرم در این مدرسه مانده‌ام چون فکر می‌کنم با گسترش سریع شهرها و مشکلات رفت و آمد بهتر است در مدرسه‌ای نزدیک خانه‌مان تحصیل کنم.»

یکی از تازه‌واردگان گفت: «من فکر می‌کنم پدر و مادرهای ما هم به دلایل خاصی ما را در این مدارس ثبت نام کرده‌اند، آنها به بقای مدارس اختصاصی کلیمیان یعنی جوان‌ترین و مهمترین اجتماع یهودیان فکر می‌کنند، با این سیل عظیم مهاجرت، نیاز به چین اجتماعی بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود، اما متأسفانه خیلی از ما داشت آموزان نسبت

- ۳۰- نسیم نفاس (عمران)
- ۳۱- سپیده خالپری (کامپیوتر)
- ۳۲- سپهر تابان (کشاورزی)
- ۳۳- نادر کی پور (نساجی)
- ۳۴- پونین خدادادی (هوافضا)
- ۳۵- یوتا نوول (کشاورزی)
- ۳۶- پدرام منشیری (الکترونیک)
- ۳۷- دالیا گلیان مقدم (کامپیوتر)
- ۳۸- ابراهیم سوریان (عمران)
- ۳۹- مسعود آهوبیم (برق)
- ۴۰- لنا ماه گرفته (علوم آزمایشگاهی)
- ۴۱- کارولین یونسی (آمار)
- ۴۲- المیرا شمسیان (زمین شناسی)
- ۴۳- سام بنیامین (کشاورزی)
- ۴۴- سپهر یعقوبزاده (معدن)
- ۴۵- فراناز هارونیان (شیمی کاربردی)
- ۴۶- الهام بنججون (علوم تجربی)
- ۴۷- سارینا بنایزدی (علوم تجربی)
- ۴۸- کارولین یادگار (کشاورزی)
- ۴۹- ریکار خسارت (کشاورزی)
- ۵۰- لانا مهران تیا (زبان)
- ۵۱- بهادر میکانیل (آمار)
- ۵۲- پریسا حی (کامپیوتر)
- ۵۳- آلن عیسی خواریان (دبیری زبان)
- ۵۴- داوود واثق (برق)
- ۵۵- هزیر فرخی (کشاورزی)
- ۵۶- فرشید مرادیان ( فوق لیسانس مدیریت )

### شیراز

- ۵۷- بهاره سوری (کامپیوتر)
- ۵۸- نگین نورمند (کشاورزی)
- ۵۹- نگین کهنیم (معماری)
- ۶۰- رینا فرزین پور (آموزش زبان)
- ۶۱- ندا کهن صیون (کامپیوتر)
- ۶۲- امیر مرد صدق (کامپیوتر)

### اصفهان

- ۶۳- رحمت الله نهداران (بهداشت عمومی - طراحی فرش)
- ۶۴- داور نهداران (حسابداری)
- ۶۵- ایزاك صدیق پور (کشاورزی)
- ۶۶- فرزاد حکاکیان (عمران)
- ۶۷- مرجان حکاکیان (حسابداری) ■

اسامي پذيرفته شدگان  
كليمي دانشگاهها  
در سال تحصيلي ۱۳۸۰-۸۱  
تهران

- ۱- سپیده دیانیم (مدیریت بازرگانی)
- ۲- دیبا دیانی (مترجمی زبان)
- ۳- رونیتا سعید (پرستاری)
- ۴- سپیده کی پور (زیست دریا)
- ۵- ژوزف ریحانیان (مترجمی زبان)
- ۶- ژولیت یعقوبزاده (زیست کشاورزی)
- ۷- امید شمیان (مکانیک)
- ۸- رابین رفوا (معدن)
- ۹- کیارش باخاج (میکروبیولوژی)
- ۱۰- ایمان یادگاران (عمران)
- ۱۱- فرانک نجیبی (تجزیه - میکروبیولوژی)
- ۱۲- ویکتوریا شادی (صنایع)
- ۱۳- امید مسیح اسرائیلیان (عمران)
- ۱۴- کیوان ظهوری (الکترونیک)
- ۱۵- مهناز مرغزار (تربیت بدی)
- ۱۶- امید محبتی مقدم (کشاورزی - سخت افزار)
- ۱۷- دالیا دانیالی (دندانپزشکی - میکروبیولوژی)
- ۱۸- دایان پرتوی (کشاورزی)
- ۱۹- دالیا شاولیان (زبان - فرانسه)
- ۲۰- بیتا ربیع زاده (علوم آزمایشگاهی)
- ۲۱- سامان کاهن (حسابداری)
- ۲۲- شراره نهورای (ریاضی کاربردی)
- ۲۳- نعمه عرب زاده (شیمی)
- ۲۴- لانا یعقوبیان (کامپیوتر)
- ۲۵- سارا طوطیان (کامپیوتر - زبان)
- ۲۶- شیوا میشانیل (مدیریت)
- ۲۷- نتن ال یوسیان (کامپیوتر)
- ۲۸- یورام هارونیان (کشاورزی - زمین شناسی)
- ۲۹- گلناز یروشلمی (پزشکی - دندانپزشکی)

## جوانان افتخار آفرین ۸۰ معرفی شدند

به پاس یک سال تلاش و کوشش جوانان جامعه کلیمی که در کنکور سال ۸۰ به دانشگاه راه پیدا کرده‌اند، جشنی از طرف سازمان دانشجویان یهود ایران در تاریخ یکشنبه ۲۵ آذرماه برگزار شد و از آنها تقدیر به عمل آمد.

این برنامه با اجرای مراسم مذهبی جشن حنوکا توسط نتن ال یوسیان و آرزو یعقوبزاده شروع شد و در ادامه مرجان بشایابی از طرف هارون یشاپایی رئیس هیئت مدیره انجمن کلیمیان موقیت جوانان را به آنها تبریک گفت.

سپس صنم داهی و پزمان پور فخر مجریان برنامه به معرفی افتخار آفرینان پرداختند. دانشجویان در گروه‌های مختلف معرفی شدند و آقایان آقاجان شادی، دکتر شاریم، دکتر عربزاده، اسحق کهن صدق، یحیی طالع، مهندس موریس معتمد نماینده کلیمیان در مجلس شورای اسلامی و خانم‌ها حق نظر و فرنگیس حسیدیم تقدیرنامه‌هایی را به رسم یادبود به آنان اهدا کردند.

در قسمت اول برنامه گروه موسیقی سنتی سازمان دانشجویان به اجرای موسیقی پرداخت و در قسمت دوم، پیمان درخشان و نیلوفر درخشان موسیقی کلاسیک را به عنوان حسن ختم برنامه اجرا کردند. در پایان، هیئت مدیره سازمان دانشجویان (امید ماخانی، نوید یمینی، ندا ماخانی، آیدا الیاسی و آنا طلاسازان) از تمامی عزیزانی که ایشان را در برپایی برنامه یاری نمودند، تشکر و قدردانی کردند.

## دین ما

مهسا فرهمندپور

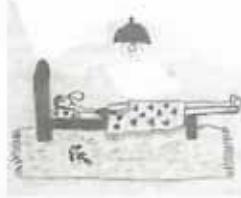
دین ما دین حقیقت، همه کاراش روی معنا  
دین ما دینی که رهبرش هم کلامه با کلامهای خدا.  
دین ما همش محبت همه کاراش روی توبت  
همه چیزش داده حرمت، خوبی‌هاش تا بی نهایت  
دین ما قانون عشقه، عشق یه بنده عاشق  
دینی که بوده اصولش روی هستی و حقایق  
تو که هستی یک کلیمی، یادته اون روز توی دریا  
ما برای عشق مشه رد شدیم از پای آیها  
یادته اون روزی رو که همه بودیم روی سینا  
همه گفتیم می‌برستیم ماخدا رو دادیم امضا  
یادته تو اون زمونا، برای سیر تورا  
می‌مون گرما و سرما، جی کشیدن مردم ما  
ده تا فرمان که بیشتر نیست حرفهای مشه و فرمان خدا را  
بخشن خطاهات، اونها رو بکن تو اجرا  
دین ما از عاشقی از دانایی حرف می‌زن  
از عشق مشه و علم ابراهیم حرف می‌زن  
واسه قربونی اون یه تک پسر یا که نابودی اون هفت‌پسر  
فکر نکن که مردم ما نکشیدن سختی یا که در دسر  
اگه تو آخر کاری یا که در مونده راهی  
یا که رنج دیدهای و از خدات چاره می‌خواهی  
به خدا راهت همینه بکن توبه که خدا دلش رحیمه  
برو نزدیک بشو عاشق که خدا عشقش شیرینه  
بگو ای یار غریبوون بیین هستم من بشیمون  
تو بیین حلقة چشمam که به عشق شدن گریبوون  
دیگه من حرفاتوتک تک کنم اجراء  
زندگی رو می‌گذارم روی فرمانای تورا  
اگه ت و اینج وری درد و دل کنی  
واسه خاطر یه فرمون همه چیتو ول کنی  
اگه از روی ندامت داشته باشی تو صدق است  
تو بدون بایه کم همت می‌رسی تا بی نهایت  
دیگه اون وقت راه تو می‌شه مشخص تیرت هم خورد به هدف  
هدف آسمونیه و قلبست هم به رنگ صدف

نوجوان

## حروف چهارم ها:

ملفا. ملفا ماست

تنظیم از: سارا حسی



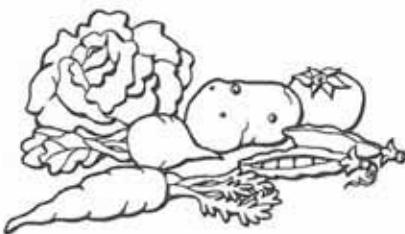
بدون هیچ ترس و واهمه‌ای  
می‌نویسم که دیگر هرف، هرف هاست.  
اصلاً سردبیر و هیئت تحریریه هه کاره‌اند.  
ما مستقل هستیم، برنامه و هدف داریم.  
ما اصلاً فورمان تصمیم می‌کیریم و عمل  
می‌کنیم، هتما من دانی پرا دیگر از قبیل بزرگ  
سردبیر و این هرف‌ها نمی‌ترسم. هتما تو  
هم فیبر شورای دانش آموزی، مشاوران  
بیوان و مجلس دانش آموزی را شنیده‌ای.  
(البته فکر نمی‌کنم) دانش آموزی که فورش  
مجلس دارد، می‌تواند فکر کند و تصمیم بگیرد  
که نیاید از یک سردبیر و قبیل اش بترسید.  
نوجوانی که فورش می‌تواند در مدرسه همه  
معلم‌ها را افراج و مدرسه را برای همیشه  
تعطیل کند که از چاپ شدن ههار پنج تا جمله  
قابل نمی‌ترسد. دانش آموزی که فورش  
رای می‌دهد و فورش انتقام می‌کند شاید  
اصلاً بلواهد یک بیانی نوجوان راه بیندازد په  
کسی می‌تواند چالویش را بگیرد. (قدراً ره کند.  
صدای به هم فورش قبیل می‌آید)

البته ما نوجوان‌ها فورمان بوقت می‌دانیم  
که کوچک‌تر از آن هستیم که بتوانیم  
پیشنهادی بدهیم. (مباراً فکر کنی که دست  
من دارد از ترس می‌لرزد، اصلاً...) در  
مدرسه هم اگر شورای دانش آموزی  
پیشنهادی می‌دهد هتما باید از هم فکری‌های  
اولیای مضرم مدرسه گمک کرftه باشد. (برای  
 فقط نمرة انطباق) در مبلغ وزیرین بینا هم به  
همین صورت است، اگر نوجوان‌ها  
پیشنهادی می‌دهند فورشان بوقت می‌دانند که  
سردبیر مفترم به علت گمیوریها، گمیور  
وقت، گمیور بودجه، گمیور نیروی کار و گمیور  
فیلی چیزهای دیگر نمی‌توانند آن را عملی  
کنند. (برای خفت پشش نوجوانان) نوجوانان

## مقدمه‌ای بر فواید

# گیاه‌خواری

ژیلا کهن کبریت



برای ایجاد حرارت و نگهداری اعضا.

۴- هیدروکربنات‌ها: یا نشاسته که در تمام سبیازمینی، میوه‌ها و بالاخره در تمام غذاها به مقدار متفاوت وجود دارد و احتیاجات کالری و غذایی را برآورده می‌کند.

۵- ویتامین‌ها: در تمامی غذاها در انواع مختلف و به مقدار متفاوت برای کنترل و کارکرد اعمال حیاتی بدن وجود دارد.

۶- مواد معدنی: کلسیم، آهن، فسفات، پاتاسیم، و ... در میوه، سبزی، شیر، ... یافت می‌شود که هر کدام نقش کلیدی خاص خود را بدن ایفا می‌کند.

۷- مواد غیر قابل هضم (سلولز): قسمت مهمی از میوه‌ها و سبزی‌ها را تشکیل داده و به دفع مراج و در فرایند گوارش کمک می‌کند.

غذای کامل غذایی است که دارای مواد هفتگانه فوق باشد و حائف یک قسمت یا زیاد کردن آن سبب اختلالاتی در بدن می‌گردد. بطور نمونه خوردن گوشت زیاد و خودداری از مصرف میوه‌ها و سبزیجات، علاوه بر چاقی، باعث به وجود آمدن فشار خون، بیوست و نقرس می‌گردد و پیری زودرس را به همراه دارد.

انسان ناگزیر از خوردن گوشت حیوانات می‌باشد، چون میوه‌ها از لحاظ اسید آمینه مخصوص (لیزین) فقیر هستند و برای این که بتوان این مقدار اسید آمینه را فقط از طریق میوه‌جات بدست آورد، مصرف روزانه ۲۵ کیلوگرم سبب یا گلابی توصیه شده است که این کاری است بس مشکل!!

\* استرس، بیماری، آسیب‌بدنی و مدت طولانی در گرما بودن، مصرف پروتئین را افزایش می‌دهد.

\* پروتئین اضافی بصورت چرسی در بدن ذخیره و باعث چاقی می‌شود ■

است. گروهی نیز این فرض را با اثبات این که گیاه‌خواری به تنها یعنی نمی‌تواند تمامی احتیاجات فردی یک شخص را اعم از رشد و نمو، ترمیم و ایجاد حرارت فراهم نماید، رد کرده‌اند.

این عقاید ریشه درینه و قدیمه دارد، به عنوان مثال در معابد بودایان و برهمانیان یک روحانی واقعی می‌باشد از چشیدن اطعمه‌ای که از گوشت طیور و چهارپایان تهیه شده در تمام عمر دوری جوید تا به حد اعلای تزکیه روح و نفس نائل آید و جسم و روان او از هر گونه بدی و آلودگی مبرا شود. در هند باستان افراد از خوردن گوشت چهارپایان به ویژه گاو منع شده بودند و امروزه نیز گاو برایشان یک سمبول مقدس است و گاه مرتاض‌ها تها با غلات و بقولات خام سدجوع می‌کرده‌اند. طی این دوران، مردم به عادت‌های غذایی مختلف روی اورده‌اند که عبارتند از:

۱- خام‌خواری - ۲- گیاه‌خواری - ۳- گیاهی -  
لبنی‌خواری - ۴- همه‌جور‌خواری

انسان ناگزیر از خوردن گوشت حیوانات می‌باشد، چون میوه‌ها از لحاظ اسید آمینه مخصوص (لیزین) فقیر هستند و برای این که بتوان این مقدار اسید آمینه را فقط از طریق میوه‌جات بدست آورد، مصرف روزانه ۲۵ کیلوگرم سبب یا گلابی توصیه شده است که این کاری است بس مشکل!!

یک غذای کامل، غذایی است که رفع احتیاج روزانه بدن انسان را بنماید. متخصصین علم تغذیه غذا را به هفت دسته اصلی تقسیم کرده‌اند:

۱- آب: در تمام غذاها خصوصاً سبزی‌ها، میوه‌ها وجود داشته و برای اعمال حیاتی بدن لازم و واجب است.

۲- پروتئین‌ها: در گوشت‌های مختلف (گوسفند، گاو، مرغ، ماهی) و پروتئین گیاهی (آجیل‌ها، جبویات، غلات) یافت می‌شود. پروتئین‌ها مجموعی از دو یا چند اسید آمینه هستند که در جای خود بطور جداگانه بررسی خواهد شد.

۳- چربی‌ها: چربی‌جوانی (کره، دنبه)، چربی گیاهی (بادام، گردو، دانه‌های روغنی)

بشر همواره در تلاش است که راه بهتر در سلامت زیستن را بیابد.

بحثی که آغاز خواهیم کرد تاکید یا تکذیبی بر گوشت‌خواری یا گیاه‌خواری نیست، بلکه تنها شناسایی وضع موجود می‌باشد. در حالی که تا سالیان نه چندان دور مصرف گوشت تنها جنبه تشریفاتی داشته و برای اغلب مردم در اعیاد، مناسبت‌ها، جشن‌ها (در مورد یهودیان در شب‌های شبات) تهیه طعام، با ذبح و طبخ گوشت همراه بوده است، و در روزهای عادی هفته از سبزیجات، غلات و میوه‌ها در برنامه غذایی خود بهره می‌برده‌اند.

امروزه خانواده‌ها تمايل ييشتري برای استفاده غذاهای گوشتی از خود نشان می‌دهند و متأسفانه مصرف بیش از اندازه سرانه پروتئین حیوانی برای هر نفر از حد مجاز استاندارد بین‌المللی فراتر رفته است.

در دنیای ماشینی امروز که تهیه و بدبست آوردن غذا با زمان پارینه سنگی و رفتن به شکار و بدبست آوردن آن تفاوت‌های عمدی کرده است و پرورش دام و طیور یک حرفة و شغل و صنعت برای هر کشور قلمداد می‌شود، مصرف کنندگان به راحتی و به آسانی با رفتن به سوپرمارکت و محل خرید مخصوص می‌توانند مایحتاج فرآورده‌های گوشتی خود را تهیه کنند.

دانشمندان و محققان، نظرات مختلفی درباره تغذیه اولیه انسان ارایه داده‌اند. برخی بر این باورند که انسان صرفاً یک موجود گیاه‌خوار بوده و اساس و پایه را بر این اصل گذاشته‌اند که دندان‌های انسان از نظر فرم و شکل و فک، مناسب گیاه‌خواری

## فواید چای

رویا یعقوبزاده



چای یک نوشیدنی معمولاً گرم است که سالانه میلیون‌ها تن از برگ آن به مصرف می‌رسد. برگ چای دارای ماده‌ای به نام Fle-Vonid است که از سرطان و سکته قلبی جلوگیری می‌کند. این ماده در سیب، پیاز و سیر نیز وجود دارد، با این تفاوت که چای بر طرف کننده خستگی انسان و نشاطبخش نیز هست. در چای ماده دیگری به نام تین نیز وجود دارد که ضد باکتری و ضد ویروس است. این نوشیدنی گرم هنگام سرماخوردگی، آنفولانزا، تبخال و اسهال نیز مفید است. البته نوشیدن آن زیان‌های نیز دارد مانند: ترشح اسید معده، تپش قلب، زرد شدن دندان‌ها و اگر بسیار داغ نوشیده شود به مری و حلق آسیب می‌رساند. ولی اگر به حد اعتدال نوشیده شود سیستم ایمنی و دفاعی بدن را تقویت می‌کند. چای در روده، ویتامین B تولید می‌کند که در فعالیت قلب مؤثر است. البته چای، جذب آهن بدن را کم می‌کند بنابراین توصیه می‌شود که یک ساعت قبل از غذا و دو ساعت بعد از آن هرگز چای نتوشید. زیرا در این صورت آهن موجود در غذا از بدن دفع می‌شود و فرده دچار عارضه کم خونی و کمبود هموگلوبین می‌شود. در تحقیقات اخیر ثابت شده است که چای سبز در جلوگیری از سرطان پروستات نیز مؤثر است. افرادی که مبتلا به زخم معده هستند هرگز نباید چای را با شکم خالی مصرف کنند و باید آن را شیرین کنند و بنوشند. باید توجه کرد که چای هنگام مصرف، تازه دم باشد و از نوشیدن چای جوشیده، کهنه و غلیظ خودداری کرد. امروزه در بسیاری از کشورها چای را با طعم‌های گوارا مانند طعم میوه‌ها و حتی هماره با بخ تهیه کرده و در اختیار دوستداران چای قرار می‌دهند ■



پدر و مادرت را احترام عن

پیری را باید در میانسالی شروع نمود. حدود ۷۵ درصد حوادث برای سالمندان در منزل و یا اطراف آن اتفاق می‌افتد. شایع‌ترین حوادث زندگی سالمندان، زمین خوردن ساده است که در وضعیت‌های زیر صورت می‌گیرد.

- خارج شدن از بستر
- عبور از آستانه در
- سُر خوردن روی فرش

- سُر خوردن روی کف حمام یا هر سطح خیس - استفاده از پله‌ها، بخصوص موقع پایین آمدن

- کم نور بودن اتاق‌ها پام‌های اساسی زیر باید در مورد همه سالمندان مورد توجه قرار گیرد:

- زندگی فعلی بدنی باید حفظ شود.

- قدم زدن بهترین نوع ورزش برای سالمندان است.

- رژیم غذایی و پرهیز از غذاهای چرب و پر نمک حائز اهمیت است.

**پیری، بیماری نیست بلکه یک فرایند زیستی است که کسی نمی‌تواند از آن جلوگیری کند. با اندکی مراقبت و مواضع می‌توان از معلولیت‌های ناشی از آن جلوگیری کرد و یا آنها را به تعویق انداخت**

خواب خوب در شب بدون استفاده از داروهای آرام بخش اهمیت دارد.

- نظافت شخصی بسیار مهم است.

- حفظ اجابت منظم مزاج و پیشگیری از یبوست.

- اجتناب از تهایی و گوشگیری.

- استفاده از مایعات بخصوص آب به مقدار کافی.

- در صورت نیاز به استفاده از دارو حتماً با پزشک مشورت شود ■

## سالم‌مندی و سلامت

دفتر آموزش و مطالعات سرای سالم‌مندان  
يهودی وابسته به انجمن کلیمیان تهران

بالارفتن سن بیماری نیست، بلکه یک پدیده حیاتی است که همکان را شامل می‌شود

اگرچه کشور ما دارای یکی از جوانترین ساختار جمعیتی جهان است، ولی با ارتقاء سلامت، امید به زندگی در بد و تولد افزایش یافته است. لذا توجه به امور سالم‌مندان، خصوصاً به کارگیری روش‌های علمی، از اهمیت بالایی برخوردار است.

بالارفتن سن بیماری نیست، بلکه یک پدیده حیاتی است که همکان را شامل می‌شود.

سالم‌مندان نیازهای ویژه بهداشتی دارند ولی بهداشت سالم‌مندان نمی‌تواند و نباید به عنوان یک برنامه عمومی جداگانه توصیه شود. بلکه باید جز ادغام شده‌ای از نظام مراقبت‌های بهداشتی که مسئولیت حفظ و ارتقای سلامت عموم را عهده‌دار می‌باشد، قرار گیرد.

کارهایی که باید برای ارایه خدمات به سالم‌مندان در نظر داشت به شرح ذیل طبقه‌بندی می‌شوند:

۱- بالارفتن سن

۲- شناخت سالم‌مندان در جامعه

۳- آگاهی از حفظ سلامت سالم‌مندان

۴- شناخت نیازهای تغذیه‌ای سالم‌مندان

۵- تشخیص اختلال‌های سلامتی در سالم‌مندان

۶- ایجاد آگاهی در جامعه در جهت منافع سالم‌مندان

پیری، بیماری نیست بلکه یک فرایند زیستی است که کسی نمی‌تواند از آن جلوگیری کند. با اندکی مراقبت و مواضع می‌توان از معلولیت‌های ناشی از آن جلوگیری کرد و یا آنها را به تعویق انداخت.

مراقبت‌های فردی سالم‌مندان فوق العاده مهم است. آموزش مراقبت فردی برای سلامت

## مسئولیت

### بازماندگان

#### مشاهیر

سیما مقندر

شاید کمتر کسی در حوزه علوم انسانی با نام زیگموند فروید و خدمات ارزنده وی به علم روانشناسی آشنایی نداشته باشد. وی که به پایه‌گذار علم روانکاوی شهرت دارد در سال ۱۸۵۶ در یکی از شهرهای آلمان به نام فرایبورگ در خانواده‌ای یهودی الاصل پا به عرصه وجود نهاد. در سن چهار سالگی به وین رفت و در سال ۱۹۰۲ پس از سال‌ها تلاش و فعالیت در علم روانکاوی به عنوان پروفسور در دانشگاه وین انتخاب شد. او در سال ۱۹۳۸ به لندن مهاجرت نمود و یکسال بعد بر اثر بیماری سرطان در آنجا دار فانی را وداع گفت.

مطالعه دقیق‌تر در زندگی نامه این نایبغ علم فلسفه خبر از وجود استعدادی خداداد برای کسب علم و تحقیق می‌دهد که حتی در نسل‌های بعد به وضوح خود را نشان می‌دهد.

دختر فروید به نام «آنا» در سال ۱۸۹۵ در وین دیده به جهان گشود، در مکتب پدرش تعلیم یافت و از روانکاویان به نام دوره خود شمرده می‌شد. فعالیت‌های وی تاثیر زیادی در حوزه علوم تربیتی و روانکاوی به صورت تئوری و عملی داشته است. وی با کمک موسسه درمانی و آموزشی «هامپستد» که توسط پدرش تاسیس یافته بود موفق به پایه‌گذاری مرکزی شد که در آن سه مبحث شامل روانکاوی عملی کودک، تحقیقات روانکاوی و آموزش روانکاویان کودک همزمان در ارتباط با یکدیگر به کار گرفته می‌شد. وی موفق شد مجموعه آثار پدر خود را در سال ۱۹۷۲ طی مجموعه‌ای هجدۀ



وجود دارد: ساختمان مسکونی بزرگی در محله‌ای به نام «مارس فیلدگاردن» نزدیکی جاده «فینچلی» که محل سکونت زیگموند فروید در سال‌های تبعید او در لندن بوده است. در حال حاضر منزل فروید به عنوان ارثیه او و دخترش آنا به صورت یک موزه حفظ می‌شود. نسخ دستنویس، کتاب و مجموعه‌های آثار باستانی دکتر فروید و نیز تختی که بیماران او تحت مداوا قرار می‌گرفتند و کلیه وسائل دیگری که وی در زمان سکونت خود در شهر وین داشته به محل تبعید وی در انگلستان انتقال داده شده است.

اولین اثر استر فروید به نام «بسیار زشت» (Hideous Kinky) که در سال ۱۹۹۱ منتشر شد. در این اثر نگارنده سعی نموده با بهره‌گیری از ذهنیات دوران کودکی‌اش، مسافرت خود را به همراه مادر و خواهرش به مراکش به رشتۀ تحریر درآورد. این اثر پس از ترجمه به زبان آلمانی عنوان «مراکش» را به خود گرفت، از این کتاب فیلمی نیر ساخته شده است. استفاده از نکات و مسائل زندگی شخصی استر فروید در رمان دیگر او به نام «خانه بی نظر» (Peerless Flats) و به ویژه سومین رمان وی بنام «گاگلو» (Gaglow) که آن هم نام محلی است در شرق آلمان متعلق به خانواده فروید محسوس است. استر فروید در اثر دیگری به نام «وحشی» (The Wild) که جدیداً ترجمه آن به زبان آلمانی منتشر شده است زندگی خواهر و برادر نوجوانی را در کنار والدین و دوستان خود شرح می‌دهد. قرار است همسر خانم استر از این کتاب نیز فیلمی بسازد.

اثر بعدی این نویسنده ۳۸ ساله با بهره‌گیری از فن ترکیب گذشته و حال داستان خانوادگی دیگری را شرح خواهد داد ■

جلدی به چاپ برساند. مجموعه آثار «آنا فروید» دو سال قبل از فوتش یعنی در سال ۱۹۸۰ انتشار یافت.

یکی دیگر از نوادگان زیگموند فروید خانم استر فروید است که به شغل نویسنده‌گی اشتغال دارد. خانم استر به عنوان نوه فرزند فروید (نتیجه) مسئولیت سنجنی احساس می‌کند و با داشتن این نسبت خانوادگی شخصیت دیگری را در خود می‌بیند. او در رمان‌های خود اکثراً داستان‌هایی را به رشتۀ تحریر در آورده است که بسی شباخت با وضعیت خانوادگی شخصی وی در گذشته نیست. او سعی دارد با بهره‌گیری از این سبک ادبی عملاً گذشتگان خود را بیشتر بشناساند. او نه تنها در آثار خود به زندگی پدرانش اشاره نموده بلکه سعی دارد در آثار بعدی خود از شخصیت عمه بزرگ خود یا به عبارتی آنا فروید به عنوان روانکاو کودکان یاد نماید.

خانم استر فروید معتقد است زحمات و خلاقیت یک نویسنده محدود به آخرین اثر مکتوب وی نمی‌شود. بدین ترتیب او سعی دارد وقت خود را در کنار انجام وظیقه مادری‌اش به درستی تنظیم نماید. همسر وی داوید موریس، بازیگر سینماست. وی در لندن سکونت دارد، شهری که هنوز در قسمتی از آن آثاری از وابستگی خانوادگی او با یکی از نوایع علم فلسفه

باید بگوییم که به هیچ وجه قصد اهانتی در کار نبود. منظور آن بود که بن لادن با ظاهر حق به جانب و اصلاحگر، نیت سو در دل می‌پروراند. خواسته بودم تناقض و تفاوت را بنمایم، نه تشابه را. اگر عبارت به قدر کافی رسانید، موجب تأسف من است.

با آرزوی توفيق و سلامت

\*\*\*

نامه‌ها و مقالات این عزیزان دریافت شد: احسان اشکان نژاد- امیر بلوری (همدان)- کانون فرهنگی انصارالمهدی (روستای تندران اصفهان)- فرهاد روحانی (مقاله)- لانا دایالی (معرفی هنرمندان)- کیوان هارونیان (مقاله)- لیشا شمسیان (مطلوب کوتاه) بهاره خاکشوی (شعر)- السیزابت عارونیان (دانستان)- آلبرت شادپور (مقاله و خبر) و فرشاد یوسفی (کراماشاهی).

\*\*\*

**جناب آقای مهندس موریس معتمد نماینده محترم ایرانیان کلیمی در مجلس شورای اسلامی**  
در گذشت مرحوم «دانیال معتمد» عمومی گرامیتان را تسلیت گفته و برای بازماندگان آرزوی صبر داریم.  
هیئت مدیره، کارکنان و مستولین نهادهای انجمن کلیمیان تهران

**آقایان ریموند و ادموند معلمی**  
کمیته جوانان انجمن کلیمیان و هیئت تحریریه نشریه افق بینا، در گذشت پدر گرانقدر تان را تسلیت می‌گویند.

**آقای دانیال داویدیان مقدم**  
ضایعه در گذشت خادم جامعه، مرحوم ابراهیم داویدیان مقدم را به شما و سایر بازماندگان تسلیت می‌گوییم.  
کمیته جوانان انجمن کلیمیان تهران

خوانندگان ذکر می‌کنیم که خواندن آن خالی از لطف نیست:

«منطقه کلان شهر «لوس آنجلس» میزبان بیش از چند هزار یهودی ایرانی مهاجر است. تعداد قابل توجهی روزنامه، هفته نامه، ماهنامه، فصل نامه و سالنامه در اینجا منتشر می‌شود. ولی متناسبانه اکثر حجم این نشریات (بیش از ۶۰-۵۰ درصد) را از آگهی و بقیه اخباری که خیلی هم معتبر و به روز نیست پر می‌کنند. لذا من فکر می‌کنم مجله بینا در این آشفته بازار می‌تواند به عنوان یک مجله پر محظا، تعداد قابل توجهی مخاطب را به خود جلب کند.»

باعث خشنودی ماست که «بینا» علیرغم این که تنها ۳ سال از انتشار نخستین شماره‌اش می‌گذرد و با توجه به امکانات محدودی که دارد، توانسته است خود را به عنوان یکی از موفق‌ترین نشریات فارسی زبان جامعه کلیمی، در داخل و خارج، مطرح کند که این امر افتخاری مهم و درخور توجه برای جامعه کلیمیان است.

از پیشنهاد همکاری شما سپاسگزاریم. امید است که با عملی شدن پیشنهاد شما بتوانیم گامی در جهت شناساندن «بینا» به جوامع ایرانی مقیم خارج از کشور برداریم.

\*\*\*

### توضیح دکتر ندوشن

در پی درج جوابهای که رئیس هیئت مدیره انجمن کلیمیان نسبت به چاپ مطلبی در روزنامه اطلاعات که در آن مقاله بن لادن را شیوه یا پیامبران بنی اسرائیل دانسته بود، دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن برای رفع ابهام و برطرف شدن سوء تفاهمنهایی که آن مقاله ایجاد نموده بود به توضیحات خود را طی نامه‌ای به انجمن کلیمیان ارسال داشت که متن نامه به شرح زیر می‌باشد.

### جناب آقای یشایی

با تقدیم سلام، مضمون نامه گرامی را از طریق روزنامه «اطلاعات» پشت تلفن برای من خوانندند. از لطف شما مشکرم، و در عین حال متأسف که در مقاله «هشدار روزگار» عبارتی موجب سوء تفاهمنم شده است.

# با مخاطبان

## آشنا

تنظیم: ماهیار کهن باش

دست عزیز، آقای بهمن مستوفی:  
از ابراز لطف و محبتی که نسبت به نشریه خودتان دارید سپاسگزاریم. اگر هم به قول شما «تلاش شبانه‌روزی» برای «پیرمارتر کردن نشریه» می‌شود، به خاطر احساس وظیفه و علاقه‌ای است که نسبت به شما و سایر خوانندگان عزیز «بینا» در وجود خود احساس می‌کنیم.

اما در مورد پیشنهادتان برای چاپ اماکن مقدس یهود و کنیاهای معروف جهان در نشریه، این نکته لازم به ذکر است که بنا به فراخور حال و همچنین با توجه محدودیتی که صفحات «بینا» نسبت به مطالب هر شماره دارد، این کار صورت پذیرفته است. (هر چند کم و ناکافی). در هر صورت سعی می‌کنیم تا حد امکان پیشنهاد کارساز شما را عملی کنیم. باز هم از حسن ظن شما تشکر می‌کنیم، ما هم امیدواریم که «روزی شما را از نزدیک زیارت کنیم» و با شما «دوستی نزدیکتری داشته باشیم».

\*\*\*

دست گرامی و با وفا، آقای فرزین شادپور:

خوشحالیم که هزاران کیلومتر بعد مسافت باعث آن نشد که نسبت به هم احساس دوری کنیم، دوستان شما در «بینا» هنوز هم چون زمانی که در وطن حضور داشتید شما را در میان خود حس می‌کنند و این احساس نزدیکی به سبب نامه‌های محبت آمیزی است که برای نشریه خودتان ارسال می‌کنید. بخشی از مطالبی را که در آخرین نامه نگارش کرده بودید برای اطلاع سایر

## הפגש בפתחנה המרכזית

**התקנה המרכזית בטהראן.** בתקנה רعش גדול, מכונית באח מכונית יוצאה. איסטגאה מרכזי/dr טהראן. קرار דارد. דר אין איסטגאה, סר וصدאי زيادي. אסט. חודרובי מיאיד וחודרובי מירוד. אנשים רבים. נשים וילדים חולכים וצימים. הולכים ממהרים. בסיארי אז מרдан, זנתן וקודקן רاه מירונד ומי دونדו! حرket וتعجيل מיכננד.

עוזרא קנה עתון וחלק אל ה Kapoorה. והנה ראה את אבניר גדרעוני עומד משוחח עם חברות וחברים. עזרא רוצת מהיخرיד ובה סمت באגה רفت. או דید أنه אוונר גידעוני איסטה אסט וبا דוסטן (דختר ו פסר) דר حال صحبت אסט.

- שלום. אַבְנָר. קָרָא עִזָּרָא. בָּוֹא אֶל הַקְפָּה. שֶׁם עוֹמֵד אֲבִיגִידּוֹר בַּתּוֹר. בָּוֹא מַהְרָה!

عزرا صدا زد: سلام اوتر، بیا به طرف باجه. آنجا اویگدور در صفحه ایستاده است. سریع بیا!

- שלום אביגדור. אמר אבנر בשמהה. מה שלומך? כמה זמן לא ראיית אותה!  
اونر با شادی گفت: سلام اویگدور، حالت چطور است؟ چند وقت است که تو را ندیده‌ام!

- אוֹבִיגְדוֹר גַּفت: אָוֶה, מֵדֶת זִيָּדִי אֲסֵף,  
- זִיָּמָן רַב, זִיָּמָן רַב. אָמֵר אָבִיגְדוֹר.

- לפני שנתיים חצית גמרתי את הלמורים באולפן ונסעתי לשיראון.

پیش از دو سال و نیم قبل، درس را در آموزشگاه ابتدایی زبان تمام کردم و به شیراز رفتم (سفر کردم).

עלבו אתה בחר גדוול. מה שלום אבא. מה שלום אמא ושולמית הקטנה?  
حالا تو جوان بزرگي شده اي. حال پدر چطور است و احوال مادر و شولميٽ کوچک چطور است؟

- פורמה רבת-לבלים שלום לאו אופם (טסעים),

- خیلی ممنون! ہمہ سلامتند. شما یہ کجا سفر می کنیں؟

- אנחנו רוצים לנסוע לאספהן אל דוד

- ما می خواهیم به اصفهان برویم ، نزد عمومی عزرا . من می خواهم آن شهر را بینم .

עוד לא רأיתי שם. כן אתה נסע!

هنوز آنجا را ندیده‌ام. و تو به کجا سفر می‌کنی؟

- من با دوستانم به یزد و از آنجا به کرمان سفر می کنم.

- אבנרי - סראן חביבה - פיא מהרן

دستان صدا زندن: اوتر! سریع بیا! چیزی نمانده که ما حرکت کنیم.

- שלום! אמר אבר לזרא ולאביגדור - לה

اوتر به عزرا و اویگدور گفت: خد احافظ! به امید دیدار!

• تمرین: به صورت‌های مختلف حرف اضافه «آت» و صرف فعل «رآه - دید» توجه کنید:

یوسف و حناه **هَلْكُو بَرْحُوب**. رأیتی آت یوسف و رأیتی گم آت حناه.  
یوسف و حنا به خیابان رفتند. یوسف را دیدم و حنا را هم دیدم.  
رأیتی آتُم. **أَبْلَهُمْ لَا رَأَيْتُ أَوْتِي**.  
آنها را دیدم، اما آنها مرا ندیدند.

**أَمْرَتُهُمْ لَهُمْ**: رأیتی آتُه. یوسف. گم آتُه. حناه. رأیتی. رأیتی آتُکم. امروه **لَهِ**  
به آنها گفتم: من تو را دیدم، یوسف، و نیز تو را حنا، دیدم. شما را دیدم، به من گفتند:  
**أَتَهُ رَأَيْتَ أَوْتُنُو. وَأَنْهَنُو لَا رَأَيْنُو أَوْتُه**.  
تو ما را دیدی، ولی ما تو را ندیدیم.

## • احوال پرسی: ماه شلوم؟

- ماه شلومک. یوسف ماه شلومک حناه؟ ماه شلومکم؟  
حال چطور است یوسف، و حال تو چطور است حنا؟ حال شما چطور است؟

- شلومی طوب. شلومه طوب. شلومنو طوب! و ماه شلوم ابا و شلوم آنم؟

- حالم خوب است، حال او (مؤنث) خوب است، حالمان خوب است. و حال پدر و احوال مادر چطور است؟

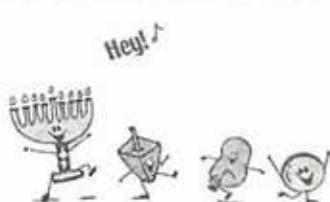
- شلومو طوب و شلومه طوب! شلومم طوب!

حال او (مرد) خوب است و حال او (زن) خوب است. حالشان خوب است!

### كلمات جديده

فارسي	تلفظ	عيري
ایستگاه	تختنا	تختنه
اتومبیل - خودرو	میخونیت	مکونیت
صدما - همچمه	راغش	رعش
پاچه - گیشه - صندوق	قوبا	کفه
کارت - بلیت	کرتیس	كريتیس
نوبت - صف	تؤر	تور
وسط - میان	اينضاع	ايملاع
آخر	سوق	سوق
ملاقات - تماس - برخورد	پیگيشا	فجیشا
چوان	باخور	بخار
مرکزي	مرکازی	مرکزوی
زياد	رؤ	نب
خارج شد	ياصا	يضا
پاين رفت (پياده شد)	يارد	يند
دويد	راس	رز
ختنديد	صاخق	اضڪ
مسافرت كرد - حرکت كرد	ناسع	نسع
دید	رانا	رآه
زود - با عجله	شهر	مهر
قبل از	قدوم	لَهُمْ
هميشه	تاميد	تممید
مرا	أُنْتِي	أَوْتِي
ماه - شلومک؟	مه شلومفخا؟	ماه - شلومک؟
حال چطور است؟		ماه شلومک؟

صرف زمانی افعال		الهوا
عابر زمان گذشته	(کاردم) (فیما)	زمان حال
هم	هوأ	عماش (اکنون)
يشبو	يشب	يوشب
عمداو	عمد	عومد
غرمو	غمرا	غمير
يردون	يرد	يرد
اكلو	اكل	اوكل
امراو	امر	امرا
كتابو	كتاب	كتاب
لمدو	لمد	لومد
كراؤ	كرأ	كورا
يضا	يضا	ويضا
يدعنو	يدع	يدع
نسعاو	نسع	نسع
سائلو	سائل	سائل
اهبتو	اهب	اوحب
اڻڪو	اضڪ	صومك



## شمع‌های آرزو

حنوکا همیشه از همان اولش که با ۲ تا شمع شروع می‌شود تا آخرش که با ۹ تا شمع تمام می‌شود، دوست داشتنی است. من و حنا و مامان و بابا هر سال حنوکا، بعد از روشن کردن شمع‌ها، برآخا گفتن و شادی کردن دور هم می‌نشینیم و با دیدن هر شمع، یک آرزو می‌کنیم. یک آرزوی خوب و مهم و این طوری هر شب که یک شمع اضافه می‌شود آرزوهای ما هم یکی بیشتر می‌شود.

پارسال نزدیک حنوکا اتفاق بدی افتاد. من در مدرسه از ربکا خواستم که ساعت قشنگش را که هم چراغ داشت و هم آهنگ می‌زد و هدية مادربزرگش بود را به من قرض بدهد اما او چون می‌ترسید یادگاری مادربزرگش که حالا دیگر در بین ما نیست خراب بشود این کار را نکرد. من هم خیلی ناراحت شدم و نفهمیدم که زنگ غریب چه طوری رفتم سر کیفش و یواشکی ساعتش را برداشت.

بعد هم آن را محکم به زمین زدم، طوری که دیگر نه زنگ می‌زد و نه چراغ داشت و نه اصلا ساعت بود. ربکا با دیدن ساعت شکسته خیلی ناراحت شد و ساعتها گریه کرد. من هم پشیمان شدم خیلی هم زیاد. به همین خاطر از اولین روز حنوکا یک آرزوی بزرگ کردم. آرزو کردم ربکا مرا ببخشد. تا آخرین روز حنوکا، من هر شب با شمع‌ها حرف می‌زدم، به آنها خیره می‌شدم و از خدا می‌خواستم که کمک کند. تا این که آخرین روز حنوکا به آرزویم رسیدم.

ما همدیگر را بغل کردیم و بوسیدیم و او گفت که از این به بعد یاد مادربزرگش را در دلش و نه در ساعت زنده نگه می‌دارد. امروز هم اولین روز حنوکاست. یک حنوکای خوب و دوست داشتنی همراه با دوست‌های صمیمی و مهربان. امسال فقط من و حنا و مامان و بابا دور شمع جمع نمی‌شویم، امسال ربکا هم مثل ما به شمع‌ها خیره می‌شود و هر شب یک آرزوی بزرگ می‌کند. یک آرزوی بزرگ برای مادربزرگش. گرچه امسال حنوکا، او ساعت چراغ و زنگ‌دارش را دیگر ندارد اما دوستی دارد که حاضر است هر هشت روز حنوکا را برای او دعا و آرزو کند.

## בָּשָׂר הַשֵּׁם

به نام خد.

## רִגְלָהֶם יְלָדִים

### آدم برفی

اورا محلی

آدم برفی قشنگکه

شاوشن پقدیر رنکارنکه

پترش بینن په زیاست

نکاه او به دریاست

آدم برفی هی فنده

بالب‌های پر فنده

هویج روی دماشش

سطل هم جای کلاهش



## کدو

سما گرامی

یک روز آدم ساده‌ای به مغازه میوه فروشی رفت. چشمش به کدویی افتاد و گفت: لطفاً آن گلابی خانواده را بدهید!



ملینا میرزاده  
لبخند  
بچه‌جنون چقدر بگم میوه را  
پوست یکن بعد بخور!  
مامان جون هوا سرده پرستش  
را بکنم سرما می‌خوره.

## ماهی دودی

طنزان لقمانا

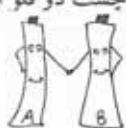
مشتری: آقا چرا ماهی دودی نمی‌آورید؟  
فروشنده: برای این که مغازه‌مان دودکش ندارد.



## چسب دوقلو

آتشلا کاهن

دیوانه اولی: تو هر وقت اعصابت خرد می‌شود چه می‌کنی؟  
دیوانه دومی: خب معلومه جونم، با چسب دوقلو اونارو به هم می‌چونم.



جواب جیستان‌ها: ۱- مینتاب ۲- کاغذ



دستان عزیزاً مطالب شما را دریافت کردیم و در انتظار کارهای دیگر تان هم هستیم.  
الیشا شمسیان، یاسمن شادپور، نجمه کدخدای، رفائل و فرناز سنبلیان.

## خرس پلیس

رایان احمدوت

یکی بود، یکی نبود. غیر از خدا هیچکس نبود. یک خرس پلیسی بود که توی یک شهر زندگی می‌کرد. او با ماشین پلیسی رفت و رفت تا با یک آقایی تصادف کرد. آن آقا، خسارت ماشین خرس پلیس را داد. خرس پلیس، رفت و رفت و رفت تا دید که یک آقایی، از ماشین پیاده شد و رفت شیرینی بخرد در آن وقت مرد دیگری آمد توی ماشین نشست و با ماشین رفت. و خرس پلیس هم از بس باهوش بود فهمید که آقا دردی کرده است و خرس پلیس، ماشینش را سوار شد و رفت دنیال آقا درد. او را گرفت و به او دستبند زد، بعد او را دش توی ماشین پلیس، و رفت و رفت و رفت تا به دادگاه پلیس رسید. و رفت توی دادگاه، و دستبندش را باز کرد و دزد را انداخت توی زندان پیش دزدهای دیگر. بعد ساعت کاری خرس پلیس تمام شد و رفت چیزی بخورد. بچه‌ها، پلیس‌ها خوب هستند و همیشه به ما کمک می‌کنند.



## سن و سال خانم‌ها ؟؟؟

آیدا مصری

مسئول دفترخانه استاد رسمی از سرکار خانم پرسید:  
- ازدواج کردین؟  
- بله، دو دفعه.  
- چند دفعه بچه‌دار شدین؟  
- دو دفعه.  
- چند سال دارین؟  
- بیست و پنج سال  
- دفتردار نگاهی متکرانه به خانم انداخت و گفت:  
- حتماً اونهم دو دفعه!



## نهیخت پدر به پسر

اوریل و دلارام الیاس زاده

پدر: پسرجان من وقتی به سن تو بودم اصلاً دروغ نمی‌گفتم.  
پسر: پدرجان ممکن است بفرمایید شما دو غنگویی را از همه سنی شروع کرده‌اید؟



## ماهی خجالتی

بهاره هایگانی

یک روز یک ماهی می‌افتد تسوی ماهی تابه و از خجالت سرخ می‌شود.



## فراموشی

سارا سنبلیان

یک نفر نزد دکتر می‌رود و به دکتر می‌گوید من فراموشی دارم.  
دکتر می‌پرسد چند روز است؟  
مریش می‌گوید همیشه چند روز است؟



## چیستان (۱)



کدام شهر است که سه حرف اول نامش باعث ویرانی و دو حرف آخر نامش باعث آبادانی شهر می‌شود؟



## سلامانی (رفتن)

تهیلا گیدایان

یوسف گفت: من هیچ وقت به سلامان نمی‌روم.  
دوستش گفت: سی چه طوری موهایت را کوتاه می‌کنی؟  
یوسف گفت: خیلی ساده هر وقت که موهایم بلند می‌شود با خواهرم دعوا می‌کنم و بعد

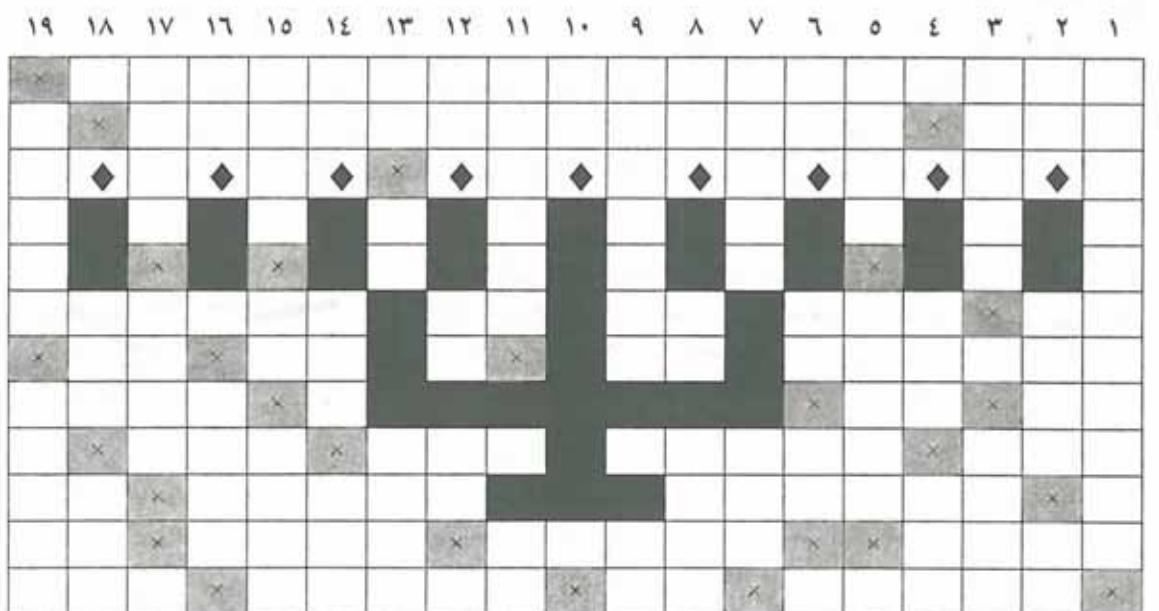
## چیستان (۲)



آن چیست که اگر از بام خانه به پایین بیندازیم نمی‌شکند اما اگر در آب بیندازیم می‌شکند؟

ج د و ل

شیرین آذری



## پاسخ جدول شماره قبل

۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د
د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د
د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د
د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د

## افقی

۱- سه جد قوم یهود-۲- آب گل آلود و گندیده- یکی از بزرگترین سرداران واقعه خونکا. ۶- حرف تجرب خانمهای خوشحال و مسورو-پسوند شباهت- مونث- مرشد و رهبر. ۷- مادام و همیشه- آرام ان را شولوخوف نوشت- راست و عمودی- این نه. ۸- از جدایی‌ها شکایت می‌کند- می‌دهند تا رسوا کنند- مقصود و هدف. ۹- تربیت و نزاکت- درخت اثار- سرما- عشق انگلیسی. ۱۰- جنون مردم آزاری- عارضهای وقت که گویند با ترساندن رفع می‌شود- قیمت بازاری. ۱۱- چفت و بست- از شهرهای ایتالیا- رام- ضمیر فرنگی. ۱۲- شرح و تفصیل خبر- سه من تبریز- فیلمی به نقش آفرینی مرحوم هادی اسلامی- مخالف جزی.

## عمودی

۱- از انبیاء یهود که گویند با اربابه آتشین به آسمان رفت. ۲- موج بی بس- آزو و آرمان- جوی خون. ۳- تکیده- سازگار. ۴- نوعی بوشاک زمستانی- سید و سرور. ۵- در انتخابش دقت لازم است- امتحان و آزمایش. ۶- گوشت ترکی- عدد روستا- حرف ندا. ۷- هدیه عبری- کشیدن طرح. ۸- حرف پنجم الفبای انگلیسی- آب پند- امر به مردن. ۹- بنا- قدم یک پا. ۱۰- نقش فرو رفته در سنگ ۱۱- به جنبش در آوردن- پسوند شباهت. ۱۱- آسیانه عبری- اثر رطوبت- خاک گوزه‌گری. ۱۲- آسیانه عبری- اثر رطوبت- خاک گوزه‌گری.

## تقاضای اشتراک نشریه افق بینا

نام / موسسه :

آدرس دقیق پستی :

کد پستی :

تلفن :

شماره فیش پرداختی : ..... شماره ۱۲ شماره مبلغ ۴۸۰۰۰ ریال و برای اشتراک ۲۴۰۰۰ ریال را به حساب جاری شماره ۲۴۸۹ بانک ملی - شعبه ملک (شیخ‌هادی) کد ۴۵۶ به نام «انجمن کلیمیان تهران» (قابل پرداخت در تمام شعب بانک ملی) واریز کرده و فیش بانکی را به همراه تقاضای اشتراک به نشانی: تهران - خیابان جمهوری اسلامی - خیابان شیخ هادی - شماره ۳۸۵ - طبقه سوم - کد پستی ۱۱۳۹۷-۳-۳۳۱۷ ارسال نماید.  
هر گونه تأخیر در ارسال مجله را با تلفن ۰۲۰۵۰۶۶۷۰ اطلاع دهید.



## ABSTRACTS

### Iranian Jews MP's Speech in the Parliament

*Morris Motamed*

Iranian Jews MP had a speech in Parliament in 21st of Azar, 1380. In this speech, he congratulated on Ramadan month and Fet'r feast to the Muslims, meanwhile he pointed to the oppressed Afghan and Palestinian people and said that:

"Honorable Jews considering to their monotheism and humanity values, will make happy life with the Palestinians in future and live with each other brotherly."

He called the President of the Islamic Republic of Iran as a messenger of peace, friendship and dialogue between religions and civilizations. Motamed demanded the leader of the Islamic Revolution, Ayatollah Ali Khamenei, for the attention to the request of freedom of Jewish prisoners in Shiraz.

In the end of the speech, Iranian Jews MP requested from the Islamic government of Iran for allocation of budgets to the religious minorities to solve some part of their problems.



### Believers and Faith Crisis in the Contemporary World

*Arash Abaie*

In the old world, the religious leaders and the theist groups were the base and center of all that went around in the society. Also social changes occurred very slowly, so that those in charge had ample time in dealing with every thing that happened. But in the contemporary world, all people – regardless of their social position - have access to news and information.

The speed of change has increased, and thus has become another reason for many religious leaders to be out of steps with the people, and the new social facts.

Accordingly, the believers must try to implement some of the changes mentioned below in their lives to bring spirituality in the contemporary world:

1. To understand that "human being" is more informed today.
2. Some of the beliefs and laws about free thought or other religions must be reconsidered, and religious leaders should really try to better understand other religions.
3. The concept of holiness must be extended to all useful, moral and philanthropic activities of man, and should not be just limited to religious services.
4. New religious concept must be made on new topics such as drugs and environmental problems.

5. According to recent social changes, a new look at the role of women in social activities is necessary.

### Zionism in Theory and Practice: The Difference between Prophetic Judaism and Political Zionism

*Harun Yashayaie*

(Chairman of Tehran Jewish Committee)

In the heart of every Jew and his beliefs, the sacramental importance of Jerusalem and the rebuilding of the house of God is equivalent to the idea of the Messiah, peace and justice on earth. In the Jewish prayers, Jerusalem is always mentioned with great love: *"For out of Zion shall go forth the law, and the word of the LORD from Jerusalem."* (*Isaiah 2:3*) or:

*"If I forget thee, O Jerusalem, let my right hand forget her cunning."* (*Psalm 137:5*)



In these heart-felt words there exists not a single thorn of hatred for anyone!

In the faith of a Jewish mind, the rebuilding of the house of God is a form of spirituality taking off towards the goal of true justice coming from above and not mankind, meaning it is not about a human form of government with a geographical border, and most importantly is not about the greatness of Jews or the lowness of others , which is the doctrine of Zionism.

Jews have lived in many countries in the world and therefore have a variety of cultural beliefs and ideas. But they all agree on one God and they preserved holy age old ideas of Judaism. Many Jewish thinkers and theists have called out against Zionism and differentiated it from Judaism.

My hope has always been that all of the Jews, Muslims and Christians be able to live together in peace and true brotherhood in the holy land of Palestine.

### Jews of Hamadan

*Bijan Asef*

Iranian Jews settled in Iran in the western, central and northern regions of Iran in 539 B.C.. Hamadan is almost in the west of Iran. The population of Jews used to be great in this city so much that the Bazaar was known as "the Jewish market".

The main reason for the presence of Jews in Hamadan is the *"Esther and Mordecai"* tombs in the city, which historically has been a gathering point for many Jewish people.

In the past half century, the establishment of the Alliance school has affected the Hamadan Jewish Community culturally.

There used to be 5 Synagogues in this city that some have been dedicated to Moslems. Some famed doctors and artists of the Iranian Jewish community are from this city.

# OFEGH BINA

## Cultural, Social and News magazine of Tehran Jewish Committee

Vol. 3 –No. 15, Nov.2001-Jan.2002

### Managing Director:

Harun Yashayaie

### Editor-in-chief: Arash Abaie

### Assistants in this Issue:

Farhad Aframian (*News*),  
Dr. Yunes Hamami Lalezar  
(*Religion*),  
Sima Moghtader (*Cultural*),  
Mahyar Cohen Bash  
(*Literature & Arts*),  
Marjan Ebrahimi (*Social*),  
Liora Saeed and  
Marina Mahgereteh (*General*),  
Sara Hai (*Children & Youth*),  
Farid Geravary (*English*)

### Page layout control:

Farid Toubian

### Type setting & page layout:

Rozita Shamsian (Jewish  
Comt. Computer Center)

### Cover design: "Gohar Negar"

Add: # 385, 3rd Floor,

Sheikh Hadi St.,

Jomhoori Eslami Ave.,

Tehran - Iran

Postal code: 11397-3-3317

Tel: (+98-21) 6702556

Fax: (+98-21) 6716429

### E-mail:

ofegh\_bina@hotmail.com

"Ofegh-BINA"

in Hebrew means

"Horizon of Knowledge"

### Contents:

- ◆ **Editorial:** Iranian Jewish Community... A Common Heritage:  
*Harun Yashayaie*, 2
- ◆ Iranian Jews MP's Speech in the Parliament:  
*Morris Motamed*, 3
- ◆ **News**, 4
  - Cultural, Religious**
    - ◆ Hanuka, The Uprising of the Just: *Sharam Sonbolian*, 12
    - ◆ David the Prophet: *Rahman Delrahim*, 13
    - ◆ Believers and the Faith Crisis in the Contemporary World:  
*Arash Abaie*, 14
    - ◆ The U.N. Declaration on the Elimination of Religious  
Intolerance and Discrimination, 17
    - ◆ Islamic Human Rights Commission  
and the Religious Minorities, 19
    - ◆ Zionism in Theory and Practice: *Harun Yashayaie*, 21
    - ◆ Love in Jewish Mysticism: *Shiva Kaviani*, 25
    - ◆ Jewish Historical Table of Personalities and Events:  
*Dr. Yunes Hamami Lalezar*, 30
  - Literature & Arts**
    - ◆ Chaim Soutine (Jewish painter): *Marina Mahgereteh*, 33
    - ◆ Ten Commandments (film), 34
    - ◆ My Choice (story): *Sara Tutian*, 38
    - ◆ On Poems - Shaban Shahri's biography, 42
  - Social**
    - ◆ Jews of Hamadan: *Bijan Asef*, 27
    - ◆ Iraqi Jews: *Dr. Maryam Arab Zadeh*, 35
    - ◆ Student Section: *Mahayar Cohen Bash*, 46
    - ◆ Interview with Sucessful Student, Yosha Radparvar:  
*Dalia Daniali*, *Naghmeh ArabZadeh*, 47
    - ◆ Reaction of the Youth, 50
    - ◆ Behind the Walls of Wisdom...: *Sara Hai*, 51
    - ◆ List of New Jewish Students of Universities, 52
  - General**
    - ◆ The Will To Steal: *Liora Saeed*, 40
    - ◆ Introduction to Vegetarianism: *Jilla Cohen Kebrit*, 54
    - ◆ Old Age and Health, 55
    - ◆ Esther Freud: *Sima Moghtader*, 56
    - ◆ Letters and Articles, 57
    - ◆ Lets learn Hebrew (15), 58
    - ◆ Youth Section, 53
    - ◆ Children's Section, 60
    - ◆ Crossword: *Shirin Azari*, 62
    - ◆ English Section (Abstracts): *Farid Geravary*, 63

دنیا بر سه پایه استوار است

دین و دانش، عبادت، اعمال زین

# דברים הגדולה



بیش کامل یافر شمومت ( جلد دویم تورات ) به شکل عبور بنی اسرائیل از دریا

Leon Azoulay

OFFICE BINA  
Cultural, Social and New Initiatives of  
Tehran Jewish Community

